Karkerên Hemû Welatan û Gelên Bindest Yekbin!

SERKETIN

SÜRELİ SİYASİ DERGİ MART'94 SAYI: 8 FİATI: 15.000 TL.

DEMOKRATİK BİR SEÇİME EVET, HİLELİ SEÇİM OYUNUNA KARYŞI BOYKOT!

TEKOŞİNA SOSYALİST MK TEMSİLCİSİ XALİD ARARAT İLE RÖPORTAJ

KAMER ÖZKAN DOSYASI -BELGELER-

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE KISIR DÖNGÜ

KÜRT TARİH BİLİNCİ TÜRK DEVLETİNE İLİŞKİN BİR BEKLENTİ İÇİNE GİRMEYE İZİN VERİYOR MU?

KİRLİ SAVAŞIN FATURASINI HALK ÖDÜYOR!

www.kurdi.org

KÜRDİSTAN DEVRİMCİ-SOSYALİST HAREKETİNİN ÖNDERLERİNDEN

HÜSEYİN AYDIN

ŞEHİT DÜŞÜŞÜNÜN 9. YILINDA HALKIMIZIN KURTULUŞ MÜCADELESİNDE YAŞIYOR!

TOXIMÊ AZADİYE EST HERDE WELATİ
ZÊ GENIMİ
GENIM ZAD DANO JU ROCA GERMINA AMNANİ
A ROCE, ROCA SERFİRAZİYA WASTURİYANA!

www.arsivakurdi.org

SERKETIN

ZÊL

Basım-Yayın San. ve Tic. Ltd. Şti.

Adına Sahibi ve Sorumlu
Yazı İşleri Müd.:
Selman ÇİMAN

Yönetim Yeri:
Çakırağa Mah. Çakırağa Camii Sok.
No:18/ 7 Aksaray - İstanbul
Tel - Fax : 0 (212) 511 75 30
530 65 58

Avrupa Temsilciliği
C. AZAD
City Box 1141 - Solnatorg 7
171 45 SOLNA / SWEDEN

Teknik Hazırlık : **Zêl Yayıncılık**
Baskı : **GÜL OFSET**

ABONE KOŞULLARI
Yurt İçi:
6 aylık : 100 bin
1 Yıllık: 200 bin

Yurt Dışı:
6 Aylık: 30 DM
1 Yıllık: 60 DM

İÇİNDEKİLER

2 ☆ Sunu

3 ☆ Kirli Savaşın Faturasını Halk Ödüyor

6 ☆ Demokratik Bir Seçime Evet, Hileli Seçim Oyununa Karşı Boykot!

9 ☆ Türkiye Ekonomisi'nde Kısır Döngü
Ali Haydar Laçin

10 ☆ Kürt Tarih Bilinci Türk Devletine İlişkin Bir Beklenti İçine Girmeye İzin Veriyor mu?
M. Silopi

20 ☆ Sınıf Mücadelesi Ve Sendikalar
Sayderê Derg

26 ☆ Ulusal Cephenin Tarihsel Bilinci Ve Onun Güncel Pratik Sorumluluğuyla Davranmak Gerekiyor.
H. Olvoz

31 ☆ KAMER ÖZKAN DOSYASI- Belgeler-

32 ☆ Tekoşina Sosyalist MK Temsilcisi Xalîd Ararat İle Röportaj
C. Azad

46 ☆ Sosyalistlerin Birlik Sorunu ve Zorunlu Görevlerimiz

50 ☆ Beyaz Saray-Kremlin Uzlaşması'nın Körfeze Getirdikleri
Kamer Özkan

59 ☆ Rejima Suriyê Xelkê Kurd Dışewıtine, Hawar
Mho Kamo

61 ☆ Kirletilen Toplum, Alıklaştırılan İnsan(lık) Ve Medya
Temel Demirer

63 ☆ Şiir/Helbest

www.arsivanadolu.org

SUNU

Aradan hayli zaman geçtikten sonra yeni bir sayı ile sizlere merhaba diyoruz.

Dergimizin eski sahibi ve yazı işleri müdürü aldıkları cezalar nedeni ile işlerini devretmek zorunda kaldılar. Aranın uzamasında birinci etken budur.

Bu sayımız bir hayli geciktiği için, daha önce yayınlanması gereken pek çok yazıyı ancak şimdi yayınlayabiliyoruz. Özellikle Kamer Özkan'ın katledilmesi ile ilgili belgeleri gecikmeli olarak yayınlıyoruz. Bu belgeler Kamer Özkan'ın katledilmesinin altında yatan gerçekleri açıklıyor ve PKK'nin K. Özkan'la ilgili iddialarını çürütüyor.

Bu sayımızda ayrıca Avrupa temsilcimiz C. Azad'ın "Tekoşina Sosyalist " hareketinin MK temsilcisi Xalid Ararat ile yaptığı bir röpörtajı yayınlıyoruz. Röportaj pek çok konuda kamuoyunu aydınlatacak niteliktedir.

Bilindiği üzere Kawa örgütüne yönelik olarak İstanul'da bir operasyon gerçekleştirildi. Bu operasyonda 17 insan gözaltına alındı ve yoğun işkenceden geçirildi. Bu operasyonla bağlantılı olarak Newroz Ateşi dergisi basıldı ve derginin bilgisayarına, bilgisiyar disketlerine el kondu, bürosu da mühürlendi. Bu anti-demokratik uygulamayı kınıyoruz.

Newroz Ateşi çıkamadığı için bu sayımızda Newroz Ateşi dergisi yazarlarının yazılarına yer veriyoruz. Bu derginin yazarlarından H. Olvoz, Hewdem dergisinde çıkan bazı yazılarda ulusal cephe ve diğer bazı çalışmalarla ilgili düşünceleri eleştiriyor.

Newroz Ateşi'nin iğer bir yazarı M. Silopi de, bugünkü konjonktürde ulusal hareketin tavrını TC'nin yaklaşımı ortaya sererek açıklıyor.

Diğer bir yazı Kürdistan'lı sosyalistlerin birliği ile ilgili. Bu yazı Avrupa'da yayınlanan "Tekoşina Sosyalist" dergisinin 3. sayısından alındı.

Bu arada Newroz dergisi haftalık peryotla yayınlanmaya başlandı. Newroz çalışanlarını kutluyoruz ve yeni süreçte başarılar diliyoruz.

Gelecek sayılarıda daha güncel ve daha güçlü olarak karşımızda olma amacındayız.

www.iran-archive.com

KİRLİ SAVAŞIN FATURASINI HALK ÖDÜYOR!

❑Savaşta gelinen nokta tam bir düğüm noktasıdır. TC demokratik açınımlar yapmadan, şiddet politikasını terk etmeden bu düğüm çözülmez. TC'yi çözüme zorlama görevi de sorundan ençok etkilenen Türk ve Kürt halkına düşüyor.

Bütün devlet kademelerinin koro halinde söyledikleri bir söz var: "Terör bu yıl bitecek", Demirel diyordu; "Türkiye'de devletin kontrol edemediği toplu iğne başı kadar bir yer kalmayacak". Tansu Çiller ve bakanları ise önceleri; "Bu iş bu kış bitecek" daha sonra ise; "1994 yılında terör ya bitti ya bitecek" dediler. Kış geçmek üzere baktılarki kışın bu iş bitmiyor, biçilen ömürü uzatıyorlar. Anlaşılıyor ki, bütün "kararlılık", "Güçlülük" "iş bilirlilik" görünüşleri hayatın gerçekleri tarafından bir bir yıkılacak. Ekonomide yaşanılan teşhir gibi Kürt sorunu konusunda da devletin gerçek durumu çok geçmeden ortaya çıkacak.

Tansu Çiller iki konuda çok kararlı bir görünüm sergilemeye çalışıyor. Ekonomi alanında "profesörlük" ve kısa sürede zengin olmuş br "köşe dönücü" sıfatıyla "işbitirici", "bilgili" ve "kararlı" imajları yaratmaya çalışıyor.

Türkiye'nin kredi notu düşürülüp, döviz kurları fırlayıp, devalüasyon kararı alınıncaya kadar bu senaryo belli ölçüde tuttu. Ancak son krizden sonra anlaşıldı ki; gerçekler, yapmacık gülümsemelerle, kararlılık senaryoları ile gizlenemezler.

Şimdi Tansu Çiller hükümetinin imajı önemli bir darbe almıştır. Ekonomi alanında bu hükümet güvenirliliğini yitirmiştir. Aslında son krizde sadece hükümeti suçlamak doğru değildir. Yaşanan, dışa bağımlı Türk ekonomisinin sürekli bunalımının bir evresidir. Bu bunalım içerisinde hükümetlerin ekonomi politikaları elbettle etkileyicidir. Zamanında alınacak bazı kararlar krizin daha hafif atlatılmasını sağlayabilirdi. İşte Çller hükümetinin zayıf noktası da budur. Çiller, hem "işbitirici" "iyi bilen" imajı ile ortaya çıktı, hem de krize zamanında müdahale edemedi. Buda haklı olarak O'nun kamuoyu nezdindeki güvenirliliğine önemli bir darbe vurdu. Çiller hükümetinin beceriksizliğine sadece, bir gecede yaklaşık %15'lik maaş artışları sıfıra indirilen memurlar, işçiler tepki göstermedi. Aynı zamanda Sanayiciler, Borsaya yatırım yapmış yatırımcılarda tepki gösterdiler.

Gerçi büyük sermayedarlar bankaları aracılığıyla devalüasyon yıpıldığı gün Merkez Bankası'ndan aldıkları dövizlerle kısa sürede büyük bir vurgun vurdular. Ancak şurası açık ki; son kriz, bir bütün olarak kapitalist piyasayı sarstı. Piyasa istikrarsızlaştı. Yatırımlar; Sanayi ve diğer dallardaki üretim alanlarına değil dövize kaydı. Yani Türkiye hızla **"üretim ekonomisinden rant ekonomisine"** yol aldı. Sermayedarlar nekadar etkilenirse etkilensinler bu krizden ençok etkilenenler emekçilerdir. Kemerleri son deliğine kadar sıkılmış, geçim derdiyle boğuşan emekçilerin sorunu sermayederler gibi karlarının azalması değil, açlığa düşme korkusudur.

Türk parasının yabancı paralar karşısında değer yitirmesi, genel anlamda Türkiye ekono-

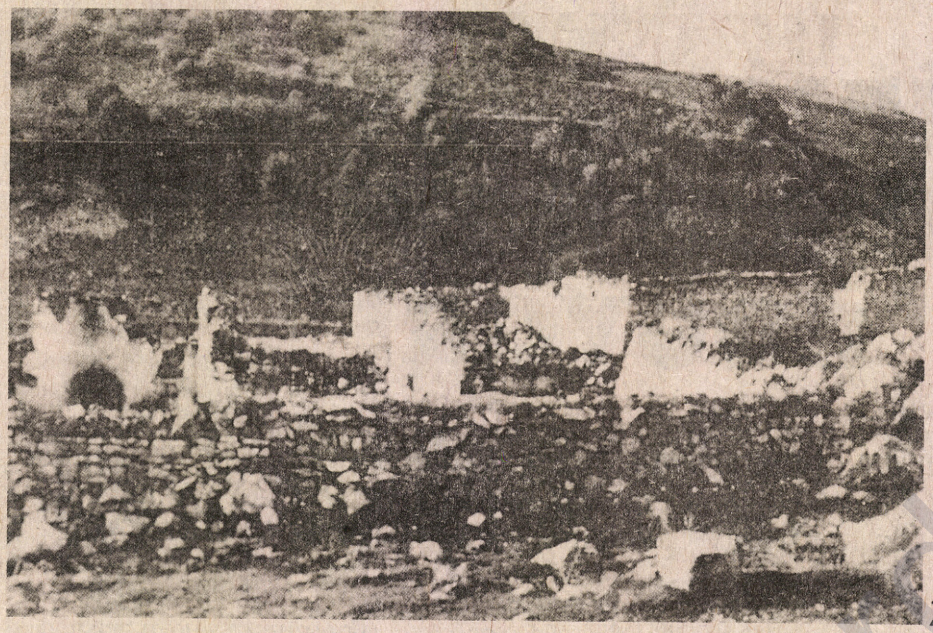

misinin kapitalist-emperyalist sistem içerisinde payının ve gücünün azalması anlamına gelir. İthalatıc ihracatın iki katına ulaşan, dış ve iç borçları çığ gibi büyüyen bir ülkede ekonomi büyümüyor, üretim gelişmiyo miyor demektir. Böyle bir ekonominin dünya piyasalarında kredi itibarı edinmesi, parasının değer kazanması güçtür. Hükümet şimdiye kadar suni bazı tedbirlerle Türk parasının degerini yüksek tuttu. Ancak piyasa buna izin vermedi.

Devalüasyonla birlikte pek çok mal ve hizmete zam geldi. Gelmek zorundaydı. Çünkü Türkye piyasasında ithal mallar egemendir. Ayrıca "yerli" denilen malların pekçok girdisi de ithal'dir. Bu koşullarda döviz fiyatlarındaki bir artış direk tüketim mallarına ve hizmetlere yansır. Öylede oldu akaryakıt, demir, kağıt ürünlerine zam yapıldı. Zam görmeyn tek şey vardı. Oda emeğin ücretiydi.

Hükümet ekoonmik sarsıntıyı ve yeni zamları gizlemek için PKK'nin Zelê kampına bir hava operasyonu düzenledi. Gerilla kaynakları 7 kayıp verdiklerini İran'lı yetkililer ise 9 köylünün katledildiğini belirttiler. Kısacası operasyon bir şovdan başka bir şey değildi.

"Kararlılık" gösterisi yapılan bir konuda Kürt Sorunudur. DYP-SHP koalisyon hükümetinin icraatı döneminde, bütün devlet kademelerinin koro halinde söyledikleri bir söz var: ***"Terör bu yıl bitecek"***, Demirel diyordu; ***"Türkiye'de devletin kontrol edemediği toplu iğne başı kadar bir yer kalmayacak".*** Tansu Çiller ve bakanları ise önceleri; ***"Bu iş bu kış bitecek"*** daha sonra ise; ***"1994 yılında terör ya bitti ya bitecek"*** dediler. Kış geçmek üzere baktılarki kışın bu iş bitmiyor, biçilen ömürü uzatıyorlar.

Anlaşılıyor ki, bütün "kararlılık", "Güçlülük" "iş bilirlilik" görünüşleri hayatın gerçekleri tarafından bir bir yıkılacak. Ekonomide yaşanılan teşhir gibi Kürt sorunu konusunda da devletin gerçek durumu çok geçmeden ortaya çıkacak.

TOPYEKÜN SALDIRI NEREYE KADAR?

TC, Kürt ulusunun istemlerine kulaklarını tıkayıp bu istemleri kanla boğmak kararındadır. Bütün devlet yetkililerinin açıklamaları "yok edeceğiz", "bitireceğiz", "temizleyeceğiz" türünden savaş naraları şeklindedir. Demirel bir kez ağzından kaçırmıştı; "Kürt realitesini tanıyoruz". Ancak daha sonra G. Kurmay Başkanı Doğan Güreş, Demirel'i düzeltti ***"Ülkemizde Kürt sorunu yoktur terör sorunu vardır."*** T.Çiller de hemen arkasından D. Güreş'in dediklerini tekrarladı.

"Kürt sorunu yoktur" ne anlama geliyor? Acaba; TC sınırları içinde Kürt yok mudur? Kürt vardır da bunların hiçbir ihtiyacı, hiçbir talebimi yoktur? Yada; "Kürt vardır, hatta istemleri de vardır. Ama biz onları adam yerine koymuyoruz, hiçbir hakkı da onlara layık görmüyoruz. Türlük varken Kürtlüğe ne gerek var" mı demek istiyorlar.

Acaba "Türkiyede Kürt sorunu yoktur" diyenlerin düşündüğü hangisidir?

Onların düşündüğü sonuncusudur. Yani "Türkiyede Kürt olsa ne yazar olmasa ne yazar, olsalarda Türklerin ülkesinde onlara değil ulusal kültürel haklar, çocuklarına kendi dillerinde isim takma hakkını bile vermeyiz. Hak isteyenler çde çıkabilir, çıksalarda daha önceki isyanlarda olduğu gibi hepsi öldürülür"

Doğrudur, Türkler öldürmede savaşta ustadırlar. Onların hakkını kimse yiyemez. Onların tek övünç kaynağı da bu savaşçılıklarıdır. Yani İstanbul'u feth etmeleri, Viyanayı kuşatmaları onlar için paha biçilmez değerde tarih hazineleridir. Ve onlar neyapıp ne edip atalarının yap-

tıklarını bugünde sürdürecekler. Onlar diğer uluslar gibi bilimsel buluşlar, ünlü sanatçılar, kültürel zenginlikler gibi boş şeylerle övünmezler.

Bu tutucu yaklaşımı sürdüren TC, Kürt isyanını bastırayım derken pek çok şeyi kaybediyor ve isyanı kısa sürede bastıramadığı için zamanla çıkmazlara tamamen saplanıyor.

Kürdistanda 10 yıldır savaş var. Bu savaş Kürt halkı üzerinde derin yaralar açtı. Savunmasız halk ateşin ortasında kalmış, günbe gün kırılıyor. Gerillaya karşı savaşta TC'nin en başarılı olduğu alan, Gerilla tabanı olan halka karşı giriştiği sindirme harekatıdır. Yoğun gözaltılar ve işkence, toplu katliamlar, tek tek cinayetler, sürgün ve göçe zorlamalar, kadınlara tecavüz, mal-mülkün yakılması gibi eylemler önemli ölçüde başarıya ulaştı. Ulaşmaması için çok fazla bir nedende yok. Halk savunmasız örgütlülüğü ve politik bilinci yetersizdir. TC ise profesyonel ekiplerle saldırmaktadır.

Denilebilir ki; ulusal hareketin en zayıf halkası halkın kendi öz savunma gücünü geliştirmemesidir. Elbette gerillasız halkın kendi kendisini savunması zordur ancak kendisini az çok savunacak, saldırılara karşı gerekli dinamizmi göstecek bir kitle olmadan da gerilla çok fazla bir şey yapamama. En azından uzun vade için bu geçerlidir.

Öte yandan Türk halkıda her geçen gün ağır bedeller ödüyor. Çatışmalarda ölen askerler çoğunlukla yoksul halkın çocuklarıdır. Zengin çocukları bir yolunu bulup askerlikten kaçıyor. Çocuğunu kaybetmekten başka, Türk halkı savaşın ekonomik yükünü de taşıyor.

Ortaya çıkan bir gerçek daha var ki, TC'nin bütün saldırılarına karşın Kürdistanda gerillanın tabanı yok edilmemiştir. Bunu yerel seçimlere DEP'in girmemesi için gösterilen çabalardan ve seçim için alınan tedbirlerden anlıyoruz. TC gerillanın tabanını yok edemediğini görüyor ve bu tabanın seçimlerde PKK'ya desteğini göstermesini engellemeye çalışıyor.

Bütün bunlardan şu sonuca varıyoruz. TC kitlesel imha silahları (Kimyasal silahlar vb.) dışında tüm silahları kitlelere karşı kullandı. Buna rağmen ne gerillayı imha etti nede gerillanın halkla bağlarını kesebildi. Dolayısı ile şiddeti hemen hemen en üst dozda kullanan TC'nin şiddet politikası, artık çıkmaza girmiştir. Diyelim ki şiddeti daha bir üst boyuta çıkardı, yani kitlesel katliamlar düzenledi, yada kitleleri tümden göçe zorladı. O zamanda Türkiye sadece Kürdistan'ı değil Tüm Türkiye'deki Kürtleri kaybeder. Dünya'da bu katliamları seyretmez. Saddam'in başına gelenler buna örnektir.

TC'nin şiddet politikası sadece kendi içinde çıkmaza girmemiştir. Aynı zamanda Türkiye'nin bozulan ekonomiside uzun süre şiddet politikasının yürütülmesine olanak tanımıyor. 400 trilyon'u TC aşan savaş masrafları Türk ekonomisi için ciddi bir yüktür. Üstelik Kürdistan pazarı şu anda hemen hemen Türkiye'ye kapalıdır. İstikrarsızlıktan dolayı kimse mal göndermiyor ve yatırım yapamıyor.

Diğer yandan uzayan savaş hem dünya kamuoyuna hemde Türk kamuoyunu bıktırmıştır. Ha bugün bitecek ha yarın bitecek derken iş uzuyor. Buda hergün cenaze karşılayan halkın savaş politikasına desteğini, uzun vadeli ve aktif kılmıyor. Dünya da, bu işin çözümü için artık demokratik yolların kullanılması gerektiğini çoktandır Türkiye'ye anlatmaya çalışıyor.

YEREL SEÇİMLER ÖNCESİ DEP'E SALDIRILAR

Demokratik bir seçime DEP'in katılmsı önemli kazanımlar doğurabilirdi. Ulusal hareket dünya kamuoyunda temsil ettiği kitlenin meşruluğu temelinde önemli kazanımlar elde edebilirdi.

TC, bunu, yani seçimlerin referandum niteliğini gördüğü için seçim öncesinde DEP'e kaşı yoğun bir saldırı kampanyası başlattı, önce DEP üyeleri yaygın olarak göz altına alındılar, daha sonra parti binaları bombalandı, parti genel sekreteri kurşunlandı, milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılması için meclis harekete geçti.

Bu yoğun saldırılar yanında Kürdistan'da seçimlerin adil ve demokratik olmaması için her türlü tedbir alındı. DEP daha adaylarını açıklamadan bu adaylar tutuklandı. Yoğun saldırılaradn sonra durumu değerlendiren DEP yetkili kurulları haklı olarak seçimlerden çekilme kararı aldılar. Aslında DEP'in seçimlerden baskılar sonucu çekilmesi Türkiye için siyasi bir açmazın işaretinden başka bir şey değildir.

Türkiye artık Kürt Sorunu için Batı'lı müttefiklerinden de birşey alamaz. Çünkü Batı'lılar Türkiye'ye verebileceklerini çoktan verdiler. Enson Almanya ve Fransa PKK'yi yasakladılar. Yapacakları başka bir şeyde yok.

O halde savaşta gelinen nokta tam bir düğüm noktasıdır. TC demokratik açınımlar yapmadan, şiddet politikasını terk etmeden bu düğüm çözülmez. TC'yi çözüme zorlama görevi de sorundan ençok etkilenen Türk ve Kürt halkına düşüyor.

DEMOKRATİK BİR SEÇİME EVET , HİLELİ SEÇİM OYUNUNA KARŞI BOYKOT!

Seçimlerin demokratik olmayacağı ortadadır.Bu koşullarda ulusal muhalefetin taktiği: Her türlü zorluğa rağmen seçim sürecinin demokratikleştirilmesi için mücadele etmek, yani burjuvaziyi mümkün olduğunca demokratik bir seçime zorlamak, buna koşut olarak burjuvazinin anti-demokratik seçim oyununu ve militarist yüzünü teşhir etmek, demokratik mücadele süreci tıkandığı anda da halkın düzene karşı devrimci muhalefetini derinleştirmek amacı ile seçimleri boykot etmek olmalıdır.

27 Mart yerel seçimleri iktidar ve hükümet için hiçte uygun olmayan bir zamanda gerçekleşiyor. Aslında seçimler yasalarda belirtilen takvime uygun olarak düzenleniyor. Ancak Türkiye'nin koşulları ve iktidarın ihtiyaçları yasalarla, planlarla düzenlenemeyecek şekilde dizginsizleşmiştir.

Seçimler bugüne kadar halk açısından birer oyun olmaktan öteye gidememişse de, burjuva klikleri arasında bir rekabet yarattığı için, burjuvazinin iktidar erkinde bir zayıflamaya yada güçlenmeye yol açabilemektedir.

Görünen o ki, 27 Mart yerel seçimleri her halükarda (Halk muhalefeti ciddi hatalara düşmezse) burjuvaziye, Türkiye'yi daha rahat yönetme şansı vermeyecektir. Yerel seçimlerle siyasi yönetim ilişkisi belki abartılı gelebilir, ancak Türkiye'nin şartları yerel seçimleri bugünkü hükümet hatta iktidar için bir güven oylamasına yada bir referanduma dönüştürmüştür.

Aynı durum Özal hükümetleri döneminde de yaşanmıştı, 1989 yerel seçimlerinde oy oranı düşen ANAP muhalefet partileri tarafından "halk desteğinden yoksun" olmakla suçlanmıştı.

Yerel seçimler iki açıdan referanduma dönüşmüştür. Birincisi, Halk bu seçimlerle hükümetin bugüne kadarki icraatına karşı tepkisini dile getirecek dolayısı ile hükümetin başarılı yada başarısız olduğu ortaya çıkarılacak. Aslında hükümetin başarısı yada başarısızlığının bu seçimlerden anlaşılması epeyce güç. Çünkü halk en başta kendi isteğini sandığa yansıtacak bilinçten yoksundur. Her saat burjuva medyasının bombardımanı ile karşı karşıya olan halk, doğru ile yanlışı ayırt edemeyecek bir düşünsel bulanıklığa sürüklenmiştir. Dolayısı ile seçimlerden elde edilecek sonuç bu hükümetin halkı nederece aldattığının göstergesi olacaktır.

Gerçekte halkın bu yerel yönetimlerden ve hükümetten memnun olması mümkün değildir. Hükümet %60'lardaki enflasyonu "düşüreceğiz" vaadiyle ortaya çıktı ancak düşme bir yana enflasyon arttı Son yaşanan döviz krizi Türk

ekonomisini derinden sarstı ve istikrarı bozdu. Zamlar alınan devalüasyon kararı ile katmerli olarak yapıldı. İşçilerin ve diğer emekçilerin maaşlarında enflasyon artışınadan çok daha aşağılarda artışlar oldu ve tüm emekçilerin satın alma güçleri düştü.

Belediyeler ise tamamen bürokratikleşmiş ve halkın kanını emen acımasız mafya şebekelerine dönüşmüşlerdir. Başta hava ve su olmak üzere doğa kirlenmiştir, trafik büyük şehirlerde neredeyse hareketi imkansız kılmıştır. Kentleşme plansız olmakta, yeşil sahalar arazi mafyalarına peşkeş çekilmekte, şehir içinde büyük tekellere ucuz arsalar sağlanmaktadır. Kısaca belediyeler halktan burjuvaziye değer aktaran birer işletmeye dönüşmüşlerdir.

Yurttaşlara oy hakkı tanımakla, 5 yılda bir seçim düzenlemekle demokrasi kurulmaz. Tam bir düşünce, siyasi örgütlenme basın-yayın özgürlüğü olmadan, halka; yerel - siyasi iktidarlarla ilgili bilgileri uluştaracak mekanizmalar ve de demokratik-eşit bir seçim yasası ve süreci yaratılmadan demokrasi olmaz. Türkiye'de olan sadece ve sadece oy hakkı ve seçimlerdir. Diğer koşullar, yani seçimi gerçekten demokrasinin temel bir taşı yapan unsurlar Türkiye'de yoktur. Olmaz, çünkü Türkiye'de emperyalizme bağımlı burjuvazinin proleterya, diğer emekçiler ve Kürt ulusu üstünde diktatörlüğü vardır.

Bütün televizyon, radyo kuruluşlarını, belli başlı gazeteleri çok geniş ekonomik kaynakları, siyasi kurumları ve orduyu elinde bulunduran bujuva sınıfı karşısında, emekçilerin demokratik bir seçim beklemeleri elbette hayaldir. Emekçilerin yapması gereken, burjuvazinin bu amacına rağmen genel olarak yürüttükleri iktidar mücadelesinin bir parçası olarak seçim sistemini ve sürecini demokratikleştirmek için mücadele etmektir.

TC eğer gerillayı önemli ölçüde geriletemezse ve halk üstündeki etkinliğini kıramazsa, dolayısı ile seçimlerde bu etkinliğin ulusal hareketi bağımsız bir siyasi kimlik olarak çıkaracağını görürse, yapacağı iki şey vardır: Birincisi; Kürdistan'da seçimleri iptal etmek, ikincisi DEP'i seçimlere sokmamak. Her iki seçenekte birbirine bağlıdır ve aynı sonuçları doğururlar.

YEREL SEÇİMLER'DE KRİTİK NOKTA: KÜRDİSTAN

Ekonomik sorunlardan önce iktidarın uğraştığı en önemli sorun Kürt sorunudur. Bugün hükümetin Kürt sorununu çözmesi bir yana sorun giderek büyümüştür.

Kürdistan'da süren sıcak savaş, yerel seçimlere referandum özelliği kazandıran diğer bir etkendir. Dünyada özellikle Avrupada PKK'yi "terörist" örgüt olarak lanse etmeye çalışan TC, yerel seçimlerde PKK'nin desteklediği adayların (yani DEP adaylarının) kazanmasını engelleyerek ulusal hareketin halk desteğinden yoksun olduğunu göstermeye çalışıyor. TC, ne pahasına olursa olsun bu seçimlerde, ulusal hareketin kendisini halk desteğine sahip bir siyasi güç olarak sandıktan çıkarmasını engellemek istiyor. O'nun esas amacı kendisinin kazanacağı bir anti-demokratik seçime DEP'i ortak etmek ve dünyaya bu seçimleri demokratikmiş gibi göstermektir.

TC'nin daha önceden uygulamaya koyduğu taktiği: Mart'a kadar gerillayı askeri olarak ezmek ve kitle ile bağlarını koparmak, gerilla önderliğinden yoksun kitleyi ise korucu, asker, polis baskısı, "faili meçhul" cinayetler, köy bombardımanları ile sindirmek ve çıkardığı devlet adaylarını seçmeye zorlamak, bunu başaramasa yurtsever kitleyi göç ettirmek yada seçimlere katılımını engellemektir. DEP yada bağımsız yurtsever adaylar bu koşullarda seçimlere girerlerse kesinlikle kaybederler ve TC'nin seçim oyununa ortak olmuş olurlar.

TC eğer gerillayı önemli ölçüde geriletemezse ve halk üstündeki etkinliğini kıramazsa, dolayısı ile seçimlerde bu etkinliğin ulusal hareketi bağımsız bir siyasi kimlik olarak çıkaracağını görürse, yapacağı iki şey vardır: Birincisi; Kürdistan'da seçimleri iptal etmek, ikincisi DEP'i seçimlere sokmamak. Her iki seçenekte birbirine bağlıdır ve aynı sonuçları doğururlar.

Kürdistan'da bugün yaşanılan şartlara ve TC'nin niyetlerne baktığımızda demokra-

tik bir seçim beklemek saflık olur. Demokratik bir seçimin temel koşulları şimdiden ortadan kalkmıştır. Metropoldaki DEP binaları bombalanmakta, yetkilileri kurşunlanmaktadır. En son DEP genel merkezi tahrip gücü yüksek bir plastik patlayıcıyla Kontrgerilla tarafından havaya uçurulmuştur. Bölgede ise; insanaların can güvenliği, DEP'li ve bağımsız adayaların özgürce propaganda yapma, örgütlenme güvenceleri yoktur. DEP, daha resmen adaylarını açıklamadan bu adaylar tutuklanmıştır. Her tarafta yoğun bir asker, polis, özel tim, korucu baskısı vardır. Öte yandan neredeyse insansızlaştırılan bölgeye memur doldurulmuş böylece bölgenin nüfus yapısı önemli ölçüde değiştirilmiştir. Bu koşullarda demokratik bir seçim beklenmemelidir.

Yerel Seçimlerde Ulusal Muhalefetin Taktiği Ne Olmalıdır?

DEP'in adaylarının demokratik bir seçimde bölgede büyük başarı gösterecekleri açıktır. Böylesi bir sonuç dünya kamuoyuna şunu anlatacaktır: Ulusal hareket halk desteğini kazanmış politik bir güçtür ve Kürt halkının temsilcisidir. TC'nin "halktan kopuk teröristler" propagandası da doğru değildir. Bu mesajın TC için "ülkenin bölünmesi" anlamına geleceği açıktır. İşte TC'nin korktuğu sonuçta budur.

Seçimlerin demokratik olmayacağı ortadadır.Bu koşullarda ulusal muhalefetin taktiği: Her türlü zorluğa rağmen seçim sürecinin demokratikleştirilmesi için mücadele etmek, yani burjuvaziyi mümkün olduğunca demokratik bir seçime zorlamak, buna koşut olarak burjuvazinin anti-demokratik seçim oyununu ve militarist yüzünü teşhir etmek, demokratik mücadele süreci tıkandığı anda da halkın düzene karşı devrimci muhalefetini derinleştirmek amacı ile seçimleri boykot etmek olmalıdır.

Yurttaşlara oy hakkı tanımakla, 5 yılda bir seçim düzenlemekle demokrasi kurulmaz. Tam bir düşünce, siyasi örgütlenme basın-yayın özgürlüğü olmadan, halka; yerel -siyasi iktidarlarla ilgili bilgileri uluştaracak mekanizmalar ve de demokratik-eşit bir seçim yasası ve süreci yaratılmadan demokrasi olmaz. Türkiye'de olan sadece ve sadece oy hakkı ve seçimlerdir. Diğer koşullar, yani seçimi gerçekten demokrasinin temel bir taşı yapan unsurlar Türkiye de yoktur.

Seçimleri başından boykot taktiği doğru değildir. Seçim süreci dinamik bir süreçtir ve her aşamaya uygun taktikler belirlemek gereklidir. Burjuvazi demokratik olmasada halkı seçimlere çekebiliyor. Bunu yaptığı propagandalarla, politik çalışmalarıyla sağlıyor. O halde bizde öncelikle seçimlerin anti-demokratik olduğunu halka kavratmalıyız. Buda en iyi şekilde, seçim süecine katılmakla sağlanabilir. Ancak seçim sürecine katılmak demek, her zaman seçime katılmak demek değildir. Ayrıca başlangıçta burjuvazinin amacı anti-demokratik bir seçim düzenlemek olsada devrimci-demoratik ve sosyalist güçler demokratik bir seçimi dayatabilirler.

DEP'in Avrupa ülkelerinden gözlemci istemesi seçim sürecinin "demokratikleştirilmesi" yönünde atılmış doğru bir adımdır. Ayrıca DEP'in seçim hazırlıklarını katılacakmış gibi sürdürmeside doğrudur. Ancak DEP'in seçim sürecinin ihtiyaçlarına cevap verdiği de söylenemez. Ulusal güçleri sürece katma, Türkiye devrimci-demokratik hareketiyle ittifak konusunda eksiklikler vardır. Yinede bu koşullarda DEP'i desteklemek gereklidir.

DEP son olarak yaptığı danışma toplantısıyla üzerindeki anti-demokratik baskılar ve anti-demokratik seçim ortamı nedeniyle seçimlere katılmama kararı aldı. Bu karar esas olarak doğrudur. Ancak DEP politik alanın zorlanması, burjuvazinin teşhir edilmesi konusunda üstüne düşenleride tamamlayamamıştır. Politik alanını biraz daha zorlanmasında yarar vardı.

DEP'in seçimlerden çekilmesiyle gözler Kürdistana çevrildi. Açık ki önemli bir değişme olmazsa PKK seçimleri boykot edecek ve bölgede seçimlerin yapılmaması için çalışacak. Bu koşullarda bölgede bir seçim beklemek doğru olmaz. Daha çok savaşın kızışacağını söyliyebiliriz.

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE KISIR DÖNGÜ

Ali Haydar LAÇİN

24 Ocak 1980 kararları 1979 yılında yaşanan %100 gibi büyük bir devalüasyon sonrası alınmış ve 12 Eylül faşist darbesiyle fiilen yürürlüğe girmişti. 26 Ocak 1994'te yapılan devalüasyonla bir anlamda 24 Ocak kararları öncesine dönülmüş oldu. 24 Ocak kararları dış ticaret açığının büyüdüğü, döviz darboğazının yaşandığı o günün başbakanı S. Demirel'in söylemiyle devletin "70 cent'e muhtaç" olduğu günlerde alınmıştı. Bugün gelinen noktada ise ithalat, ihracatı ikiye katlamış, dış borç 65 milyar dolar'a ulaşmış ve bankalardaki döviz mevduatı, TL mevduatını aşmış durumda. Yaklaşan yerel seçimler nedeniyle kemer sıkma, özelleştirme gibi politikaların geciktirilmesi ve Kürdistan'da yürütülen kirli savaşın ağır faturası ekonomik krizi gizlenemeyecek şekilde, tüm çarpıcılığıyla su yüzüne çıkardı.

17 Ocak'ta hızla tırmanışa geçen döviz, 19 Ocak'ta patlama yaptı. Kara çarşamba olarak anılan gün ABD doları 17 bin TL'den 21 bin TL'e kadar yükseldi. Herkes Merkez Bankasından müdahale beklerken, bu gerçekleşmedi. Ardından başbakan T.Çiller döviz spekülatörlerine sözde kızarak gidişattan sorumlu tuttuğu bu çevreleri dillerinin yanacağını söyleyerek uyardı. Nispet yaparcasına döviz fiyatları hızla yükselmeye devam etti. 26 Ocak sabahı Merkez Bankası piyasaya müdahale ederek 250 milyon dolar sattı. Aynı akşamsa, Türk parasını %13,6 oranında devalüe etme tuhaflığını (?) gösterdi.

Tüm bu olanların faturasının kime çıktığını fazla düşünmeye gerek yok; yoksul ve dargelirli milyonlar, maaşını yüksek enflasyondan koruma çabası içinde döviz büfelerinin önünde biriken ücretliler dövizdeki iniş ve çıkıştan yaşadıkları panikle pahalıya aldıkalarını dövizi ucuza elden çıkardılar. Madalyonun diğer yüzündeyse, yapılan devalüasyonları iğneden ipliğe herşeye yaklaşık %20'ler mertebesinde zamlar vardı.

TC ise Merkez Bankası kanalıyla bankalara ucuz döviz aktarma işini devalüasyon yapılana kadar sürdürerek parababalarına milyarlarca lira ikram yaptı. Ertesi gün başbakan TV'de fütursuzca devalüasyondan haberim yok diyerek insanlarla dalgasını geçiyordu.

Elbette gelişmeleri dünya ekonomisinden bağımsızmış gibi düşünmek yanılgı olur. Kapitalizmin 1970'li yılların başından beri yaşadığı yapısal bunalım kendini dönemsel krizlerle gösteriyordu. Emperyalist ülkeler sahip oldukları kaynaklarla etkiyi hafifletirken TC gibi bağımlı ülkelerde etki daha fazla hissediliyor. Pazar kavgasının kızışması emperyalist ülkelerin kendi aralarında bloklaşmalarına yol açıyor. Bu bloklaşmalardan en çok bilineni Avrupa Topluluğu (AT) ise TC'nin en büyük ithalatçısı durumunda. AT ülkelerinde işlerin pek yolunda gittiğini söylemek mümkün değil. Topluluğun en büyük ülkesi Almanya'da (işsizlik eski D. Almanya hariç) %8'ler düzeyinde. Fabrikalar işçi çıkarmamak için çalışma sürelerini haftada dört güne indirmeye başladılar. Hal böyleyken TC'nin bu ülkelere ihracatı büyük oranda azaldı. Üstüne üstlük yabancı finans kuruluşlarının yayınladıkları raporlarla TC'nin kredi notunu düşürmeleriyle krizin TC uzantısı kendini trajik bir biçimde gösterdi. TC'nin, emperyalist sermayenin krizi spekülatif para akışıyla geçiştirdiği günümüz koşullarında, zayıf ekonomik konumuyla girdaba yakalanması kaçınılmazdı.

Dış borç batağına saplanmış olan TC, sahip olduğu KİT'leri satarak, borçlarının ancak bir kısmını ödeyebilmektedir Yaşanan gerçekten tam bir çıkmazdır. Özündeyse ekonomik ve siyasal bunalım iç içe geçmiş durumdadır. Tansu Çiller'in itriafıyla kirli savaşın TC'ye getçiğimiz yıl faturası 400 trilyon TL'dir. Bütçenin neredeyse yarısına denk düşen bu rakamın yanında transfer harcamalarını oluşturan dış ve iç borç ana para ve faiz ödemeleri de 94 bütçesinde 300 trilyonu aşmış durumda. Borçları ödemek için yeni borçlar arayan, kredi notu düşürülmüş TC gerçekten zor durumda. Dövizin yükselişi ve yeni devalüasyonlar ufukta görünüyor.

14 yıl sonra gelinen noktada aynıdır. 14 yıl önce çıkmazdan kurtulmak için emekçilere ağır bir fatura ödetilmişti. Ama artık emekçiler fatura ödeyemez durumda. Ve emekçiler gerçek faturayı işbirlikçi sermayeye ödetmek için gün sayıyor.

Batı'da işsizlik oranları (%)

	1991	1993
Kanada	10,2	11,1
ABD	6,6	6,6
Japonya	2,1	2,6
Finlandiya	7,5	17,6
Fransa	9,4	11,6
belçika	7,2	9,5
Almanya	4,2	6,0
İtalya	9,9	10,6
Hollanda	7,0	8,5
İspanya	16,0	22,1
İsveç	2,7	8,7
İngiltere	8,7	10,2
AT ülkeleri	8,6	10,8

Kaynaka OECD Kasım istatistiği.

Yıl	Dış Borçlar (Milyon Dolar)	İç Borçlar (Milyar TL)	Bütçe Açığı (Milyar TL)	Vergi Gelirleri (Milyar TL)
1983	18.385	3.201	209	2.385
1984	20.659	4.634	508	2.900
1985	25.476	6.972	513	3.829
1986	32.101	10.514	1.100	4.972
1987	40.228	17.218	2.300	9.051
1988	40.722	28.458	3.800	14.231
1989	41.751	41.934	7.500	325.550
1990	49.035	57.180	11.700	45.399
1991	50.489	93.642	33.300	78.745
1992	55.592	181.952	43.600	141.868
1993	59.381	279.590	67.958	265.200

KÜRT TARİH BİLİNCİ TÜRK DEVLETİNE İLİŞKİN BİR BEKLENTİ İÇİNE GİRMEYE İZİN VERİYOR MU?

M. SİLOPİ *

1984 yılından bu yana Kürt halkına karşı yürütülen bu savaşta, çıkarılan ve herkesçe bilenen sonuçlar "topyekün imha"nın yürürlükte olduğunu göstermiyor mu? Halkımızla ilişkilerde en küçük insani davranış sözkonusu mudur? Bütün bu "milli mutabakat" halinde devletin politikasına hakim olan çizginin imha ve barbarca boyun eğdirmek isteği değil midir?

Son on yılın bilançosu göstermektedir ki; Türk devletinin sömürgci faşist yapası ve politikası bir beklenti çine girmeye izin vermiyor. Adil bir barışın, kısmi hak ve özgürlüklerin elde edilmesi için politika yapılmalıdır, bunun içinde devletle demokratik bir ortamda masaya oturma siyaseti olmalıdır elbette. Fakat, bütün bunlar esasta devlete kalmıştır ve görüldüğü gibi hiç bir demokratik ve yumuşama belirtisi yoktur, barbarlık devam etmektedir.

Ülkemizde gelişen sürekli olaylar gündemi çok hızlı bir şekilde değiştirmektedir. Görüldüğü gibi, her olay bir öncekine nazaran daha yoğun, daha büyük gelişmelere neden olmakta, gündemse hergün yeniden şekillenmektedir. Bütün olaylar göstermektedir ki, olağanüstü kritik bir dönem yaşanmaktadır. Bu dönemin iki esas yönü çok belirgin bir düzeyde ortaya çıkmıştır: 1- Türk devleti askeri yoldan sonuç alma saplantısına kendisini kaptırmıştır. Ne pahasına olursa olsun silahlı ulusal kurtuluş hareketini şiddet ve katliamlarla ezmek istiyor. Bütün politikasını, karşı-devrimci icraatlarını buna göre düzenlemiştir. 2- Silahlı ulusal kurtuluş hareketinin çok yönlü direniş içinde olması ve buna uygun bir pratik sergilemeye çalışması. Rejime karşı sadece direnmek için değil, bu dönemde bazı ulusal hakların elde edilmesi içinde bu zorunlu görülüyor.

Bu kritik dönemde sorunun bu iki yönü göz önüne alınmaksızın doğru politikanın yapılmayacağı ve buna uygun bir pratik faaliyet sergilenmeyeceği ortadadır.

Son gelişmeler Türk devletinin büyük çılgınlıklara hazırlandığına işaret etmektedir. Bütün sorun, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini kısa sürede kan ve ateşle imha etme histerisinden kaynaklanıyor. Ordu, 1982 Anayasasından aldığı güçle bütün ipleri eline almıştır. "Milli Güvenlik Kurulu" buna göre işlemektedir. Türkiye'deki kapsamlı siyasi istikrarsızlığı ve belirsizliği besleyen, derinleştiren bu olgudur. Türk devleti açıkça bir çıkmaz içindedir. Bundan kurtuluşun çaresini; Kürt halkına, akıllara durgunluk veren barbar metodlarla saldırmakta, onu yok etmede bulmaktadır. Açıkça görüldüğü gibi rejimin Kürdistan'a yönelik bir tek programı vardır, o da şiddet ve terörle ulusal kurtuluş hareketini ezmek, yoketmektir.

Bu program bütünüyle, son aşamaya kadar uygulanmadan belliki Türk devleti geri adım atmayacaktır, "aklın yolunu" tutmayacaktır. Bu bakımdan, ulusal kurtuluş hareketi her bir unsuruyla, bunu mutlaka gözönüne alarak davranış içinde olmalıdır.

Rejim, hunharca halkımıza ve mücadelemize abanırken, diğer taraftan ulusal potansiyeli bölmek için silahlı ulusal kur-

* Newroz Ateşi Dergisi yazarlarından.

tuluş hareketine karşı "güvercin"ce politik çıkışlar teşvik etmekten geri durmuyor. Yüksek düzeylerde bir propaganda ve psikolojik savaş yürütülmektedir. İnsanlık adına Kürtlere verebilecekleri fazla bir şeyin olmadığı da bir gerçektir. Ayrıca bu iş, Demirel'in söylediği biçimiyle "sıfır toplamlı" bir işe eşitlenmeye çalışılıyor. Kürt halkı, devletin politikasındaki bu gerçeğe rağmen bir şeyler umabilir mi?

Avrupa'daki Tavır Alışlar Ve Zaaflar.

Avrupa'nın emperyalist devletleri, silahlı ulusal kurtuluş hareketine PKK'nin şahsında açıktan düşmanca tavır aldılar. Kuşkusuz geniş çaplı medyatize edilen bu bilinçli yasaklayıcı tavırlar, Türk devletine sunulan bir destektir. Buna karşılık, ulusal hareketin en faal kesimlerini, yurtdışı faaliyetini ve özellikle diplomatik çıkışlarını sınırlayan, gerileten bir karşı harekettir bu. MGK rejimi, büyük sansasyonel çıkışlarla savunmaya çalıştığı Batı'nın hipokrit tutumunu oldukça abartmıştı. PKK'nin "yasaklanması"nı kendisine verilen büyük bir şans(!) olarak görmektedir. Bu "şansla", Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkaslar üçgeninin lideri (!) olabileceğini sanmaktadır. Böylesine bir şansı Türkiye hiçbir zaman yakalayamayacaktır, ama Batı'nın Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin aleyhine TC'ye destek sunduğuda doğrudur.

Bu olayın şüphesiz bir çok nedeni vardır, fakat başlıcaları şunlardır 1- Batı'nın kapitalist emperyalist devletleri gittikçe boyutlanan ve derinleşen bir ekonomik-sosyal kriz yaşamaktadırlar. Bu krizi hafifletmenin bir yolu da, Türkiye gibi çok nüfuslu ülkelere daha çok yatırım yapmak ve sömürü mekanizmalarını daha çok çalıştırmaktır. Açıktır ki, bu koşullarda Türkiye ile olan ilişkiler daha çok karlı, daha çok emperyalist çıkarlara uygun düşmektedir. Bundan dolayı, Batılı emperyalistler siyasal planda, Kürdistan sorununda statükocu davranmakta, hatta ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının bile Kürt ulusuna uygun düşmediği karalarını Avrupa parlamentosundan çıkartmaktadırlar.

2- ABD'nin ve Batı Avrupa devletlerinin, Ortadoğu politikalarının çıkışmasının yarattığı etkilerin Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı bir pozisyon yaratması söz konusudur. Ortadoğu'da yeniden şekillenen güçler dengesinde Kuzey Kürdistan'daki radikal hareketin, Batı'nın çıkarları için yıkıcı bir çizgide ve eylem içinde bulunması. Kendi kontrollerinde olmayan silahlı ulusal kurtuluş hareketleri her zaman, dengeleri emperyalistlerin çıkarlarına karşı bir konumda bozmuştur. Buda onların hiçbir zaman tasvip etmedikleri bir durumdur. 3- Ulusa kurtuluş hareketinin kalıcı uzun vadeli bir dış politkası olmamıştır. Sosyalist ülkelerin artık olmadığı ve devrim davasının zayıfladığı, bu yüzden de güçlü yada etkileyici ilerici dayanışmanın olmadığı koşullarda çok daha titiz davranılması gerekirken, aksine pek sıhhatli olmayan bir ilişkiler hattı tututurulmuştur. Zaaf içinde kurulmaya ve geliştirilmeye çalışılan ilişkiler zayıf kalmıştır. Ve uluslararası bir desteğe dönüşmemiştir.

"Soğuk Savaşın" bittiği, yeni uluslararası koşulların meydana geldiği ortamda kaba Şark mantığıyla hareket edilemez, uluslararası ilişkiler geliştirilemez. Avrupanın kendine özgü koşulları bazı davranış biçimlerini kaldıramaz, özellikle şiddet eylemlerine karşı uzun dönemden beri kamuoyunda ciddi bir tepki sözkonusudur. Yabancıların Avupada şiddete başvurmaları, kamuoyunun anlamadığı ve anlamakta istemediği bir durumdur.

Dolayısıyla ister kabul edilsin ister edilmesin, on yıldır Avrupa'da yer yer uygulanan şiddet eylemleri PKK'yi uzun vadede ilişkilerde zorlamıştır, onun kredibilitesini oldukça zayıflatmıştır. Böylece arkaya alınacak ne ciddi bir kamuoyu, nede bir Kürt lobisi oluşturulmuştur. Zayıf ve işlevsiz bir lobi varsa bile O'da pek öyle iş çıkartmamaktadır. Burada esasında bir paradoks vardır. Ulusal mücadelenin asıl motor gücü, çekip çevireni ve mücadelenin esas yürütücüsü PKK olmasına rağmen, uluslararası alanda kamuoyunun desteğini almada zayıf kalan da kendisidir. Belliki uluslararası koşullarda ülkedeki durumla uyumlu olmayan bir durum vardır. İşte bu yüzden 10 senelik haklı bir savaşa rağmen Batı devletleri PKK'ye yasaklar koyabilmektedir. Burada ciddi bir çelişki vardır. Haklı bir davanın sürdürücüleri teşhire uğramaktadırlar, oysa barbarlığıyla tanınan sömürgeci rejim desteklenerek "ödüllendiriliyor". Bu sadece, "emperyalistlerin çıkarları böyle gerektiriyor" gibisinden söylevlerle izah edilemez. Yukarıda izaha çalışıldığı gibi, elbette emperyalist devletler her zaman kendi çıkarlarına uygun bir politikayı

hayata geçiriyorlar. Ama tek neden bu değil; Kürt hareketinin genel anlamda uluslararası ilişkilerde yanlış bir siyasete sahip olması ve aşamadığı zaaflarından dolayı Batı kamuoyunu arkasına almayı başaramaması da, böylesi bir sonucun doğmasında önemli bir rol oynamıştır. Kısaca emperyalist çıkarlar ulusalcı hareketin zaaflarıyla birleşince sonuçta böylesi bir çelişki ortaya çıkmıştır.

PKK'nın Batı Avrupa'nın büyük devletlerince yasaklanmasının ekonomik sebepleri yansıra, özetleyebileceğimiz şu nedenlerde vardır. 1- Ulusal Kurtuluş hareketinin yığınsal bir aşamada olması ve silahlı mücadeleye angajmanın büyük boyutlara ulaşması; 2- İstikrarsızlığın bir unsuru olarak görülmesi, 3- Statükoyu zorlayan bir nitelik taşıması.

Ekonomik krizin "globalleştiği", ticari rekabetin farklı düzeylere sıçradığı bu aşamada, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin emperyalist çıkarlara verebileceği bir şeyi yoktur. Ekonomik çıkarlar ve Ortadoğu'daki güçler dengesi, Batı Avrupa'nın tutumunu izah etmemizde önemli etkenlerdir, ama "dünya ölçüsünde emperyalist-kapitalist sistemi zorlayan, onu güç durumda bırakan bir devrim hareketi"nin Kürdistan'da sözkonusu olduğu şeklindeki bir abartmayla, batının tavrını izah etmeye kalkışmak pek gerçekçi değildir.

Kabul Gören Bir Ulusalcılık, Boyun Eğmiş Ulusalcılıktır.

Türk devleti, PKK'sız bir çözümü, kısmi de olsa olanaklı kılabilmek için sömürge savaşını bütün boyutlarıyla yürütmektedir. Rejim, en azından zayıflamış bir PKK üzerine hesaplarını yapmaktadır. Bu taktirde belki de "Kürt temsilcilerine" ihtiyaç duymaksızın bazı adımlar atacaktır. Fakat bu adımlar şimdilik radyo-televizyon ve Kürtçenin serbest bırakılması -değişik yönleriyle- olayını aşmayacaktır. Bütünlüklü siyasal hakların Anayasal düzeyde tanınmasına devlet ve hakim sınıflar bu dönemde razı olmayacaklardır. Bu doğrultuda en ufak bir işaret sözkonusu değildir. Bundan dolayı ulusal güçlerin hayale kapılmaları tam bir zaaf olacaktır. İngiltere-İrlanda, yada bir İspanya-Bask, dahası bir İsrail-Filistin örneğiyle karşı karşıya olmadığımızı görmemiz gerekiyor.

Avrupa devletleri, Filistin, Güney-Afrika, Bask vb. sorununda ciddi tavırlar aldılar. Büyük baskı mekanizmaları oluşturdular, sorunların çözümü için fiili olarak çalıştılar ve "barış-uzlaşma" sürecini hızlandırdılar. Ne var ki, aynı Batı, Kürdistan sorununda hiçbir zaman gerekli tavrı göstermedi. Burjuva liberalizmine kayan sağcı Kürt politik çevrelerinin sürekli işlemeye ve yaymaya çalıştıkları gibi, Batı'nın iki yüzlü emperyalist devletleri Kürt sorununun çözümünü hızlandırmak için elle tutulur bir tutum içinde değildirler. Gerçekler ters yüz edilemez. Açıktır ki, bugün en zor günümüzde ulusal kurtuluş hareketine açık tavır alan, kan göllllerine dönüşen Kürdistan'ı, büyük insanlık dramı yaşayan Kürt halkını görmezlikten gelen Avrupa devletlerinden yana bir beklenti içine girilemez. "self-determination" olayına sarılan sağcılarımız, böylelikle emperyalist devletleri kazanabileceklerini sanmaktadırlar. Oysa bilindiği gibi Avrupa devletleri, "self-determination" Kürt sorununa uygulanamaz diye yukarıda belirtildiği gibi karar almıştır. Yoksa, umutsuzluk içinde mide krampları geçiren marjinal sağcı-reformist çevrelerin bundan haberleri yokmu?

"Droit İngerevice" (müdahale etme hakkı) üzerine büyük gürültüler koparan Avrupa devletlerinin ve hakim politik güçlerin, bilinen hipokrit ve emperyalist çıkarlarından dolayı Kürdistan hakkında ağızlarını bıçak açmıyor.

Görülüyor ki, başkaları da "sol" cenahtan, Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri hakkında hayale kapılmış bulunuyorlar. Yurtdışında ulusal kurtuluş hareketine karşı geliştirilen tutumun arkasında Kürtlerden yana bir şeylerin olabileceği beklentisine kapılmak doğru değildir. Ortadoğu'ya ilişkin, ABD'nin ve Avrupa'nın büyük emperyalist devletlerinin hegemonya çıkarlarına denk düşen politikalarını göz önüne almadan, en azından Körfez Savaşı'ndan bu yana nasıl bir hat izledikleri dikkate alınmaksızın "Kürt Sorunu" hakkındaki düşüncelerine ilişkin muhakeme yapmak zordur.

Bir çok defalar belirttiğimiz gibi "Soğuk Savaş" sonrası dönem genel anlamda uzlaşma ve reform dönemidir. Devrim ve sosyalizm davasının zayıfladığı bu dönemde, bütün silahlı ulusal ve sosyal kurtuluş hareketleri reformlar ve siyasi uzlaşmalarla bitirilmeye çalışılıyor. Denilebilir ki, birbirini takip eden örneklerle, en son Filistin ve Kuzey İrlanda sorununda da bilinen gelişmelerden sonra

belli bir konsensusla sorun siyasi planda bağlanıyor. Silahlı ulusal ve sosyal kurtuluş hareketleri birbiri peşisıra düşmektedirler. Ama, ciddi düzeyde siyasi çözüm, her sorunun tarihsel, kendine özgü siyasi konjüktürel yapısına uygun olarak biçimler almaktadır. Bir Bask çözümü Filistin çözümünden yada bir Filistin "çözümü" pekala İrlanda çözümünden farklıdır. Bu normaldir. Her sorun kendisine özgü biçimler alarak "çözüme" ulaştırılmaya çalışılıyor. Ne var ki, sonuçta bütün hepsi için siyasi uzlaşma yoluyla reformlar devreye sokularak amaçlanan aynıdır: Silahlı ulusal kurtuluş hareketini bitirmek.

Karşı devrime uygulanan şiddet devrimi hazırlamada önemli bir rol oynamakta, dengeleri alt-üst etmekte, ileriye yönelik muazzam gelişmeler ortaya çıkarmaktadır. Böylesi bir durum, burjuvazinin ve genel anlamda kapitalist sistemin çıkarlarını zayıflatan ona darbe vuran bir nitelik taşıdığı ve "şiddet ile çözümü imkansız" olduğu için uzlaşarak bitirilmek istenmektedir. Bu durum KUKH için de bu dönemde gündeme getirilmektedir. Yoğun kitle desteğini olan silahlı ulusal kurtuluş hareketi başka türlü "bitirilemez". Burada önemli olan; silahlı ulusal kurtuluş hareketini devrimci kitlelerin desteğiyle sürdürmek ile, bazı siyasi hakların alınması için devletle "uzlaşma" politikasına belbağlamak arasındaki çelişkiyi doğru ele almaktır. Çok ciddi bir problem olarak gündeme giren bu sorun, sağcı reformist politikalarla çözüme ulaştırılamaz; çünkü, organize bir direniş hattı olmaksızın demokratik hak ve özgürlükler için bile olsa "uzlaşma" politikalarının başarıya ulaşma şansı yoktur. Elbette, bu süreçte en küçük bir olanaktan bile yararlanmayı bilmek gerikiyor. Ancak, sağcılığın bu kritik dönemde hakim kılmaya çalıştığı gibi emperyalist devletlerden yana bir beklentiye girmekle bu mümkün olamaz. Devlet ve sömürgeci sistemde bu ortamda bir gedik açmak ancak, içte mücadelenin her alanda geliştirilmesiyle olanaklıdır. Akıllıca oluşturulan uluslararası kamuoyundan ve demokratik kuruluşlardan alınan desteğe, yaratılan lobilere dayanarak emperyalist politikalar üzerinde baskı kurulabilir? Güney Afrika ve Filistin sorununda olduğu gibi. Tabi esasında sorun içteki mücadelenin seviyesine, kabiliyet ve manevra gücüne bağlıdır. Ancak herşeye rağmen, ulusal kurtuluşun yararına emperyalizm üzerinde oluşturulacak demokratik kamuoyu baskıları bazen Yugoslavya örneğinde olduğu gibi çaresizliklere de mahkum olabiliyor. Bu yüzden fazla abartıya kaçmaksızın, mücadeleyi zayıflatacak beklentilere kapılmaksızın güçlü diplomatik çıkışlara sabırla girişmek, rejimi tecrite çalışmak hayatidir. Boş beklentiler içine girmenin, başkalarının çıkar hesaplarına sorunu havele etmenin sonu hezimet ve trajedidir. Emperyalist devletlerden bir beklenti içine girmek bu yüzden yanlıştır. Üstelik silahlı mücadelenin ve direnişçi kitlelerin eylemlerinin ve bilinçlerinin şiddetle ezilmesine bağlanan bazı kültürel haklar talebi tamamıyla "timsahın gözyaşları"nı andırmaktadır. "Silahlı mücadele ezildiği taktirde Kürtler haklarını alır"(!) şeklindeki temelsiz düşünceler geliştirilmeye çalışılıyor. Bu düşünceleri kafadan geçirmek bile çılgınlıktır. Ne var ki, asıl tehlikeli olan, silahlı mücadaleyi sürdüren kesimlerde yer yer bu türden bir beklenti sezinlenmesidir.

Kaldı ki, Avrupa devletleri ve ABD, Kürtler için otonomiyi bile çok görmektedirler. Söylenen şeyler muğlak ve hiç bir yaptırımcı gücü olmayan sözlerdir. "Kürtlere kültürel hakları verilsin" şeklindeki bir istem Türk devletinin insafına bırakılmıştır.

Mevcut süreçte, Türkiye'nin istikrarını (!) bozacak bir siyâsal "düzenleme" istenmediğine göre, Kürtçenin serbest bırakılması, Radyo-Televizyon hakkının verilmesi onlar için pekala durumu kurtarabilir bir tablo ortaya çıkaracağı için sorun kalmaz. **Direnişin, sürmediği bittiği bir ortamda Batı'nın "Kürt sorunu" üzerine yatacağından hiç kimsenin kuşkusu olmasın.** Tıpkı Kürdistan'n paylaşılmasından bu yana sağır sultanlara büründükleri gibi. Kürtlerin kollektif hafızaları bu gerçekleri tespit edemeyecek kadar kadar kıt olmaz.

Zaten görüldüğü gibi Batı'nın **complice** devletlerinin Kürtler için temennilerde bulunmaları silahlı mücadelenin PKK'nin şahsında ortadan kaldırılması şartına bağlanmıştır. Böylece direnci kırılmış Kürt halkını barbar rejimin insafıyla karşı karşıya bırakarak hipokrit olduklarını bir daha göstereceklerdir. Biz şunu söylemek istiyoruz. **Batı'nın emperyalist politikaları hakkında zaaf içinde olanlar Batı'nın desteğini alamazlar.** Böyleleri realist değildirler. Boyun eğilerek ulusal kurtuluşun politikası yapılamayacağı gibi destekte bulunmaz.

Sağcılık Ve Sekterizm Reform Beklentisini Körüklüyor.

Bilinmeli ki, sağcı-reformist politikalarla bir yere gidelemez. devrimci perspektifler kaybedilerek, silikleştirilerek halkımızın tarihsel istemi olan bağımsızlıktan da bir kopuş sağlanmıştır. Böylece beklentiler içine girmenin de kapıları aralanmış oldu. Peki somut olarak, halkımıza ve ulusal kurtuluş savaşımına hayvanca abanan bu rejimden bir beklenti içine girmek gerçekçimidir? Bu devletin Kürdistan'a yönelik politikası nedir? Halkımıza yönelik hangi icraatlar içine girmiştir? Hangi angajmanları üstlenmiştir?

Bu sorunlara net ve doğru cevaplar vermek gerekir. 70 yıllık inkar ve imha politikalarını biran bir tarafa bırakalım. 1984 yılından bu yana Kürt halkına karşı yürütülen bu savaşta, çıkarılan ve herkesçe bilenen sonuçlar "topyekün imha"nın yürürlükte olduğunu göstermiyor mu? Halkımızla ilişkilerde en küçük inasani davranış sözkonusu mudur? Bütün bu "milli mutabakat" halinde devletin politikasına hakim olan çizginin imha ve barbarca boyun eğdirmek isteği değil midir?

Son on yılın bilançosu göstermektedir ki; Türk devletinin sömürgci faşist yapası ve politikası bir beklenti çine girmeye izin vermiyor. Adil bir barışın, kısmi hak ve özgürlüklerin elde edilmesi için politika yapılmalıdır, bunun içinde devletle demokratik bir ortamda masaya oturma siyaseti olmalıdır elbette. Fakat, bütün bunlar esasta devlete kalmıştır ve görüldüğü gibi hiç bir demokratik ve yumuşama belirtisi yoktur, barbarlık devam etmektedir. Bu yüzden gerçekçi olmak gerekiyor, düşmanı geriletmek için direnişi merkezine alan, çok yönlü bir mücadeleden başka bir yol var madır? Sağcılık devlette, militan mücadeleyle bir yumuşama yaratacağına, ulusal harekette bir yumuşama yaratma çabası içindedir. Sekterlik ise sağcılığın tutumunu beslemekte, onun faaliyetine ortam hazırlamaktadır. Bu kritik ortamda, dişe diş mücadelenin sürdüğü bu koşullarda zaaf içinde olan bu iki tutumdur.

Rejimin Genel Kurmay'ının son açıklamalarından çıkan odur ki, yumuşama olmayacaksa, "siyasi çözüm" olmayacaktır. "Bölgesel düzenleme yok, herşey Türkiye sathında" olacaktır, yani sorun Türkiye'nin genelinde bir hak ve özgürlükler genişlemesi olarak ele alınıyor. Bu şudur; Kürdistan'a yönelik özel hak ve özgürlükler, yada reformlar olmayacaktır. "Siyasal alandaki çözümler" olarak formüle edilen bu siyasete uygun "düzenlemeler" PKK'nin en azından güçten düşürülmesine bağlanmıştır. Meselenin aldatıcı yanı da budur zaten. Çünkü PKK'yi yok etmek olanaksızdır. Güçten düşürülmeye çalışılmasına da mücadelenin seviyes izin vermeyecektir.

Görülüyor ki, bu şarta bağlanan "siyasal alandaki çözümler" sorunundaki düzenlemeler de hayat bulmayacaktır. Bundan dolayı bir beklenti gerekçekçi olmayacaktır. Böylesi bir davramış sadece ve sadece mücadeleyi zayıflatır. Devlet büyük tarihsel başarısızlığından vazgeçmiyor. Türk devlet gericiliği, kaybetme pahasına da olsa Kürdistan'da zavallı bitmişliğini kabullenmeye hazır değildir, bu koşullarda olmayacaktırda. Bu açıdan, daha çok güçlenerek, derinlemesine kök salarak gelişme yolunu tutmak, inatla çok yönlü savaşıma devam etmekle ancak ve ancak, gırtlağına kadar mazlum halkımızın kanına batmış olan sömürgeci barbarlığa geri adım attırılabilir.

Türk "milli mutabakına" karşı ulusal birliğimizi çıkarmak hayati öneme sahiptir. Bunun için sağcılık, Türk devletinin politikalarını ve icraatlarını gözeterek siyaset yapmalıdır. PKK'nin şu yada bu zaafı temel alınarak siyaset yapılamaz. Elbette onun hatalarına ilişkin devrimci eleştiri elden bırakılmamalıdır, zaaflar eleştirilmelidir. Ama her şeyi PKK'nin hataları ve zaaflarıyla izah etmeye kalkışmak büyük bir yanlışlıktır. Düşmanın icraat ve politikaları gözden kaçırıldığı taktirde hedef şaşırtılır. Öte yandan bazı güçler sekterlikten, dar olmaktan artık vazgeçmelidirler. Düşmanlık ve karşıtlık yaratmayan olumlu eleştirilere gereken tahammül gösterilmelidir. Burada büyük bir sorumluluk söz konusudur. Artık siyasi ilişkilerde yeni bir politikaya ihtiyaç olduğunu herkes görmelidir. Bu sorunda alternatif politikaları ancak sosyalitler, Marksist-Leninistler oluşturabilirler. Bu açıdan "sosyalistlerin birliği"ne evet diyen güçler birazdaha ellerini çabuk tumaladırlar. Ulusal arenada güçlü sosyalist bir hareket, militan mücadelesiyle ulusalcı güçler arasındaki güvensizliği güvene dönüştürme rolünü oynayabilir, kaygıların bertaraf edilmesinde büyük bir sorumlulukla üzerine düşeni yerine getirebilir. Gün birlik ve militan mücadele günüdür.

***

SINIF MÜCADELESİ VE SENDİKALAR

-I-

Toplumsal mozayiği oluşturan çeşitli sınıf vekatmanlar (Burjuvazi, proletarya, köylülük, küçük burjuvazi vs.) olmakla birlikte, günümüzde toplumun iki ana eksen etrafında (Proleterya-Burjuvazi) yoğunlaştığı ve sosyal, politik, kültürel vb. mevzilenmelerin esas olarak bu iki eksen çevresinde gerçekleştiği; toplumsal gelişmelerin, değişim ve dönüşümlerin burjuvazi ve proletarya arasındaki savaşıma bağlı olduğu ve toplumdaki dalgalanmaların bu savaşımın seyrine bağlı olarak ivmelendiği veya yavaşladığı bir gerçekliktir.

Doğaldır ki, toplumsal mozayiği oluşturan her sınıf ve katman kendi sınıf çıkarlarını korumaya, geliştirmeye ve giderek toplumu kendi sınıf çıkarlarına göre yönlendirerek iktidar erkini ele geçirmeye çalışır. İktidar erkini ele geçirmek ve toplumu kendi çıkarlarına göre yönlendirebilmek içinde her sınıf kendi organ ve araçlarını yaratmak zorundadır. İktidara yürüyüş süreci zahmetli ve uzun soluklu bir süreçtir. Sosyalistlerde, kendilerine yükledikleri "İşçi sınıfının iktiarını tesis etmek" gibi önemli bir misyona uygun araçlar yaratmak zorunluluğundadırlar.

Biz burada, proletaryanın iktidara yürüyüş mücadelesinde kullanacağı önemli araçlardan biri olan sendikaları inceleyeceğiz. İncelememizde "sendikalar"ı yaratan maddi olguları tarihsel gelişim süreciyle birlikte açıklayacağız.

İlkel kominal toplum hariç, hemen hemen insanlığın tarih sahnesine çıkışına koşut olarak gelişen sömürü olgusu; özü aynı kalmak koşuluyla insanlık tarihi boyunca kendisini çeşitli biçim ve özellikler halinde sunmuştur. Ya koleci beylerin köle emeğine ve bizzat koleye sahip olması biçiminde, ya feodal beyin serfin emeğine "ekonomi dışı zor" yoluyla elkoyması biçiminde, yada kapitalist toplumda ücretli işçilerin artı-değerine el konulması biçiminde. Kapitalizmde sömürü olgusu kendisini değişik bir biçimde; burjuvazinin proletaryayı sömürmesi olarak sunmuştur. Köleci toplumdan kapitalist topluma dek uzanan binlerce yıllık tarih şeridinde görülen sömürü olgusu, kendisini farklı biçim ve niteliklerle ortaya koysada öz olarak ezenlerin ezilenlere baskısı, tahakümü ve emeklerinin çeşitli biçimlerde gaspı olarak özetleyebileceğimiz ana çizgisini korumuştur.

Kapitalizm, feodalizmin içinde embriyon halinde gelişerek tüm bünyeyi sarmalamış ve giderek toplumu yönlendiren ve ilişkileri şekillendiren güç haline gelmiştir. Kapitalizm bu gelişim sürecini eski toplumsal ilişkilerin büyük ölçüde yıkıldığı burjuva devrimleriyle sonuçlandırmıştır. Feodalizme karşı savaşım ve eski toplumsal ilişkilerin yıkılması sürecinde proleterler ve diğer emekçi tabakalar burjuvazinin yanında yer almıştır. Lenin'inde ifade ettiği gibi burjuvazi bu süreçte henüz "Devrimci Barut"unu" yitirmemişti. Proleterlerin görece özgürleşmesi anlamına gelen bu toplumsal alt üst oluş sürecinde alınması gereken tavır da buydu. Bu destek burjuvazinin "devrimci barut"u bittiği anda son bulur ve okun sivri ucu burjuvaziye doğru çevrilir.

Toplumda ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi hayatın yönlendiricisi ve belirleyicisi genel olarak feodal kesimlerdi. Taki ekonomik güç odağı olarak burjuvazi tarih sahnesine çıkıp ve giderek toplumsal ilişkilerde belirleyici hale gelene kadar. Burjuvazinin ekonomik güç odağı haline getiren süreci esas olarak yine dönemin aristokrat kesiminde finanse edilen ve desteklenen sömürgecilik ve talan hayalleri üzerine kurulu "coğrafi keşifler"le başlatılabiliriz. 15. yy. itibaren Amerika, Asya ve Afrika'ya yönelik coğrafi seferler düzenlendi. Bu sürece kadar ticaret ile uğraşan kesimler mevcut olmasına rağmen bunların konumu feodal kesimi etkileyecek düzeyde değildi. Ticaret burjuvazinin ekonomik olarak palazlanması yani sermaye birikimini artırması ve giderek aristokrat kesimden bağımsız hareket eder hale gelmesi "Coğrafi Keşifler" sürecine tekabül eder. Yapılan seferlerden önemli kazanımlar elde eden ticaret erbabı, ülkedeki ekonomik hayatada el atıp ekonomik hayatın yönlendiricisi durumuna geldiler? Kapitalizme doğru gelişen süreci somut örneklerle açıklayalım. Öncelikle bir iş kolunda çalışan zanaatçılar bir araya getirildi. Daha önce bir malı evinde veya kendisine ait küçük atölyesinde imal eden zanaatçı bu kez el aletleriyle birlikte, kendi konumunda olan onlarca kişiyle birlikte ticaret erbabı için çalışmaya başladı. Bu çalışmalar emeğin toplumsal-

laşması anlamında ilk adımlardır. Bu üretim tekniği emeğin daha verimli hale gelmesini diger bir deyişle fabrikasyon tekniğini yaratmıştır. Ayakkabı üretimini ele alırsak önceleri bir zanaatçının tek başına ürettiği ayakkabıyı bu kez birden çok insan iş bölümü yaparak ürütmeye başlamıştır. Böylelikle her çalışan işin sadece bir bölümüyle uğraşıp o alanda uzmanlaşırken, ayakkabının üretiminde geçen zamanda kısalmıştır. Günümüzdeki çağdaş fabrikaların temelinin atıldığı bu ilk düzenlemelere ve üretim tekniğine "Manüfaktür Üretim" biçimi diyoruz. Zanaatçıların sırtından kazandıklarıyla dahada palazlanan ticaret erbabı süreç içerisinde zanaatçıların aletlerini de satın almaya başladı. Böylece, kendi kişisel çalışmasıyla elde ettiği aletleri de yitiren zanaatçılar birer **"emeğiyle geçinen insan"** konumuna düştüler.

Bu kesimi günümüzdeki çağdaş proleteryanın atası sayabiliriz.

Bu süreçte feodal topluma has kişisel mülkiyet yerini giderek burjuva özel mülkiyete bırakmaya başladı. Bu değişime bağlı olarak eski toplumun sınıfları da değişti. Feodal toplumda beye kişisel bağlarla bağlı serfler'in yerini, "emeğini istediğine satmakta özgür" olan, ama emeğini satmadanda yaşıyamayan ücretli işçiler aldı. Büyük toprak sahibi feodal beylerin yerini ise sermaye sahibi burjuvalar aldı. Bu alt-üst oluş üretime makinaların (Buharlı makinalar, dokuma tezgahları vs.) girmesi ile dahada hızlandı. Kendisini her alanda gösteren mülksüzleşme, doğal olarak emekçi saflarını sıklaştırıp proleter cepheyi güçlendirdi. Yukarıda ele aldığımız zanaatçıların el alet ve araçlarını yitirmesi ve proleter saflara katılması sürecine benzer bir durumda, topraksızlaşan küçük toprak sahiplerinin topraklarını yitirmesi sürecinde yaşandı. Dokuma sahasına, makinaların girmesiyle beraber artan yün ihtiyacını karşılayabilmek için daha fazla koyun beslenmeye başlandı. Bununla beraber ortaya mera sorunu çıktı. Bu süreçte büyük toprak sahipleri dayatıcı bir şekilde küçük toprakları ya düşük meblağlar karşılığı yada zorla gaspetmeye başladılar. Yukarıda zanaatçıların kişisel mülkiyetlerinden olması ve küçük toprak sahiplerinin mülksüzleşmesi çerçevesinde açıkladığımız süreç; gerek kapitalizmin tarihsel öncüsü ve yaratıcısı olan burjuva sınıfını gerekse ilk proleterleri yaratması ve kapitalizmin gelişmesinin dinamiği olan **"kendisini yeniden ve genişleterek üretme"** olgusu ile sermaye olarak **"İlk birikimin"** ortaya çıkması açısından önemli bir süreçtir.

Sanayinin giderek gelişmesi ve buna koşut olarak proletaryanın bir sınıf olarak ortaya çıkmasıyla beraber, feodalizme karşı savaşımda aynı cephede yer aldığı burjuvazi ile arasında çelişkiler kaçınılmaz olarak boy vermeye başladı. Çalışma saatlerinin fazlalığı, ücretlerin düşüklüğü, ve kötü çalışma koşullarından dolayı zaten iyi olmayan ilişkiler üretime yeni makinaların sokulması ve buna paralel olarak işçilerin işten çıkarılmalarından dolayı dahada gerginleşti. Bu süreçte daha **"kendisi için sınıf olma"** bilincine erişmemiş olan dağınık haldeki proletarya sınıfı burjuvaziye karşı yanlış ve tepkisel eylemlilikler geliştirildi. Kendilerini böylesine kötü koşullarda çalıştıran sistemi bir bütün olarak hedef alma ve sömürülmelerinin maddi koşullarını ortadan kadırma yerine, üretimde kullanılan yeni makinaları tahrip etmek gibi eylemlilikler geliştirildi. Bu eylemlerde hedef kapitalizm yerine sosyalizmi getirmek değildi, aksine kapitalist süreçten önceki konumlarına dönmek istemi sözkonusuydu.

18. yy.'da özellikle İngilterede proletaryanın giderek artan oranda büyümesi ve işçi sınıfı içindeki politik çalışmalar, sınıf içindeki rekabete ve dağınıklığa son verip ortak mücadele etme bilinci geliştirdi. Proleteryanın nitelik ve nicelik olarak gelişmesi ile birlikte eylemlilik biçim ve araçları da değişmeye başladı. Eylemlilikler tek tek işçilerle veya küçük gruplar ile burjuvazi arasındaki çatışma olmaktan çıkıp fabrika, işkolu ve giderek tüm işçileri kapsamaa başladı. Yoğun eylemlilikler ve politik çalışmalar proleteryanın **"kendisi için sınıf olma bilincine"** erişmesini sağladı ve bu bilinç sayesindedir ki; işçiler aralarındaki rekabete büyük oranda son verip sendikal birliklerde bir araya gelmişlerdir. İşçileri burjuvaziye karşı mücadelede bir araya getiren mantıkta budur.

Sendikal hareket başlangıç itibarı ile daha çok keniliğinden ve sınıf perspektifinden yoksun olarak gelişti. Kapitalizmin gelişmesi ve buna bağlı olarak proleteryanın büyümesiyle sınıf hareketi açısından daha organize ve örgütlü çalışmalar gündeme gelmeye başladı. Doğaldır ki bu sürçte her sınıf ve katman sendikal hareketi çeşitli manevralarla yanına almaya ve kendi perspektifi doğrultusunda kullanmaya çalışır. Kapitalistlerin gelişen sendikal hareket karşısındaki tavrı; ya ekonomik olarak işçilere yönelik belli iyileştirmeler yaparak susturmak yada sendika yöneticilerini satın alarak sendikaları fiili olarak denetimleri altına almaktır. Kapitalistlerin ve onların hükümetlerinin sendikalara yaklaşımı, sendikaları bir bütün olarak politik arenanın dışında tutmak ve kesinlikle politik hareket etmelerini engellemektir. Kapitalistlere göre sendikaların tek amacı işçilerin ekonomik durumları ile ilgilenmek olmalıdır. Onlar sendikaları gül bahçesinin dikeni olarak algılıyorlar. Günümüze kadar yaşanan pratik göstermiştir ki; burjuvazi krize girdiği veya işçilerin politik hareket etme "tehlikesini" sezdiği anda sendikaları kapatma veya işlevsiz hale getirmekten geri kalmamıştır. Burjuvazinin bu konuda eline geleni ardına koymadığını ve bu konuda oldukça başarılı olduğunu söyleyebiliriz.

(DEVAM EDECEK)

ULUSAL CEPHENİN TARİHSEL BİLİNCİ VE ONUN GÜNCEL PRATİK SORUMLULUĞUYLA DAVRANMAK GEREKİYOR

H. OLVOZ*

Kuzey Kürdistan'da Ulusal Kurtuluş Mücadelemizin vardığı aşama ulusal ve uluslararası düzeyde görülüyor ve biliniyor. Çok söylendi ama bir kez daha söyleyelim; Kürtler, tarihinde ilk kez bu denli geniş boyutlu ve derin özgürlük özlemiyle dolu bir mücadeleye atılmış bulunuyorlar. Bu her türlü subjektif öğenin ötesinde var olan nesnel bir durumdur. Her şeyden önce bu nesnel durumu gömek ve bundan hakkıyla yararlanmak her yurtsever Kürdün, parti ve örgütün görevi olmalıdır.

Bununla beraber ulusal kurtuluş süreci çok yönlü bir mücadeleyi içerir ve birçok temel görevin yerine getirilmesini gerekli kılar. Bu temel görevlerden biri hiç kuşku yok ki ulusal birliğin ifadesi olan cephe sorunudur.

Burada cephenin anlamı ve önemi üzerine fazla söz söylemeye gerek yok. Yeri geldiğinde Kürdistan'lı hemen her parti ve örgüt cephenin önemine vurgu yapar, konunun üzerinde durur.

Bugün Kürdistan'da ulusal cephenin varlığı ve vazgeçilmezliği ortadadır. Cephe acildir, kendisini dayatan yakıcı bir gerçektir. Kürdistan'daki mücadelemizin en büyük handikapı, ne yazık ki; bu alanda yansımış ve bunun bedeli de ağır olmuştur.

Bu nedenle K.Kürdistan'da Mart ayından itibaren özellikle Bonn yürüyüşünden sonra başlayan birlik süeci ve cephe çalışmalarını oldukça önemli ve hayati derecede bir gelişme olarak gördük.

Cephe çalışmalarına katılan tüm K.Kürdistan'lı siyasi parti ve örgütlerin basına yaptıkları ortak açıklamalar, halkımız içinde ve mücadele sathında sevinçle karşılandı, bir umut ve dinamizm yarattı. Bütün bu gelişmeleri bizde coşkuyla karşıladık ve selamladık. Sosyalist geleneğimiz ve anlayışımızın gereği olarak bu konuda elbette bir zayıflık gösteremezdik.

Bu yazımızda cephenin siyasal platformu ve örgütsel yapısı üzerinde durmayacağız. Bunlar başlı başına değişik yazıların konusu. Burada yer yer hatalı gördüğümüz bazı ana yaklaşımlara vurgu yapsakta, esas olarak yöntem sorunu üzerinde duracağız. Yöntemin öz'le de sıkı bir bağının olduğunu belirtelim.

Her sorunda olduğu gibi özellikle daha bir hassasiyet arz eden cephe sorununa doğru yöntemlerle yaklaşmak sorunun çözümünde ve başarıya ulaşmada belkide ilk başta belirleyici bir yere sahiptir. Hayli mesafe almış ama henüz tam bir sonuca ulaşmamış gündemdeki cepheye doğru yöntemlerle yaklaşmazsak, amaç ve hedeflerde sağlıklı bir birliği gerçekleştirmek, bu birliği geliştirip güçlendirmek zor olacaktır.

Hemen belirtelim ki, her ne sebep ve sonuçla olursa olsun Kuzey Kürdistan'lı siyasi parti ve örgütlerin (KAWA, PKK, PSK, PİK, KKP, TSK, Tekoşina Sosyalist, Hevgırtın-PDK, Yekbun, PRNK ve Rızgari) Ulusal Demokratik Cephenin gerekliliği ve gerçekleşmesi konusunda tavırlarını açıkça ve kararlıca ortaya koymaları, bunun belinciyle davranacaklarını beyan etmeleri ilk elden büyük öneme ve değere sahiptir.

Dahası, cephe çalışmalarının olumlu bir mecrada yürümesi, hatta bu çalışmaların sonuç aşamasına ulaşması son derece sevindirici ve başarılıdır.

Demek ki bölünmüşlük ve parçalanmışlık Kürtler açısından bir kader değildir. Kürdistan'lı siyasi parti ve örgütler bunun bilinciyle ve pratik sorumluluğuyla davrandıkları zaman bu alandaki olumsuz geleneği tersine çevirebilme gücüne ve yeteneğinede sahiptirler.

Tamda, burada Birlik ve Cephe çalışmaları süreci içinde ve genelde olumlu olan bu tarihi anlamdaki gelişmelere gölge düşüren, bunları zedeleyen bazı hatalı tutumlar üzerinde durma-

* Newroz Ateşi Dergisi yazarlarından.

mız gerekiyor.

Bilindiği üzere, cephe platformuna katılan tüm parti ve örgütler doğan birlik ve dostluk sürecini geliştirmeye, bunları güçlendirmeye özen göstereceklerini belirtmişlerdir. Yine doğal ve kaçınılmaz olarak karşılıklı yapılan ve yapılması gereken eleştirilerin dostluk ilişkilerini zedelemeden, özellikle yapılacak eleştirilerin suçlama ve karalama aracı haline getirilmeden yapılması gerektiğini, açıklamışlardır.

Ama son dönemlerde bu yaklaşımı zedeleyen, bunun sınırlarını aşan bazı davranışlarla karşılaştık.

Sözkonusu olumsuz davranışlara, cephe platformunda yer alan bazı parti ve örgütler zaman zaman (kısmen de olsa) düştüler. Ki, geneli kapsamayan bu olumsuzlukların aşılması cihetine gidilmiştir. Fakat bu olumsuz tutumu özellikle Hevdem dergisinde gördük.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine bir hizmet ve omuz vermesi nedeniyle Hevdem'in çıkmasına seviniyoruz ve kutluyoruz. Ama isterdik ki; daha yeni yayın hayatına giren Hevdem'in sayfaları, ulusal birliğin sıcaklığı ve coşkusuyla dolsun. Nevar ki; Hevdem'de böyle bir havayı ve ruh halini göremedik. Hevdem'i açıp okuduğumuzda soğuk duş etkisi bizde yarattı. Ulusal cephe konusunda yazdıklarıyla açıkça karamsar bir hava yaratıyor. Gerçekten de haksız, yersiz ve ölçüsüz eleştirilere tanık olduk. Ne gariptirki Hevdem ilk sayısında bir yandan ***"özgür propaganda diğer parti ve örgütleri karalamak suçlamak değildir"*** diye yazarken, öte yandan aynı sayıda ve değişik yazılarda bu yaklaşımı olumsuzlayan tavırlarıyla karşılaşmaktayız.

Öncelikle Hevdem tema olarak, anlayış olarak cephe ve birlik konusunda karamsarlık-kötümserlik yayan, cepheyi adeta imkansız gören bir yaklaşım sergilemektedir. Birçok bakımdan, özellikle mücadelemizin bugün içinde bulunduğu konum açısından bu yaklaşım kesinlikle yanlıştır. Cephe kurulsa dahi yinede bizzat cephenin bünyesi içinde her halükarda şu yada bu oranda sorunlar, zorluklar olacaktır. Bunlar her zaman olacaktır. Ama doğrudan cephe çalışmalarına omuz veren bir derginin tamda kuruluş aşamasında olan cephe girişimi hakkında bazı zorlukları yada kendi siyasi anlayışlarını dayatmaya çalışarak, karamsar bir hava yayma "sorumluluğunu" taşımamaması gerekirdi.

Örneğin, Hevdem'de yer alan şu aşağıdaki satırlar talihsiz olmuştur.

"... 'Kürdistani cephenin şimdilik birkaç "yumuşak karnı" vadır. PKK'nın Güney Kürdistan politikası yeniden olumsuzlaşırsa, silahlı mücadele çizgisindeki yanlışlar sürerse ve güven bunalımı aşılmazsa, 'cephe' bir atımlık barut' bile olmaz" (Hevdem S. 32)

Hevdem çeşitli konularda görüşlerini ortaya koyabilir ve kendi açısından doğru görmediği görüşleri de eleştirebilir. Bu, cephede yer alabilecek her parti ve örgütün, yada cephe çalışmalarını dostça karşılayan, ona omuz veren her siyasi akım ve derginin hakkı olduğu gibi, Hevdem'in de hakkıdır. Bu hakka karşı çıkılmamalı ve eleştiri ögesi ortadan kaldırılmamalıdır.

Ne var ki; bir hakka sahip olurken, o hakkı sorumluca kullanmanın gereğide bilinmelidir. Her şeyden önce cephe sorununu ciddiye almak ve onun derin sorumluluğuyla davranmak ilk görev olmalıdır. Cephe, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi açısından tarihsel olduğu gibi, güncel olarakta hayati bir sorundur. Şu yada bu parti ve örgütün özel bir sorunu değildir. O nedenle bu hayati sorun ne küçümsenir, nede onunla oynanır. Bugün cephe, pratikte kurulsun veya kurulmasın (amacımız ve inancımız cephenin kurulmasıdır) tarihsel ve güncel öneminden hiç birşey kaybetmez. Durum böyleyken, üstelik bu doğrultuda küçümsenmeyecek adımlar atılmışken Hevdem yada onun yazarlarından herhangi birinin cepheden bahsederken, cephe kavramını, kelimesini sürekli tırnak içinde yazmalarının anlamı da ne oluyor. Bu, cepheyi küçümsemenin, ona gereken değeri vermemenin açık ifadesi değil midir? Dahası, bu aynı zamanda cephe fikrinin ve cephenin pratikte gerçekleşebileceği olgusunun kamuoyu nezdinde, dost ve düşman karşısında dejenere edilmesi, gözden düşürülmesi değil midir? Evet, bu açık bir kuşku yaratmak ve güvensizliği pompalamaktır. Bu yaklaşımın sorumluluk duygusuyla, bugünkü mücadelenin gerekleriyle bağdaşmadığı da apaçık ortadadır. Bu itibarla Hevdem'i bu sorumsuz tutumunu terk ederek sorumlu bir mevziye gelmeye davet ediyoruz. Mücadelemizin çıkarına olan da budur.

Diğer sorunlara gelince; bunların üzerinde burada geniş boyutlu durmayacağız. Örneğin, silahlı mücadele, bağımsızlık politikası, iktidar sorunu ve bunlara benzer daha başka konularda Hevdem ile aramızda önemli ve temel farklılıkların olduğunu biliyoruz. Daha doğrusu Kürdistan'da birbirimizden temelden farklı iki akımız. Biz, devrimci-sosyalist bir geleneğin ve akımın temsilcisi olarak ulusal kurtuluş mücadelemizi inançlı ve kararlıca bu perspektif doğrultusunda vermeye çalışıyoruz. Hevdem ise, Kürdistan'da reformist düşünceleri savunan eğilimlerden biridir. Buna göre pek tabiiki, politikalarımızda farklılıklar olacaktır.

Hevdem ilk sayısında Bağımsız-Kürdistan fikrinden özellikle kaçmaya çalışmakta, bunun mümkün olamıyacağını işleyerek kendisini iyiden iyiye uluslararası konjonktüre ve onun "Yeni Dünya Düzeni"ne entegre etmeye çalışmaktadır. Bunuda bir yerde doğal karşılıyoruz ama yurt-

sever özellikleri de gözden kaçırmıyoruz. Bu itibarla Hevdem'le birlikte ulusal mücadeleye ve cephe bileşimine omuz vermenin önünde esaslı bir engel görmüyoruz. Aksine Kürdistan'da tüm devrimci demokratik ve yurtsever güçlerle olduğu gibi, Hevdem'le de birlikte hareket etmenin gerekliliğine inanıyoruz. Yaklaşımlarımızı bu temelde belirliyoruz ve güven duygusuyla davranıyoruz.

Oysa Hevdem'den Jiyan Rojdar arkadaş PKK'nin Güney Kürdistan politikasında ve silahlı mücadele çizgisinde yansıyan bazı hatalarını gerekçe göstererek, cephe sorununu yokuşa sürmeye çalışıyor ve güven bunalımına atıfta bulunarak, aslında güvensizlik yayıyor.

PKK'nın G. Kürdistan politikası yada Kuzey-Güney ve tüm parçalara yaklaşım politikasını burada şimdilik tartışmayacağız. Şu kadarını belirtelim ki, PKK'nin çeşitli alanlarda, çeşitli biçimlerde bazı hatalara düştüğü biliniyor. PKK'nın bu hatalarını zamanında ve yerinde eleştirdik, dostça eleştirilerimizi yapmayada devam edeceğiz. PKK ile Güneyli güçler arasındaki çatışmalarda takındığımız tavır biliniyor. Biz Hevdem gibi tek yönlü bir eleştirisel tutuma girmedik ve girmiyoruz. Savaş ve çatışmalar esnasında PKK'yi eleştirdiğimiz gibi, Güneyli güçleri de eleştirdik. Hevdem gibi tek yanlı ve Güneyli güçleri temize çıkaran bir tutum içine girmedik. Tutumumuzun doğruluğu pratik içinde görüldü. Şimdi Hevdem'den Jiyan arkadaşın bunu ***"cephenin yumuşak karnın"*** dan biri olarak sunmasının ne yeri nede gereğidir.

Cephe'nin "yumuşak karnından" bir diğeri olarak "PKK"nin silahlı mücadeledeki bazı hataları" konusuna gelince;

PKK'nin silahlı mücadelede bazı hatalı eylemler içine düştüğü doğrudur. PKK, silahlı eylemlerinin yönünü zaman zaman dost güçlere karşıda yöneltmekte. Dersim yöresinde yapılan son eylemler buna örnek olarak gösterilebilir. Biz, PKK'nin bu yanlış eylemlerini ciddiye alıyor ve eleştiriyoruz da. Nitekim eleştirdikte. Sadece eleştiri değil, sözkonusu hataların tekerrür etmemesi için dostane bir tutumla devrimci temelde zorlayıcı olmaya çalıştık, çalışıyoruz. Çünkü Kürdistan'da dost güçler arasında doğabilecek bir çatışmanın ne anlama geleceğini, bunun mücadelemiz açısından bir yıkım olacağını biliyoruz. Bu hayati sorunu Hevdem'den daha fazla önemsiyoruz. Bu sorunun bir yönü, diğer yönü ise; Hevdem ve Jiyan arkadaşın PKK'nin yürüttüğü silahlı mücadelede ortaya çıkan bazı hatalı eylemlerini gerekçe göstererek aslında temelde ve uzun vadeli bir silahlı mücadelenin verilmesine karşı çıktıklarını da biliyoruz. Bu bakımdan şimdi masumane görünsede, bu yaklaşımın özünde silahlı mücadeleye karşı tasfiyeci öğeler taşıdığını da görmek gerekiyor. Bunun Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi açısından temel bir tehlike olduğu da aşikardır.

Birde şu grupçuluğa ve eleştiri yaparken "karalayıcı ve suçlayıcı tutumlar içine girmeme" söylemine gelince: Doğrudur, ulusumuzun ve halkımızın çıkarlarını örgüt ve parti çıkarlarımızın üstünde görmeliyiz. Eleştirilerde dost güçleri suçlayıcı ve karalayıcı tutumlardan kaçınmalıyız. Bunu herkes gibi Hevdem de bir slogan olarak söylüyor, söyleyebilir. Ama genel bir doğruyu dile getirmekle, pratikte ona uygun davranmak her zaman mümkün olmuyor. Yada o anlama gelmez. Hevdem'in ki de böyle bir şey.

Jiyan Rojdar arkadaşın Bonn yürüyüşüne ilişkin yazdıkları bizim Hevdem hakkındaki düşüncelerimizi, eleştirilerimizi doğruluyor.

Şöyle diyor:

"Mitinglerin organizesinde Hevgirtin-PDK'nın iyi niyetli önerilerine karşın PKK ve PSK mitingleri (özellikle Bonn'da) grupçuluğun gövde gösterisi alanı yapmakta ısrarlı oldular. Diğer yapılarda buna çanak tutmakta yarıştılar. H-PDK'nın ortak pankart açma ve Şiwan'ın mitinge katılması önerisi iki yapı tarafından reddedildi. Bağımsız siyasal kadroların kendilerini ifade etmeleri engellendi". (Hevdem s. 31 abç)

Bu satırlar üslup yönünden doğru olmadığı gibi, mitinglerde oluşan ve yaşanan gerçekleri bir bütün olarak dile getirmediği içinde doğru değildir.

Bir sefer mitingler (özellikle Bonn mitingi) bazı zaaflar taşısalar da, bundan haraketle mitingler kesinlikle olumsuz gösterilemez, bu yönde lanse edilemezler. Özellikle Bonn mitingi Kuzey Kürdistan'lı yurtsever güçlerin birliğini pratikte karekterize eden tarihi bir eylemdir. Nitel ve nicel yönüyle yarattığı siyasal etki ve verdiği mesajlar bakımından büyük anlam doludur. Yurtsever bir örgüt ve partinin görevi bu tarihi önemdeki eylemin değerini bilmek, O'na kararlılıkla sahip çıkmak ve O'nu birliğin dinamizmi haline getirmeye çalışmaktır. Gerçek bir birliğin havası ilk kez Bonn yürüyüşünde esmiştir. Buna karşın kalkıp Bonn ve diğer mitingleri grupçuluğun gövde gösterilerinin alanı olarak göstermek doğru ve sorumlu bir tavır değildir. Mitinglerde yaşanan kısmi olumsuzlukları ön plana geçirerek bir değerlendirmede bulunmak soumluluk duygusuyla bağdaşmaz.

Bonn mitingi ve diğer mitingler doğru bir siyasal perspektif dahilinde ele alınmıştır. Alınan kararlar, yapılan düzenlemeler ve ön hazırlıklar bu doğrultuda olmuştur. Miting esnasında bazı siyasi parti ve örgütlerin özellide PKK'nin öngörülen kararlara yeterince uygun davranmaması, bu olguyu değiştirmez. Esasında bütün bunlar değerlendirilmiştir. O nedenle sorunu bu düzeyde ele almak ve tartışmak doğru değildir ve bir yarar da sağlamaz.

Ama Jiyan arkadaş sorunu bilmezlikten geliyor ve konuyu ısrarla kamuoyunun gündemine sokmaya çalışıyor. Hemde yaşanan gerçekleri değişik göstermee çalışarak buna yapıyor. Örneğin Hevgirtin-PDK'yi püro-pak görmesi onu bütün doğruların yanında ve her şeyin üstünde tutma çabası tipiktir.

Hevgirtin-PDK'nın mitinglerin organizasyonu içinde yer aldığını biliyoruz. Mitinglerin organizasyonunda ve bizzat mitinglerde nasıl bir performans gösterdiğini de biliyoruz. Ayrıca Hevgırtın-PDK'nın iyiniyetli önerilerinin neler olduğu da biliniyor. Kişi ve örgüt önce kendi konumunu bilerek konuşmalı ve mütevazi davranmalıdır.

Kaldı ki; Hevgirtin-PDK önerilerinde iyi niyetli olabilir, buna bir diyeceğimiz yoktur. Nevar ki sorun salt iyi niyet sorunu değildir. Asıl olan önerilen görüşlerin doğruluğu yada yanlışlığıdır.

Jiyan arkadaş, Hegirtin-PDK'nın iyi niyetli önerilerine atıfta bulunuyor; "ortak pankart" ve "Şiwan" sorunu diyor. Bunların dışında "orjinal" olabilecek bir öneride sunmuyor.

Ortak parkart Hevgirtin-PDK tarafından önerilmiştir. Fakat bu öneri platform içinde ezici bir çoğunluk tarafından reddedilmiştir. Bu da doğru temellere ve gerekçelere dayandırılarak yapılmıştır. Ayrıca bu öneri salt PKK ve PSK tarafından değil, öncelikle Kawa tarafından reddedilmiştir. Kawa bunun yanlışlığını göstererek platformu ve öneri sahibi Hevgirtın-PDK'yı ikna etme çabası içerisine girmiştir. Daha sonra ve miting esnasında bazı parti ve örgütler (bunun geneli içermediğini belirtelim) şu yada bu şekilde hatalı tutumlar içine girmişlerse bundan ne Hevgirtin-PDK ne de Hevgirtin-PDK'yı ayrı bir yere koymaya çalışan Jiyan arkadaşın haklı olduğu sonucu çıkar.

İşin doğrusu ne Kawa ve nede platform ortak pankarta karşı çıkmamıştır. Çoğunluğun önerisi; ortak pankartın yanısıra kortejde her parti ve örgütün kendi flaması ve özgün yapısıyla da yer alması şeklinde olmuştur. Hevgirtin-PDK'nın önerisi ise, hiç bir parti ve örgütün ortak pankartın dışında kendi özel pankartı ve flamasını açmaması tarzındaydı. Karşı çıkılan ve kabul görmeyen yönde bu olmuştur. Yoksa başlıbaşına ortak pankarta karşı çıkma diye bir durum sözkonusu olmamıştır.

Hevgırtın-PDK'nın bu yöndeki önerisi yanlıştır. Kawa ve diğer siyasal yapıların bu önerinin yanlışlığını görerek karşı çıkmaları doğru ve yerinde bir davranış olarak görülmelidir. Çünkü Hevgirtın- PDK'nın önerisi örgüt fonksiyonunu küçümseyen onun rolüne ve önemine gereken değeri vemeyen niteliktedir. Gerçekçi de değildir. Birlik, parti ve örgütlerin kendilerini genelde olduğu gibi, herhangi bir eylemde de (özel bazı durumlar hariç tutulabilinir) özgün yönleriyle ifade etmelerini dıştalayan, onların rolünü küçümseyen bir şey değildir. Önemli olan; bu farklı ifadelendirmelerin yanısıra, tüm parti ve örgütlerin ortak paydalarda birlikte davranabilme yeteneğini gösterebilmeleridir. Kuşkusuz birlik içinde her parti ve örgüt siyasal gücü oranında, etki yapar, rol oynar. Şimdi burada PKK mitinglerde pratikte ön planda olmuş, birinci derecede rol oynamış diye hayıflanmanın gereği yoktur. Geniş kitlesel desteği ve gücüyle PKK mitinglerde ister istemez belirgin bir rol oynayacaktı. Artık bunları hazm etmenin zamanıdır. Bununla ve buna rağmen PKK'nın miting alanlarında düştüğü hataları mahzur görmedik ve görmüyoruz. Açıktır ki burada sorunlara yaklaşımımız farklıdır.

"Bağımsız kişiler" ve Şiwan'ın durumu da böyle bir şeydir. Örgütlülüğe arşı "bağımsız kişilik" teşvik edilemez. Şiwan konusuna ve Şiwan'ın mitinge katılması önerisine sadece PKK karşı karşı çıkmıştır. Özel bir soruna bürünen bu durumu fazla abartmanın anlamı yoktur. Bu sorun, platform ve birliğin genel çıkarları açısından ön plana alınmamışsa, bundan diğer parti ve örgütlere kusur biçmenin de anlamı yoktur.

Bütün bunlardan sonra "diğer yapıların PKK ve PSK'nin grupçuluğuna çanak tuttukları" ibaresi de ne oluyor? Buna ne demeli?

Gerçekten bunlar sarfedilecek laflar değildir. Dostluk açısından, gerçeklik açısından yazılanlar doğru değildir, bunlar mesnetsiz suçlamalar ve karalamalardır. Peki, hani "diğer örgütleri karalama ve suçlama tutumu içine girilmeyecekti". İnsan ister istemez şaşıyor ve üzülüyor. Anlaşılan o ki; Jiyan arkadaş ortalığı dümdüz görüyor. Ne söylenenleri nede içinde bulunduğumuz durumu dikkate alıyor. Hevgirtın-PDK'yı lanse etmek için bir çok değeri alt-üst ediyor. Bir kerecikte olsa Hevgirtın-PDK dışındaki diğer tüm parti ve örgütlerin doğru düşünebileceklerine ihtimal vermiyor. Platformu oluşturan diğer tüm parti ve örgütler yanılmış, yanlızca daha yeni ve "hızlı" bir şekilde siyaset arenasına çıkan Hevgırtın-PDK doğruları savunmadan ısrarlı olmuş ve yanılgıya düşmemiş(!) yoruma girmeyeceğiz, ama bu kadarını beklemezdik doğrusu.

Yinede kötümserliğe kapılmıyoruz. Dostluk duyguları temelinde, hataların aşılması inancıyla eleştirileri yaptığımızı belirtiyoruz. Burada bir kez daha parti ve örgüt kaygıları halkımızın ve ulusumuzun genel çıkarlarının önüne geçmesin diyoruz. Mücadelemiz ve ulusal davamızın yüksek çıkarları bizden böyle davranmamızı emrediyor. Bütün siyasal parti ve örgütlerimizin, bütün demokratik yapılarımızı ve dergi çervrelerimizin, her yurtsever Kürdün ve Kürdistanlının, bu arada Hevdem derğisi ve yazarlarının bu sorumuluk duygusuyla davranacaklarını umuyor ve inanıyoruz.

KAMER ÖZKAN

DOSYASI

Tekoşina Sosyalist hareketinin kadrolarından biri olan ve 23 yıldır ulusal hareketin içerisinde çeşitli görevler yüklenmiş tecrübeli gerilla komutanı Kamer Özkan 30.9.93 tarihinde PKK tarafından bir komplo sonucu katledildi.

Biz sosyalist bir basın kuruluşu olarak halkımızın yaşadığı savaş koşullarının farkındayız. TC, halkımızın yaşamını alt üst etmiştir. Ülkemiz kırları neredeyse insansızlaştırılmış, şehirler, köyler içindeki insanlarla birlikte tanklarla, toplarla, uçaklarla bombalanmış açık kitle katliamları yapılmıştır, halada yapılmaktadır. Halkımızın can güvenliği ve huzuru yoktur. "Faili meçhul" denilen cinayetler büyük bir terör havası estirmekte, gözaltına alınanlar karakollardan, kışlalardan sağ çıkmamaktadır. Açıktır ki; TC savaşının esas yönünü sivil halka çevirmiştir. Egemenlerin halka karşı bu zulümleri onların sınıfsal karakterinin normal sonucudur.

*Bu koşullar içerisinde gelişen ve direnen ulusal kurtuluş hareketi elbette pekçok zorlukla karşı karşıyadır. Bu anlamda bazı eksiklikler ve hatalar normal görülebilir ve ön plana çıkartılmayabilir. Ancak bu, ulusal kurtuluş haretinin her hatasının hoş karşılanabilir olduğunu getirmez. UKH'de mücadeleci karakterinden dolayı kazandığı meşruluğu, **"eleştirilemez"** ayrıcalığını kazanmak için kullanamaz.*

Kürt halkının özgür ve demokratik bir topluma, yani can güvenliği'ne, İş'e, Huzur'a ihtiyacı vardır. Bugünkü siyasi iktidar bunu sağlayamıyor. Dolayısı ile bugünkü iktidara alternatif olarak çıkacak bir muhalefet hareketi, herşeyden önce bugünkü mücadelesinin muhtevası ile halkımıza demokratik ve özgür bir toplum yaratacağının güvenini vermelidir. Özürlük-demokrasi uğruna savaşımın kendisi de demokratik özgürlükçü bir eylemdir. Bu eylem egemenlerin baskısı ve gerici eylemlerinden nitelik olarak farklıdır. Halk kitleleri bu farkı yaşamlarında açık olarak hissederlerse, muhalefet hareketi halkı kazanabilir ve gerçek bir muhalefet hareketi olur.

Bu temelde bugün Kürdistan'da PKK'nın yürüttüğü mücadeleye baktığımızda pek çok eksiklikle karşılaşırız. Kirli savaştan en çok sivil halkın etkilendiğini, TC'ninde bizzat bilinçli olarak savaşın yönünü halkı çevirdiğini anlattık. Ancak PKK'nın da savaşırken sivil halkın zarar görmemesi için elinden geleni yaptığını söylemek de zordur. Korucu kesimlere karşı geliştirilen sistemsiz eylemler, itina gösterilmeyen yargılamalar, cezalandırmalar, halka zorla dayatılan bazı istekler bütün bunlar ulusal-demokratik mücadelenin içeriğine aykırı oldukları gibi kirli savaşın halkın yaşamı üstünde dahada tahripkar olmasına neden olmaktadırlar.

Bu durum Kamer Özkan olayında da yaşanmaktadır. Halk tarafından çok sevilen ve kişiliği ile halkın güvenini kazanmış bir kişi katlediliyor. Bu hem büyük bir değerin kaybıdır hem de kitlelerde devrimci hareketin adaletine ve meşruluğuna duyulan güvenin sarsılması demektir.

Devrimci bir hareketin eylemi çok adil ve meşru olmak zorundadır. Öyle ki; halk bir eylemi duyduğunda onun kimin eylemi olduğunu açık bir şekilde anlayabilsin. Halk; devrimcilerin suçsuz masum insanları öldürmediğine inanırsa -ki bu devrimci hareketin o güne kadarki eylemlerinden edinilen güvenle sağlanır- O zaman çeşitli "faili meçhul" cinayetlerin "köy katliamlarının" devlet tarafından gerçekleştirildiğini daha rahat anlar. Ancak acı bir gerçek var ki bugün bu ayrım henüz halkın kafasında net değildir. Bunu sağlayan PKK'nın haklı ve doğru olmayan bazı eylemleridir.

*Ulusal hareket **"eleştirilemez"** olamaz elbette bizim öncelikli işimizde ulusal hareketi eleştirmek olmamalıdır. Eleştiri-özeleştiri mücadelenin kopmaz bir parçasıdır. **"Biz ağır koşullarda mücadele ediyoruz bu nedenle bizi eleştirmeyin, eleştirirseniz düşmana hizmet dersiniz"** anlayışı kesinlikle doğru değildir. Devrimci hareket hatalarından arındıkça zafere gider. Hatalarda*

eleştirilerek yada özeleştiri yaparak düzeltilir. Ne yazık ki; PKK'nın bu konuda da demokratik bir olgunluk gösterdiğini söylemek zordur.

Biz bir halkın gücünün onun demokratik birliğinden kaynaklandığını düşünüyoruz. Parçalanmış, kendi içerisinde kendisini vuran bir halk özgür ve bağımsız olamaz. Tarih buna tanıktır. Bugün ülkemizde ***"Ulusal barış"*** *yönünde olumlu adımların atıldığını görüyoruz. Bu gelecek toplumun demokratik temellerinin bugünden örülmesi anlamındadır. Ancak sağlanan "barış" ortamının korunacağı konusunda ciddi kaygılar oluşmuş bulunuyor. PKK diğer yurtsever güçlere karşı geçmişteki olumsuz yaklaşımını aşmamışa benziyor. Bir yandan dostluk, UKC diyor, diğer yandan çeşitli saldırılarla onların gelişmesini engellemeye hatta tasfiye etmeye çalışıyor. Bu davranışlar ulusal birliğe hizmet etmez. Üstelik iktidar halkı ve yurtseverleri biribirine düşürmek için fırsat kolluyor. Bu koşullarda provokasyona açık eylemler gerçekleştirmek ulusal hareket içinde çok ciddi yaralar açar.*

Sonuç olarak Kamer Özkan'ın katledilişi halk güçlerini derinden yaralamıştır. Bu sorun tüm yurtseverlerin sorunudur. Yurtsever güçler biribirilerine karşı düşmanca faaliyetlerden vazgeçmeli halka zarar verecek eylemlere girişmemelidirler.

Bu sayımızda PKK'nin KAMER ÖZKAN ile ilgili açiklamalarına cevap oluşturan belgeleri yayınlıyoruz. Belki biraz geç oldu, ancak geçte olsa gerçekler ortaya çıkarılmalıdır. K. Özkan katledildikten sonra çeşitli bölgelerde PKK'li yetkililer açıklamalarda bulundular. Açıklamalarda Kamer Özkan'ın öldürülmesine neden olabilecek çeşitli iddialar ortaya atıldı. Ancak bilinir ki; yanlış bir iş yapıldığında, sonradan o işi savunmak için atacağınız her adım da yanlış olur. Kamer Özkan olayındada PKK aynı konuma düşmüştür. Önce yanlış bir iş yapılmış yani Kamer Özkan öldürülmüş, sonradanda bu işi haklı göstermek için pek çok asılsız iddia ortaya atılmış. Şimdi bu iddiaları tektek ele alıp belgelerle ne kadar gerçek olduklarını sizlere açıklayacağız.

1- "PKK Dersim Eyaleti Askeri Konseyi"nin özel olarak Kamer'le İlgili iddiaları Tekoşina Sosyalist hareketi tarafından yanıtlanmıştır. Bu konudaki bildirileri görüşlerinize sunuyoruz. Yanlız bildirilerden sonra yeni bir durum ortaya çıktı: Bilindiği üzere PKK Dersim örgütü, Tunceli Bağımsız Belediye Başkanı M. Kocademir için; ***"KONTRADIR, hareketimize karşı Kamer Özkanla birlikte Dersimde Kontra örgütlenmesi oluşturmuş ve üç yoldaşımızı içimize sızdırdığı ajan aracılığıyla katletmiştir."*** *şeklinde açıklamalarda bulunmuştu. Ancak yine aynı PKK, ardan bir kaç ay geçmeden M. Kocademiri "af" diyor. Bu işin ciddiyetinin değerlendirmesini siz okuyucularımıza bırakıyoruz.*

2- ERNK Avrupa temsilciliği Kamer Özkan'ın katledilmesinden sonra yaptığı açıklamada akıllara durgunluk verecek bir iddia ortaya attı. ERNK'ye göre ***"Kamer Özkan, İbrahim Kaypakkaya'nın yakalanmasına ve katledilmesine sebebiyet vermiştir"****. Acaba dedik, PKK devrimci hareketlerin bugüne kadar bilmediği bir belge mi buldu? Ne yazık ki ortada belge filan yok. Sadece insanların* ***"bilmemezliğine"*** *seslenen ve ulusal hareketin meşruluğuna duyulan güveni Kamer Özkan hakkında şaibe yaratmak için kullanmayı amaçlayan bir oyun var. İ. Kaypakkaya'nın nasıl yakalandığını, bırakalım O'nun yoldaşlarını ve diğer devrimcileri, Dersim'in küçük çocukları bile bilir. Çünkü her şey olaylarıyla, tanıklarıyla ortadadır. Evet belki gizli, açıklanamayan bir yön olsaydı ERNK'nin planı işlerdi ancak ortada gizli saklı bir şey yok. Her şey biliniyor. Yinede biz olayın tanığı ve İ. Kaypakkaya'nın yakın arkadaşı M. Oruçoğlu ile bu konuda bir söyleşi yaptık. Söyleşide ERNK'nin iddiası kuşkuya yer bırakılmayacak şekilde çürütülüyor.*

3- Kamer Özkan'ın katledilmesinden sonra PKK Dersim birimi hiç kimsenin cenazeye katılmaması, katılanların cezalandırılacakları konusunda açıklama yaptı. Cenazeden sonra ise cenazeye katılanların isimleri tespit edilip tehditler savruldu.

Tekoşina sosyalist'in köylerdeki taraftarları da tehdit edildiler kimisinin mallarına el konulup sürgünle cezalandırıldılar.

Bu arada ARGK Dersim eyalet kordinatörü Dr. Baran, Kamer Özkan'ın babası D.A. Özkan'ın "kendilerine gelip teslim olduğunu ve oğlunu lanetlediğini" açıkladı. D. A. Özkan ise yayınladığı bir basın açıklaması ile bunu yalanladı. Açıklama Aydınlık ve Özgür Gelecekte yayınlandı. Ancak bir cevap gelmedi. Açıklamayıda yayınlıyoruz.

Kamer Özkan'ın katledilmişini ve sivil halka yönelen katliamları kınıyoruz. TC'nin halkına karşı yürüttüğü kirli savaşı bir kez daha lanetliyoruz.

Serketın.

Kamer ÖZKAN'ın katledilmesinden sonra Tekoşina Sosyalist Örgütü tarafından olayla ilgili iki bildiri yayınlandı. Elimize posta yoluyla ulaşan bu bildirilerin olayı aydınlatacaklarını düşünerek yayınlıyoruz.

PKK BİR DEVRİMCİYİ DAHA KATLETTİ

DEĞERLİ KOMUTAN KAMER ÖZKAN YOLDAŞ ŞEHİT DÜŞTÜ

Kamer Özkan, 30.9.93 tarihinde uğradığı kalleşçe bir saldırı sonucu yaşamını yitirdi. Gömemiş köyüne gelen PKK gerillaları konuşmak istediklerini belirterek Kamer Özkan'ı köyün dışına çağırmışlar ve yaklaşık yarım saat süren bir tartışmadan sonra üç kurşun sıkarak katletmişlerdir. Gerek cinayeti işleyen gerekse de şehir merezinde bulunan PKK'lılar eylemi kendilerinin gerçekleştirdiklerini ifade etmişlerdir.

Cinayet halk tarafından büyük bir üzüntüyle karşılanmış ve bölgedeki tüm devrimci örgüt ve bireyler bu cinayeti kınamışlardır. Cenaze törenine, 600'e yakın insan katılmış, Kamer Özkan yoldaş devrimci kişiliğine yaraşır bir şekilde, tabutu kızıl bayrağa sarılarak törenle toprağa verilmiştir.

Bu cinayet sadece yaşamını devrimci mücadeleye adamış yiğit bir insanın kaybedilmsi noktasına indirgenemez. Ondan da öte, cinayetin altında yatan önemli siyasi ve ideolojik gerçekler vardır.

1980 öncesinde yaşanan -devrimci örgütlerin sorumluluk ve sağduyu duymadan birbirine saldırdığı- birçok yiğit devrimcinin katledildiği ortamı herkes biliyor. O günlerin açtığı yaralar henüz kapanmamış, yarattığı tahribat henüz onarılamamıştır. Ki; o günlerin yarattığı politik şekillenme bugün bile devrimci hareketlerin birbirleri ile ilişkilerinde belirleyici bir niteliğe sahiptir. Acı olan, bütün bu tecrübe ve dersler karşısında aynı hatalara yeniden düşülmesidir.

Kamer ÖZKAN Kimdir?

Kamer Özkan yoldaş, 1952 yılında Dersim'in merkeze bağlı Gewrekê köyünde dünyaya geldi. Yoksul bir köylü çocuğudur. Genç yaşlardan itibaren devrimci mücadeleye sempati duymuş ve cesaretli bir şekilde bu mücadelenin içerisinde yer almıştır.

1972'lerde İbrahim Kaypakkaya ve arkadaşları ile birlikte Dersim dağlarında bulunmuştur. 1975'lerde ise PKK'yı örgütleyecek olan ilk grubun içerisinde yer almıştır. 1977-78 döneminde Apocular grubundan ayrılmış, 1978 yılında TEKOŞİN örgütünün kurulmasıyla birlikte bu örgüte katılmış ve askeri alanda önemli görevler üstlenmiştir.

Kamer yoldaş 20 yıla yakındır dağlarda gerilla olarak yaşamaktaydı. Gerilla savaşı konusunda gerçekten çok büyük tecrübelere ve mükemmel sayılabilecek bir tekniğe sahipti. TEKOŞİN'in 1978-1982 yılları arasında Dersim'de yürüttüğü gerilla eylemlerinde sadece bir, buna karşın düşmanın birçok kayıp vermesi bu değerli insanın komutanlık becerisinin delilidir. Kamer yoldaş vahşi doğa koşullarına karşı direnmiş, 12 Eylül döneminde bile ülkeyi terketmemiştir. Pek çok kez askerle girdiği çatışmalarda yaralanmıştır. En son, şehit düşmeden yaklaşık iki ay önce askerlerin kurduğu bir pusuya düşmüş ve bu pusudan yaralı olarak kurtulmuştur.

Kamer yoldaş Apoculardan ayrılıp TEKOŞİN'e geçtiği dönemden beri, bizzat Apo tarafından "ajan, hain" olarak suçlanmıştır. Bu süreçte Kamer yoldaşın kendisi ve ailesi pek çok kez saldırıya uğramıştır. Apocuların bu iddiaları hiç bir gerçeğe dayanmadığı için Dersim halkı hiçbir zaman bu iddiaları dikkate almamış ve her şart altında Kamer yoldaşı barındırmıştır. Dersim halkı, bu tür iddiaların; Apocuların, önlerinde engel olarak gördükleri devrimcileri yok etmek için kullandıkları bahaneler olduğunu açık olarak anlamıştır.

Kamer yoldaş, zaman zaman örgütsel yapının dışında kalmış ve bazı duygusal zaaflar göstermise de, her zaman devrim saflarında olmuş ve karşı devrime hizmet edecek hiç bir eylemde bulunmamıştır. Dersim halkı ve devrimciler bu gerçeğe tanıktır.

Bilindiği gibi, 1978 yılında "Kurtuluş" örgütü içerisinde yer alan bir grup Kürt sosyalisti, "bağımsız örgütlenme" temelinde Kürdistan'ı esas alan "TEKOŞİN" örgütünü kurdular. TEKOŞİN örgütünün kurulma-

www.arsivakos.org

sıyla daha önce iç sorunlar nedeniyle Apoculardan ayrılan bölgesel gruplar TEKOŞİN'e katılmaya başladılar. Antep, Dersim, Elazığ ve Ankara'da yaşanan bu durum Apoculardaki kaygı uyandırdı. Özelilkle Antep ve Dersim bölgelerinde Apoculardan kitlesel kopuşlar yaşanmıştır. Bu durum, Apocuların yeni bir taktik geliştirmelerine neden oldu. Bu taktiğin hedefi: Ayrılanların önderlerini imha etmek, böylece taban üzerinde terör estirip kopuşu ve TEKOŞİN'e geçişleri engellemekti.

Bu taktik büyük ölçüde uygulandı; Antep, Ankara, ve Diyarbakır'da 5 devrimci katledildi. Bunun dışında TEKOŞİN kitlesi ve ayrılan gruplar üzerinde yoğun bir terör estirildi. Dersim'de Apocuların pek çok silahlı saldırısı olmakla birlikte TEKOŞİN, güçlü bir savunma yaptığı için kayıp verilmemişti. Bu süreç içerisinde TEKOŞİN sürekli savunmada kalmış ve 5 şehit vermişti. Çatışmalar sırasında hiç bir PKK'lı öldürülmemiştir. İş böyle iken PKK o süreçten yine de TEKOŞİN'i sorumlu tutmaktadır.

Apocular bu saldırılarının teorisini esas amaçlarını gizleyecek bir şekilde ürettiler. Elbette onlar ***"TEKOŞİN bizim tabanımızı alıyor biz de bunu engellemek için onlara saldırıyoruz"*** şeklinde bir açıklama yapamazlardı. Bu açıklama saldırıları meşru kılmazdı. Saldırıları meşru kılmak için daha "ciddi" bir gerekçeye ihtiyaç vardı. Bu gerekçe de çok basitti: ***"Öldürülenler ajandı".*** Gereçekte mesele PKK'nın kendi grupsal çıkarları önünde engel olarak gördüğü devrimci yapıları tasfiye etmek olayıdır. PKK nedense diğer devrimci örgütleri kendisine düşman olarak görmüş ve kendi varlığını onların yokluğu üzerinde kurmaya çalışmıştır. Bu son cinayette PKK'nın bu anlayışın ürünüdür. Zamanlama tesadüfi değildir. Cinayeti gerektiren güncel siyasi nedenler vardır. Bugün Dersim bölgesinde TEKOŞİNA SOSYALİST'in çalışmaları vardır. Son olarak da, KAWA ile TEKOŞİNA SOSYALİST bölgede **ortak siyasi-askeri çalışma yürütmek amacı ile bir protokol imzalamışlardır.** Kamer yoldaşın bölgede askeri çalışmaları organize edecek bir kişi olduğunu bilen PKK, onu ortadan kaldırıp devrimci-sosyalist hareketlerin gelişmesini engellemeye çalışmıştır. Meselenin özü budur. Bu yıl içerisinde gerçekleşen diğer bir olay PKK'nın yaklaşımını daha daha iyi anlatıyor. PKK gerillaları taraftarımız olduğunu düşündükleri bir köylünün evini basmışlar, kendisini evde bulamayınca hamile olan eşini tutsak edip dağa götürmüşler, bunu duyup yanlarına giden köylüyü de tutuklayıp sorguya çekmişlerdir. Köylüden TS'nin silahları olduğunu ve kendilerine teslim edilmesini istemişlerdir. Bir şey çıkaramayınca köylüyü serbest bırakmışlardır. Bu gelişmelerden onra ise bizzat PKK'nn Dersim eyalet komutanı Dr. Baran, Kamer yoldaşa bir mektup yazmış* ve geçmiş dönemdeki yanlışların aşıldığını, dostluk temelinde yeni bir dönem başlatmak istediklerini belirtmiştir. Ne yazık ki; Kamer yoldaş bu "dostluk"un bedelini canıyla ödemiştir. Cinayet önceden sinsice tezgahlanmıştır. Bu cinayet PKK'nın yurtsever hareketlere bakışının değişmediğinin yeni bir kanıtıdır.

TC, muhalefete karşı nasıl ki "dış mihraklar", "bölücü" imajları ile saldırıyorsa, PKK da diğer yurtsever hareketlere karşı "ajan-hain" imajları ile savaşıyor. PKK'nin "ajan-hain" olarak suçlamadığı Kürt örgütü hemen hemen yoktur. Ve PKK bu iddiasını ispatlama gereği bile duymaz. Böyle olduğu içindir ki; biryandan yurtsever örgütlere "hain-işbirlikçi" der, diğer yandan onlarla ulusal Kurtuluş Cephesi oluşturmaya çalışır. Bilindiği gibi Tekoşina Sosyalist, Kürdistanlı güçlerin **"Ulusal Kurtuluş Cephesi"** çalışmalarına katılmaktadır. Ve PKK, Kamer Özkan'ın Tekoşina Sosyalist içinde çalıştığını bilmektedir. Buna rağmen hiç tereddüt etmeden onu katletmiştir. Bu anlayışın, gerçekten ulusal hareketlerin birliğini istediğini söylemek zordur. Gerçekte UKC çalışmalarının bugüne kadar tam bir güvenle yürütüldüğünü söylemek de mümkün değildir.

Biz halkımızın yaşadığı savaş koşullarında yurtsever güçler arasındaki çatışmaların ulusal hareketin yenilgisi, sömürgecilerin zaferi demek olacağını biliyoruz. Bu cinayet halk güçleri arasında düşmanın yeni bazı provokasyonlar tezgahlamasına zemin yaratmaktadır. Biz bu provokasyonu boşa çıkarmayı esas alıyoruz. Kesinlikle bizim PKK'ya karşı silahlı bir eylemimiz olmayacaktır. Bu bilinçle cinayetin hesabını politik zeminde sormaya kararlıyız. Sorunun çözüm yeri "Ulusal Kurtuluş Cephesi (UKC)" platformudur. UKC sorunu tatmin edici ve güven verici bir düzeyde çözmezse UKC çalışmalarına katılmamız mümkün olmayacaktır.

Halka Zulüm Edenler Yenilmeye Mahkumdur!
Devrimcileri katledenler Halka Hesap Vercektir!
Yaşasın sosyalizm Yolunda Bağımsızlık ve Demokrasi Mücadelemiz!
4.10.1993

TEKOŞİNA SOSYALİST

www.dsy.org

PKK DEVRİMCİ HAREKETLERE KARŞI PSİKOLOJİK SAVAŞ TAKTİKLERİ UYGULUYOR

PKK'NİN KAMER ÖZKAN İLE İLGİLİ AÇIKLAMASI YALAN VE İFTİRAYA DAYANAN BİR SENARYODUR

Kamer Özkan yoldaş katledildikten 10 gün sonra, olayı resmen üstlenen **"ARGK Dersim Askeri Konseyi"**, Kamer Özkan'n öldürülmesine dayanak olarak tamamen yalan ve iftiraya dayanan bir senaryoyu gösterdi. Hareketimiz, Kamer Özkan'ın katledilmesi ile ilgili yayınladığı 4.10.93 tarihli bildiride; PKK'nın Dersim'de uygulamaya çalıştığı anlayışı açıklamıştı. Bu anlayış **"Diğer devrimci örgütleri kendi önünde engel olarak görme ve bu engelleri şiddete dayalı olarak tasfiye etme"** anlayışıdır. Söz konusu anlayış, PKK'nin doğuşundan itibaren sahip olduğu; ancak dönem dönem gizlediği anlayıştır.

Kamer Özkan'ın katledilişinden hemen onra PKK, 6 TDKP gerillasını katletti, onlarca TKP-ML taraftarını kaçırdı. Bölgeden gelen haberler PKK ile TKP-ML gerillaları arasında yer yer çatışmaların olduğu yönündedir. Dersim halkı, PKK'nin diğer devrimcilere yönelik saldırılarına büyük bir tepki göstermiştir. Hozat, Ovacık Mazgirt, Pülümür ve Tunceli merkezinde kepenk ve kontak kapatma eylemi yapılmış, yer yer de yürüyüşler düzenlenmiştir. Dersim halkı bu protestosuyla, bir devrimci örgüte verilebilecek en büyük cezayı PKK'ye vermiştir. Umarız PKK bu eylemden gereken dersleri almıştır.

Evet meselenin niteliği ve boyutları artık şekilllenmiştir. PKK, Dersim'de kendisi dışındaki devrimci güçlere yaşama hakkı tanımak istemiyor. bu gerçeği en iyi şekilde "ARGK Dersim Askeri Konseyi"nin Ekim'93 tarihde yayınladığı "Yurtsever Dersim Halkına, 'Sol Maskeli' Eşkiyaları iyi Tanıyın" başlıklı bildride yer alan şu cümleler açıklıyor:

"Kendisine 'sol, ilerici, devrimci, demokrat' diyen ve Kürdistanda faaliyet yürütmek isteyen her güç, PKK ve Kürt Halk gerçekliğini kabul etmek zorundadır. Egemenlik sahamızda yürütülecek tüm faaliyetlerden sorumlu tek güç PKK'dir. Diğer güçler alacağı tüm kararlardan partimizi bilgilendirmek ve onay almak zorundaırlar.".

Sanırız bu konuda daha fazla yoruma gerek yoktur.

Öldürmede olduğu gibi saldırı ve öldürme gerekçeleri üretmede de oldukça uzmanlaşan PKK, hiç bir zaman diğer örgütlerle dostane ilişkiler içerisinde olmamış ve demokratik bir tartışma, eleştiri-özeleştiri süreci yaşamamıştır. Her zaman şu tezi ileri sürmüştür: "Sürecin başından beri PKK Kürdistan'ın tek doğru ve devrimci örgütüdür. Diğer örgütler ya bizzat TC'nin eliyle, ya da objektif konumları gereği PKK'yi yok etmek için kurulmuş ajan örgütlerdir". Bu tez PKK'nın diğer örgütlere bakışının ve onlarla ilişkilerinin temel felsefesini oluşturur. Açıktır ki bu anlayış bilimsel sosyalist dünya görüşünden, sınıf mücadelesi teorisinden nasibini alamamış küçük burjuva dargörüşlülüğün anlayışıdır. Küçük burjuvazi sosyal-politik karakteri gereği kopamadığı özel mülkiyet ruhunu politik-ideolojik alana taşır. Özel mülkiyet ruhu, sekterizm, dargrupçuluk, benmerkezcilik, şeflik, tarihi kendisiyle başlatmak şeklinde hayat bulur. Bilinir ki; çeşitli politik örgütlerin varlığı, toplumun sınıflı yapısıyla ilgilidir. Kürdistan'da PKK'den önce de örgütler vardı, bugünde yarında varolacaklardır. PKK'nin gücü bu toplumsal gerçekliği değiştirmeye yetmez.

PKK'nın bugüne kadar çizdiği zigzaklar, küçük burjuvazinin sınıf karakterine uygundur. Ancak, PKK'nin gerek içerisindeki muhaliflere, gerekse diğer devrimci örgütlere karşı uyguladığı şiddetin bir kaynağıda; Kürt ulusunun aşiretçi feodal geleneğidir. Kürt aşiretleri bir yandan birbirileriyle kutsal yeminler ederek dostluklar geliştirirken diğer yandan birbirlerinden acımasızca adam öldürüp, köylerini talan ederlerdi. Her dönem boyunca aralarında ne türden dostluklar ve ittifaklar kurarlarsa kursunlar aşiretler hiç bir zaman birbirlerine tamamıyla güvenmemişler ve aralarındaki ilişkileri sürekli şiddete dayalı yürütmüşlerdir. Bu nedenledir ki; aşiretler kendi çıkarlarını ulusal çıkarların önünde tumuşlar dolayısıyla sömürgeciler karşısında ulusal talepler temelinde istikrarlı birlikler oluşturamamışlardır.

Aşiretçi feodal yapının politik alandaki uygulamalarının en iyi görüldüğü yer 1970'lerin Güney Kürdistan'ıdır. KDP ve KYB, aralarında görüşerek rahatlıkla çözebilecekleri sorunları bile silaha başvurarak çözmeye çalışmışlardı.

Bugün PKK'nın bir yandan cephe çalışması yürütüp, diğer yandan cephe çalışması yürüttüğü hareketleri hain ilan etmesi ve onlara saldırması geçmişin aşiretsel yaşamını hatırlatmıyor mu?

PKK diğer güçleri düşman ilan edip saldırarak bir gelenek yaratmıştır. Ve kendilerinin ilan ettiği gibi bu gelenek sayesinde güçlenmişlerdir. Bu belli bir yere kadar doğrudur.

PKK bu saldırılarda üç hedefe ulaşmıştır:

1. Fiziki tasfiye yoluyla hareketlerin örgütlülüğünü zaafa uğratmıştır.
2. Kitlesini diğer hareketlere karşı "düşman" psikozu ile kemikleştirip birarada tutmuştur.
3. Diğer hareketleri karalayıp kitleler içerisindeki prestijlerini sarsmış ve gelişmelerini engellemiştir. bu saldırının psikolojik boyutudur. Akla gelmez karalamalar ve manevi saldırılarla diğer kesimler susturulup teslim alınmaya çalışılmıştır.

Bir açıdan PKK, yapılanmasını **"iç-dış düşmanlar"** kaşıtlığında yaratmıştır. Ancak bu düşmanların çoğu "yaratılmış" sahte düşmanlardır. PKK'nin düşman imajı daha çok "ajan-provakatör" söylemi üzerine kurulmuştur. Bu imaj, özellikle engel olarak görülen yurtsever hareketlere karşı çok kullanılmış ve saldırı için rahatlıkla gerekçe yaratılmasına olanak tanımıştır.

Ancak PKK bu imajı rastgele ve tutarsızca kullandığı için, zamanla bu tür iddialarına sadece bazı fanatik tarftarlarını inandırır hale gelmiştir. Örneğin: TDKP, KUK, DHB TİKP (Aydınlık) 80'lerin sonlarına kadar 'ajan' örgütler' olarak görülüyorlardı. Ancak bu örgütler bir dönem dost olarak görüldüler. Bugün yine TDKP ve Aydınlık "ajan" örgüt olarak görülüyorlar. KUK, PKK ile protokol imzaladı ve UKC çalışmalarına katılıyor. Keza Tekoşin "ajan" örgüt olarak görülüyordu ancak onun devamı olan Tekoşina Sosyalist, UKC çalışmalarında yer alıyor bugün yine -ARGK Dersim biriminin açıklamalarında- "ajan" örgüt olarak kabul ediliyor. PKK'nin KDP-KYB hakkındaki görüşleri ise neredeyse her ay değişiyor.

Elbette çeşitli siyasi yapılanmaların devrim karşısındaki konumları değişebilir. Ancak bu değişim hiç bir biçimde PKK'nin subjektif değerlendirmeleri ölçüsünde olmaz. Ayrıca devrimci hareketlerin ittifak anlayışı sadece "dost ve düşmanlar" cepheleşmesine indirgenemez, birde tarafsızlaştırılacak, yani arada olan güçler vardır. Ancak, PKK için diğerleri; ya dosttur ya da düşmandır, arada kimse bulunmaz.

PKK, Kürdistan'da zorun rolünü anlayan bir harekettir. Siyasi arenada varolmak için silahlı bir gücün şart olduğunu görmüştür. Ancak, PKK zamanla silahı politikanın nerdeyse tek aracı haline getirmiştir.

KAMER ÖZKAN HAKKINDA YAZILAN SENARYO VE GERÇEKLER

PKK'nin komplo ve senaryo konusunda uzman olduğunu belirtmiştik. 80 öncesinde Denge Kawa'nın lideri **Ferit Uzan**'a karşı düzenlenen komplo, daha o dönemde PKK'nin bu konudaki maharetini ortaya koyuyor. PKK, Ferit Uzun'u katledip önce DDKD'nin üzerine, sonra Bucak aşiretinin üzerine atmış, bu ortamdan yararlanarak Ferit Uzan'un çevresini sahiplenip taban sağlamıştır. Bu olay sonradan bir itirafçının ifadesiyle ortaya çıkmıştır.

Sadece bu örnek bile Kamer Özkan ile ilgili "şaşkınlık" uyandıran iddiaların nasıl ve niçin üretildiğini göstermeye yeter.

Bölgedeki arkadaşlarımız PKK'nin iddialarının uydurmalara dayandığını bizzat olayların geçtiği yerlerde tanıklarla görüşüp somut bulgularla ortaya çıkardılar:

"PKK Dersim Eyaleti Askeri Konseyi" yayınladığı bildiride Kamer Özkan'ın usçlarını sayarken 1. şıkta "Tekoşin adlı ajan örgütünün azılı elanmanı" olmasını gösteriyor. Bu çürümüş iddiaya halkımızın ve hiç bir devrimci çevrenin inanmadığını biliyoruz. PKK'yi bu iddiası ile başbaşa bırakıyoruz.

2. İDDİA : Bu iddia ise gerçekten akıllara durgunluk verecek cinstendir. İddiaya göre Kamer Özkan, Korta Sor Köyü Muhtarı Hasan Cengiz'le birlikte, "Ağustos 1993" tarihinde bir gerillayı öldürüp 2 gerillayı yaralamıştır. Bunların tümü yalan ve iftiradır. Olay şöyle gelişmiştir:

Hasan Cengiz'in ajan olduğu 80 öncesinden biliniyordu. Ağustos 1990 tarihinde bu muhtarın evine bir PKK gerilla birliği gidiyor, muhtar kendisini öldürmeye geldiklerini düşünerek av tüfeği ile gerillalara ateş ediyor. Olay muhtarın aile bireyleri ve köylülerin gözleri önünde gerçekleşiyor. Muhtar bu saldırıdan sonra kaçıp polise sığınıyor ve yüklü bir ödül alıyor. Kendisi de bu işi yaptığını inkar etmediği gibi, aile bireyleri bile bu işi muhtarın yaptığını, bu nedenle "halkın yüzüne bakacak" durumlarının olmadığını söylemektedirler.

Diğer yandan Kamer Özkan 1985 yılından 1992 yılına kadar Zel dağı ve çevresinde kalmış olayın olduğu bölgeye gelmemiştir. Keza Hasan Cengiz olayı olduğu gün Kamer Özkan bir köylünün evindedir. Bu köylü ve diğer köylüler bu konuda tanıklık etmeye hazir olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca ölen gerillanın otopsi raporunda, gerillanın Hasan Cengiz'in av tüfeğiyle (tek gülle) vurulduğu belgelenmiştir. Kesinlikle bu olayın Kamer Özkan'la uzaktan yakından hiçbir ilgisi yoktur. Bunu tüm Dersim halkı biliyor, isteyenler gidip bu gerçeği yerinde tespit edebilirler. Son yayınlanan PKK bildirilerinde ise, Tunceli bağımsız belediye başkanı M. Kocademir de bu senaryoya dahil edilmiştir. Halbuki daha önceki bildiride belediye başkanının ismi geçmiyordu.

Nedendir bilinmez, PKK, ya gerçek ajanların suçlarını hafifletmiş, ya da affetmiştir (tabi karşılığında yüklü paralar da alınmıştır). Ancak devrimciler için bol bol "suç" üretilip "cezalar" verilmiştir. Nitekim 80'den önce arkadaşlarımız, Abdullah Öcalan'ın yanındaki bir MİT ajanını, yani **Pilot**'u açığa çıkarmışlar ancak PKK, **Pilot**'a dokunmayıp arkadaşlarımızı katletmiştir. **Pilot**'un ajanlığı ise sonradan bizzat PKK tarafından kabul edilmiştir. Aynı durum burada da yaşanıyor.

3. İDDİA: Akadaşlarımız bizzat **Uzuntarla** köyü Muhtarı **Hıdır Gülabi Uçar**'n eşiyle konuştular. Kendisi; iki kişinin evlerine geldiğini (gelenler Gerilla kıyafetli) ve aç olduklarını söylediklerini, yemek yenildikten sonra, Muhtara, Markasor (Dokuzkaya) köyüne gitmek istediklerini ve yolu bilmediklerini bu konuda kendilerine yardımcı olmasını istediklerini belirtti. Muhtar da kabul etmiş ancak köyden bir hayli uzaklaşıldıktan sonra muhtar vuruluyor. Yapılan tarifler kesinlikle Kamer Özkan'a uymuyor. (İkisi genç ve uzun boylu) ve gelenlerin kleşnikof silah taşıdıkları söylendi.

4. İDDİA: Bu iddiaya göre Kamer Özkan, Ahmet Karataş adlı şahsı muhbirliğe zorlayıp bir kadın gerillayı öldürtmüştür. Biz bu konuda bir bilgi edinemedik. Anlaşılan diğer iddialar gibi buda uydurulmuş. Uydurulduğu şuradan belli; bir yandan Kamer Özkan "ajan"dır deniliyor, diğer yandan kendisi gerillayı ihbar edeceğine başkalarını zorlayıp ihbar ettiriyor!! Ne kadar ilginç bir senaryo. Ancak tüm senaristlerin başına gelen PKK senaristinin başınada geliyor. Senaryoda zaman, yer, kişi ve olaylar birbirini tutmuyor.

Bir de Kamer Özkan'ın resmi "MİT" görevlisi olduğu iddiası vardır. Beyler çok kesin konuşuyorlar. Anlaşılan resmi belgeleri veya da kayıtları ele geçirmişler. O halde o belgeleri açıklasınlar ve herkesi bu dertten kurtarsınlar.

Bir belge yoksa "resmi" bir görevli olduğunu neye dayanarak sölüyorlar? Onlar sanıyorlar ki biz "MİT" dedik mi? Onlar sanıyorlar ki biz "MİT" dedik mi? Kimse sesini çıkarmayıp, Kamer Özkan'ı "MİT" görecek. Yukarda da belirttiğimiz gibi bu hikayelere artık kimse inanmıyor.

Sonuç olarak: Bu gün PKK bir halk hareketi niteliğindedir. Sömürgeciliğe karşı ağır şartlarda mücadele yürütüyor. Bu yanıyla hareketimiz geçmiş yaklaşımını değiştirip PKK'yi devimci olarak gördüğünü açıkladı. Bu tespitimiz hala geçerlidir. PKK mücadelesinin esas yönünü sömürgeciliğe çevirdiği sürece de bu tavrımız devam edecektir. Ancak PKK son yıllarda kendisine ve diğer halk güçlerine büyük zararlar verecek eylemlere girişmiştir. Biz bu eylemler karşısında seyirci kalamayız. Siyasi bir olgunluk içerisinde gerekli eleştiri ve tavırları geliştirmekten çekinmeyeceğiz. Devrimcilere ve halka karşı işlenen suçların peşini bırakmayacağız.

15.10 1993

TEKOŞİNA SOSYALİST

www.kurdishstudies.org

Kamer ÖZKAN Hakkında MuzafferORUÇOĞLU ile Kısa bir Söyleşi

Serketın: *Sayın Oruçoğlu, PKK'nın Kamer Özkan hakkında, çeşitli iddiaları var. PKK'ya göre, "Kamer Özkan, İbrahim Kaypakkaya'nın yakalanmasına ve katledilmesine sebebiyet vermiştir." O dönemi yaşayan birisi olarak bu iddia hakkında ne düşünüyorsunuz?*

Oruçoğlu : PKK'nın bu konuda sözlü ya da yazılı kanıt yayınlayıp yayınlamadığını bilemiyorum. Kamer sorgulandıysa, sorgusunun yayınlanması gerekiyor. Tanık varsa, o tanığın açıklama yapması gerekiyor. Ciddi infazların ciddi kanıtları, gerekçeleri olmalıdır. Halk, şeytan soyundan gelme, kurnaz, duyarlı, kulağı delik bir yaratıktır. Birçok şeyi bilir. Halk Kamer hakkında ne düşünüyordu? Bilemiyorum. Yaşadığım kendi dönemimi bilebilirim ancak.

Serketın: *O dönemde, içerisinde yer aldığınız TKP/ML'nin bu konuyla ilgili soruşturması var mıydı? Varsa sonuçları nelerdir?*

Oruçoğlu : TKP/ML'nin Kamer'le ilgili bir soruşturması yoktur. Kamer'e yönelik herhangi bir şüphe içerisinde değildi. Üç ciddi baskın oldu. 1- İhtilal adını verdiğimiz mağaranın baskını. Senatör A. Bora'nın, Paş Köyünde, "Onların Zergovit'te, bir mağarada kaldığını biliyoruz" sözünü duymamız üzerine terkettik. O zaman İbo yoktu. Mağara köylülerin bir bölümü tarafından biliniyordu. Ve ihbar köylülerden kaynaklanıyordu. 2. Süleyman Nakış'ın evinin baskını. İhbar eden Köylülerdi. Biz o sırada, Kamer'in de içinde bulunduğu bir grup olarak, başka bir yerdeydik. 3. Vartinik baskını. Kömde dokuz kişiydik. Mirik ve Barıkbaşı mezralarına giden-gelen ayak izlerimizi kapatamamıştık. Beslenme güçlüğü içindeydik. Sayımızı azaltmak için, dört kişiyi köylere gönderdik. Bunlardan biriside (araziyi iyi bildiği, halkı tanıdığı için) Kamer'di. Bunlar gittikten sonra, Mirik mezrasına indik. Durumun pek iyi olmadığını gördük. Ayak izlerimizi ve kömde kaldığımızı, ilk günden itibaren, bilmeyen kalmamıştı. Bu mezraya güvenmeyin ve gelmeyin, orayı da hemen terkedin diyordu bazı iyi niyetli köylüler. İhbarın kaynağı mezradaydı ve ihbarcılar da baskından sonra açığa çıkmışlardı. Kuşkuya yer bırakmaksızın. İhbarcılardan Hüseyin Duman, geldiğimizin ilk günleri görmüştü, kömden çıkan dumanı.

Serketın: *Kamer Özkan hakkında Emeğin Bayrağı Dergisi'nin de bir iddiası vardır. Emeğin Bayrağı'na göre, "Kamer Özkan, Vartinik'ten zorluklara dayanamayarak, mücadeleyi bırakarak kaçmıştır."*

Oruçoğlu : Kamer'in Vartinik'ten, zorluklara dayanamayarak kaçtığı doğru değil. İstanbul'a gelince, TKP/ML'den ayrıldığı doğrudur. Ayrılan yalnız o değildi. Başkaları da vardı. Ayrılıdğını resmen bildirmedi. TKP/ML güçlü bir darbe yemişti. Ülke çapında susturulmuştu devrimci hareket. Kamer'in arayış içine girdiğini sanıyorum o dönem.

Serketın: *TKP/ML ile ne zaman lişki kurdu? Faaliyeti ne idi.*

Oruçoğlu: 1972'nin yazında, Dersim'de ilişki kurdu. Saflara kabul ederken, ince eleyip sık dukamadık pek. Dersim'li gençlerin yakından tanıyıp, güvendiği birisiydi çünkü. Bir dürbünle katıldı. Askeri alanda görevlendirildi. Bölgedeki bombalamalardan da birisine katıldı yanılmıyorsam.

Serketın: *Kamer Özkan'ın o dönemdeki siyasi yapısı ve kişiliği nasıldı?*

Oruçoğlu: Asker bir adamdı. "Eşkiya" diye takılıyordum bazen. Halk savaşı teorisinin dışında pek bir şey bilmiyordu. Güçlü bir dağ tutkusu vardı. Bir yere çakılıp kalmaktan nefret ediyordu. Silahlanmayı ve karakol baskınlarını dünyanın merkezine yerleştirmişti. Pek fazla konuşmuyordu. Yüksek dağlara ve ormanlara doğru, geniş bölgelere doğru açılmayı savunuyordu. Serüvenci damarı fena değildi. Duruşu, oturuşu, davranışı, düşünüşü, genel edasıyla, insanları takılmaya teşvik eden bir tipti. İyi nöbet tutuyor, gece yürüyüşlerinde iyi klavuzluk yapıyordu. Dağ yaşamını, vazgeçilmez, doğal, doyumsuz bir yaşam gibi benimsemişe benziyordu. Kendisine çok güveniyordu. Bir insanın, tek başına, yıllarca gerilla savaşını sürdürebileceği şeklinde "garip" şeyler söylüyordu bazen.

İstanbul'da, bizden ayrıldıktan sonra, ne oldu, nerelere gitti, nelere uğraştı bilemiyorum. Cezaevindeyken de pek bir şey duymadım O'nun hakkında. Dünyanın tüm dertlerini yüklenmiş gibi bir hali vardı. En büyük problemi, kendisini hiç kimseye, kendisine bile anlatamamasıydı herhalde. Mezarından kalkıp, gece karanlığında, sessiz, usul usul, dağlara, yüksek doruklara doğru yürüdüğünü görsem şaşırmam. Tek tüfek, acayip, garip bir adamdı.

Aralık-1993

www.kaosvaktir.org

Arkadaşım Kamer ÖZKAN

1963-64 öğretim yılında köyümdeki ilkokulu bitirdim. Ortaokul için Tunceli'ye geldim. Kamer Özkan arkadaşla ortaokul birinci sınıfta aynı şubedeydik. Köylerimiz birbirine yakındı. Tunceli'de aynı mahallede oturuyorduk. Arkadaş olmamızda bunların etkisi oldu kuşkusuz. Ama bunun ötesinde de bizi birbirimize yakınlaştıran bazı ortak karakter özelliklerimiz de olmalıydı ki uzun yıllar süren bir arkadaşlık oluştu aramızda. Aynı sırada oturuyorduk. Okul dışında da zamanımız genellikle birlikte geçiyordu.

Her bakımdan tam bir dayanışma ve yardımlaşma vardı aramızda. Gerek dersler konusunda, gerekse ders dışı konularda birbirimize yardımcı olurduk. Maddi olanaklarımızı bile bölüşürdük. Güzel futbol oynardı. O zamana kadar hep köyde olduğum için top denen nesneden habersizdim. Benim futbol hocamdı.

1969-70 öğretim yılında Tunceli lisesini bitirdim. Orta Doğu Teknik Üniversitesini kazanmıştım. Ankara'ya geldim. Kamer Tunceli'de kaldı. Daha lisedeyken sosyalizme ilgi duymaya başlamıştık. Türkiye İşçi Partisi ve daha sonra 68 gençlik mücadelesi bizi sosyalizmle buluşturmuştu. Ankara'da doğal olarak gençlik mücadelesi içinde yer aldım. O yıl 12 Mart askeri Müdahalesi oldu. Gençlik mücadelesi içinde Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi'ni tanıdım. Bir müddet sonra da okulu bıraktım. Geleceğimi profesyonel devrimci olarak çizmeye karar vermiştim.

TİİKP, o dönem köylük alanlardaki çalışmalara büyük önem veriyordu. Nitekim, bir müddet sonra ben de bu amaçla Urfa-Diyarbakır yöresine yolandım. Partiye Tunceli'de ilişki kurabilecek iki arkadaşımın adını vermiştim. Birisi Kamer Özkan'dı. Kamer böylece Türkiye İhtilalci İşçi iKöylü Partisi saflarında örgütlü devrimci mücadeleye katıldı.

1972 yılı içinde TİİKP bir bölünme yaşadı. İbrahim Kaypakkaya ile bazı arkadaşlar ayrılarak TKP-ML'ni kurdular. Kamer, ayrılan arkadaşlar arasındaydı. O sıralar ben sSiverek'te yakalanmış, Diyarbakır'da tutuklu durumdaydım.

1974 Temmuz'unda hakim sınıflar, halkın yükselen mücadelesinin en önemli taleplerinden biri olan, siyasi tutsakların salıverilmesi isteğine boyun eğmek zorunda kaldılar. Anayasa Mahkemesi'nin kararı sonucu daha önce Meclis tarafından Genel AF kapsamı dışında bırakılmış olan siyasi tutuklular da af yasasının kapsamına dahil edilmiş oldu. Köyüme gittim. Birkaç gün sonra bir akşam vakti. Kamer çıktı geldi. Örgütsel olarak artık farklı yerlerdeydik, ama arkadaştık. O yıl bir kaç sefer daha buluştuk. Aramızdaki ayrılıkları tartıştık dostça. Ortak mücadele olanaklarını araştırdık.

1974 yılının sonlarına doğru Sıkıyönetimin Aydınlık dergisini kapatması ve yoğun tutuklamalara girişmesi üzerine ben yeniden aranır duruma düştüm. Dersim'den ayrıldım. Kamer arkadaşla uzun yıllar görüşme olanağım olmadı. O, zaman zaman bazı kısa süreli ayrılıklar dışında anladığım kadarıyla hep Dersim'de kaldı. Köylerde ve dağlardaydı. Arasıra haberlerini alıyordum.

Çok uzun bir aradan sonra 1991 Genel Seçimleri sırasında yeniden karşılaştık. Sosyalist Parti'nin Tunceli milletvkili adayı idim. Seçim Kampanyası çerçevesinde Dersim'in hemen hemen bütün köylerini dolaştım. Kamer çok fazla değişmemişti. Saçları dökülmüştü biraz. Yıllar hepimizde fiziki açıdan böyle bazı değişiklikler yapmıştı. Ama diğer bakımlardan eski Kamerdi. 20 yıl öncesinin devrime bütün benliğiyle inanan, halka güvenen, gelcek konusunda iyimser Kamer.

Herşeyden konuştuk. Birçok konuyu tartıştık. Anlaştığımız, anlaşmadığımız konular vardı. Herşeyle ilgiliydi. O sıralar Körfez krizi dolayısıyla Ortadoğu altüst olmuştu. Ortadoğu petrolleri üzerindeki hakimiyet mücadelesini, geçmişten bugüne kadar ele alan; Irak ve Kuveyt başka olmak üzere Arap petrollerinin bugünkü durumunu inceleyen kitapları kendisine gönderip göndermeyeceğimi sordu. Bu konuyla ve istediği başka diğer konularla ilgili kitapları daha sonra kendisine yolladım.

Seçimlerle oldukça ilgiliydi. O sarılarda seçimler dolayısıyla televizyon SP haberlerini yayımlıyordu. Genel Başkan'ın konuşmalarına çok kısa da olsa haberlerde yer veriliyordu. Kamer arakadaş Parti'nin seçim kampanyası ile ilgili olarak eleştiri ve önerilerini söyledi. Sosyalist Parti'nin seçimlerde iyi bir sonuç almasını istiyordu.

Daha sonra Kamer Özkan arkadaşla bir kez daha karşılaştık. Saatler boyu çeşitli sorunları konuştuk gene. Dostça bir fikir alışverişiydi. Onun kendisine çizdiği daha farklı bir yol vardı. Kürtlerin ayrı örgütlenmesini savunuyordu. Ama ülkedeki siyasi durum ve bölgedeki gelişmeler üzerine aramızda daha geniş bir fikir birliği vardı.

Arkadaşım Kamer Özkan, 23 yıl boyunca Dersim dağlarında ve köylerinde yaşadı. Birçok sefer güvenlik kuvvetlerinin kuşatmasından ve pususundan kurtuldu. Kendisini tanıyan bütün köylüler ondan hep övgü ve saygıyla bahsediyorlardı. Köylülerle yakın ve sıcak ilişkiler geliştirmişti. Onlardan biri gibiydi. Devletin peşinde olduğu herhangi bir insanın halkla böylesine ilişkileri olmadan o kadar uzun süre bu topraklarda barınabilmesine olanak yoktu. Halka bağlı kalmayı en yüksek ilke edindi. Bir devrimci olarak yaşadı ve bir devrimci olarak öldü. Dersimliler Kamer Özkan'ı unutmayacaktır.

Mehmet Bedri Gültekin

www.sivas.org

KAMUOYUNA AÇIKLAMA

Bilindiği üzere yiğit bir devrimci olan evladımız Kamer Özkan 30.9.93 tarihinde Dersim'de, PKK gerillaları tarafında katledildi. Daha sonradan oğlumuzun üzrine pek çok asılsız suç atıldı. Bütün Dersim halkı gibi bizde çok iyi biliyoruz ki evladımız Kamer'in bu olaylarla hiç bir ilgisi yoktur. Hem Kamerimiz'in kişiliği bu tür olaylara karışmaya müsait değildir, hemde söylenen olayların faileri bellidir. Üstelik bugüne kadar bu tür suçlamalar oktu, ne zamanki Kamer öldürüldü o zaman iddialar ortaya atıldı. Oğlumun hakkındaki asılsız iddialar bunlarla bitmedi. Özgür Gündem Gazetesi'nde 28. Ekim tarihinde Özgür Gündem gazetesinde28 Ekim tarihinde Dr. Baranla yapılan bir röportajda aynen şunlar söyleniyordu.

"Babası bile kendisine sahip çıkmıyor. Ama babası geldi bize tesilm oldu. Aydınlıkta çıkan haber çıkan haber tamamen gerçek dışıdır. Ailesi ve babası ona lanet ediyorlar, yapılanları kesinlikle kendileri de biliyorlar."

Hayır kesinlikle bu sözler doğru değildir. ve bu sözleri neden ve nasıl söylediklerine aklım almıyor. Tam tersine ben PKk yetkilileri ile görüşüp neden oğlumu vurdunuz diye sormak istedim ancak görüşemedim. Bunlar neden bie mal ediliyor? Neden gerçek olmayan şeyleri yazılıyor. Bunu anlamış değilim.

Ben ve ailem her zaman Kamerimize saygı duyduk. O her zaman bir devrimciydi, Mertti, yalan dolan bilmezdi sözüne sadıktı. Böyle bir insanın babası, ailesi olmaktan onur duyuyorum. Biz onun ruhunu biliyoruz. Onun ruhu düşmanın ruhu ile uyuşmaz bir bunu kendimizi bildiğimiz gibi biliyoruz ve onun hakkında ileri sürülenlere hiç bir şekilde inanmıyoruz. Biz onun cenazesine sahip çıktık ve onun ismine her zamanda sahip çıkacağız.

Ben Aydınlık gazetesine tamamen kendi rızamla beyanat verdim. Gündem Gazetesi bana Aydınlık tarafından baskı yapılıp zorla raportaj yapıldığı yazılmıştı. bu da kesinlikle doğru değil. Bir muhabir çocuk bana ne baskı yapabilir. Ayrıca bir kimse baskı ile yöle şeyler söyleyebilir mi? Baskı derseniz bize ençok baskıyı oğlumu öldürenler yapmıştır. Oğlumun .... ziyarete giderler gerillalar tarafından engellemiştir. Bize bir mevlüt bile okutmadılar.

Biz Kameri tanıyoruz. dersim halkı öncelikle onu barındıran köy halkı onu tanır. O hiç bir zaman düşmanlarına teslim olmadı. Önünden her insan gibi hataları olmuştur elbet. Ancak o hatalar da öldürülecek için neden olmazdı.

Söylenen suçlar doğru olsaydı ve onlara halk inansaydı zaten onlar kendisi Kameri öldürürlerdi. Nasıl ki Hasan Cengiz bugün polise sığınmış halk içerisinde yaşıyorsa oda yaşayamazdı. Onun yaptığı her iş köylünün gözü önünde yapılmıştır. Ve hiç bir köylü bugüne kadar Kamer'i böyle suçlarla suçlamıştır.

Benim söylemek istedim söz şudur. Oğlumuz haksız yere öldürüldü. Hadi öldürüldü diyelim bari öldükten sonra onu rahat bıraksınlar üzerine iftira atmasınlar. Haklı hakkını Ali'nin divanı kurulduğunda belli olur.

Özkan Ailesi adına
Kamer Özkan'ın Babası Düz Ali Özkan.

www.arsivakurdi.org

Kamer Özkan hakkında yapılan karalamalar nedeniyle "Emeğin Bayrağı"na zorunlu bir cevap:

KOMÜNİSTLİK BU KADAR "UCUZ" DEĞİLDİR.

Têkoşina Sosyalist örgütünün askeri kadrolarından Kamer Özkan, 30.9.93 tarihinde PKK tarafından düzenlenen bir komplo sonucu katledildi. Dersim halkı ve devrimciler tarafından tepki ile karşılanan bu cinayeti, PKK resmi ve yazılı bir şekilde üstlendi. Têkoşina Sosyalist örgütü yayınladığı bildiriler ile Kamer Özkan'ın katledilmesinin altında yatan siyasi anlayışı ve nedenleri açıkladı.

Bildirilerde; '80 öncesinde halk güçleri arasında yaşanan çatışmaların acı sonuçlarına değinildikten sonra; Kamer Özkan cinayetinin, PKK'nın geçmişte taşıdığı **"diğer örgütlerin zorla tasfiyesi"** anlayışının günümüzdeki yansıması olduğu belirtiliyordu.

Yine bildirilere göre; Têkoşina Sosyalist ile Kawa'nın bölgede faaliyeti artırmaları ve Kamer Özkan'ın da bu faaliyette sorumlu bir rol alması cinayetin işlenmesinde en önemli nedendir. Belirtildiğine göre; PKK Kamer Özkan'ı katlederek devrimci sosyalist hareketlerin gelişmesini engellemeye çalışmıştır. Çok geçmeden bu öngörüleri doğrulayan gelişmeler yaşandı. 4 TDKP'li gerilla vahşice öldürüldü, 2'si esir alındı. 15'e yakın TKP-ML taraftarı da kaçırıldı. İş bununla da bitmedi, pek çok kişi hakkında "ajan-kontra"dır iddiasıyla bildiriler yayınlandı, ölüm emirleri çıkartıldı.

Sorun Dersim bölgesine özgü olmayıp, sadece ve sadece "bir gerilla birliğinin hatası" bazına da indirgenemez. Mesele bu çerçevede olsaydı çok büyük bir tehlike oluşturmazdı. Olaylara geniş bir pespektifle bakıldığında; bu cinayetlerin altında, ulusal ve toplumsal hareketin geleceği açısından çok tehlikeli bir anlayışın yattığı açık olarak görülür.

Sorun; PKK'nın diğer devrimci hareketlere ve halka bakışından, çarpık ittifak anlayışından ve küçük burjuva sınıf karakterinden kaynaklanıyor. Bu anlayış sürdükçe daha birçok Kamer Özkan ölecek, ondanda öte düşman halk güçleri arasında yeni provakasyonlar düzenlemek için iyi bir zemin bulacak ve sonuçta bugün sözde herkesin özeleştiri verdiği '80 öncesindeki duruma düşülecek hatta daha ağır bedeller ödenecektir. Halkın çıkarını, devrimin ve sosyalizmin çıkarını savunanların bu sorunlarda ön plana çıkarıp tavır almaları gereken noktalar bunlardır.

Ne yazık ki; "Komünistlik" sıfatını kendisinden başka kimseye layık görmeyen "Emeğin Bayrağı" dergisi, Kamer Özkan'ın öldürülmesi olayına değinirken başka bir yanı ön plana çıkarmış. Üstelik "düzeltme" adına açıkça yalanlar yazarak.

Kamer Özkan'ın katledilmesinden hemen sonra (TDKP gerillaları katledilmeden önce) yayınlanan EB, sayı 100, sayfa 10'da: **"Bir Tarih çarpıtması: Kamer Özkan TKP-ML'nin "Kurucusu"muydu?"** başlıklı yazının giriş bölümünde ayıp olmasın diye, bir satırda cinayetin sorumluları isim verilmeden kınanıyor. Bu bir satır dışında cinayetin nedenleri, sonuçları ve failleri konusunda tek kelime bile yoktur. Aslında EB'nın bunları söylemesine şükretmek lazım çünkü; O'nun başka "dertleri" var. Zaten yazıda da söylendiği gibi: **"Asıl sorun bundan sonra başlıyor."**

Neymiş bu EB'nın "asıl sorunu"?

"Têkoşina Sosyalist ve Kawa Dersim Bölgesi Sosyalist Birlik Platformu" tarafından cinayet sonrası yapılan açıklamada, Kamer Özkan'ın TKP-ML, TİKKO'nun kurucusu olduğu belirtilmişti. Ayrıca Têkoşina Sosyalist Örgütü ve Aydınlık gazetesi Kamer Özkan'ın İbrahim Kaypakaya ile birlikte Dersim'de kır gerillası olduğunu belirtmişlerdi. EB bunlara karşılık şunları söylüyor:

"Önce Aydınlık'ın Kamer Özkan'ı Kaypakkaya'nın yanına yerleştiren ve tarihi çarpıtan iddiasına yanıt verelim ve çarpıtmayı düzeltelim. ***Kamer Özkan "İbrahim Kaypakkaya ile birlikte kır gerillası ol"mamıştır.(abç)*** *O, 72 yılının kasım ayında "mücadele" etmek üzere Dersim'e gitmiş.* ***Mücadelenin çok yönlü ağır koşullarına dayanamayarak, Vartinik baskınından birkaç gün önce mücadele etmeyi bırakarak kaçmıştır."(abç)***

Yazının diğer bir yerinde Kamer Özkan'nın TKP-ML içindeki faailyetinin 2 ayı geçmediği yazılıyor.

Bu iddiaları yanıtlamadan önce meselenin ortaya konulmasında izlenecek yönteme kısaca değinmek ihtiyacı duyuyoruz.

Bilindiği gibi komünistler hayatı yada bir sorunu ele alırlarken öncelikle esas ve tali yönleri biribirinden ayırırlar. Onlar hayatın tali detaylarında boğulup hayatın esas dinamiklerinin ileriye akışından kopamazlar. Her zaman hayatın ve sorunların esas noktalarını (tali yönleri yadsımadan) öne alırlar, ona göre taktik ve strateji belirleyip uygularlar. Bu sayede onlar hayatı değiştirirler.

EB'nın "kurucu" olarak kabul ettiği İbrahim Kaypakkaya çağılları arasında komünistlerin bu bakış yöntemine en çok yaklaşan devrimcidir. EB ise İbrahim Kaypakkaya'nın bu geleneğini ileriye götüreceğine dahada gerilere götürmeye çabalıyor. EB, Kamer Özkan cinayetinin nedenlerini ve getirdiklerini işçi sınıfının çıkarları açısından ele alıp tavır belirleyeceğine "TKP-ML'nin kurucusuy muydu değil miydi?" gibi tali sorunu öne almış. Yani sadece ve sadece kendisine dokunan yanı sorgulamış. Bu tipik bir küçük burjuva grupçu anlayıştır.

PKK'nın şiddete dayanan tasfiyeci anlayışı Kürt ulusal hareketinin geleceğini dolayısı ile Türkiye sosyalist hareketinin geleceğini nasıl etkiler, bu tür eylemler devrime mi, karşı-devrime mi hizmet eder? Türünden sorular EB'nın ilgilendiği sorular değildirler. Evet yazıdan çıkan sonuç budur, ancak gerçekte biz bu sorunların EB'nın da sorunları olduğunu biliyoruz. Bunun yazıda görülmeyişinin nedeni henüz tam olarak aşılamayan küçük burjuva hastalıklarıdır. EB, kendisini ne kadar 'komünist" ilan ederse etsin (ki bizce komünizandır) henüz tam olarak komünistleşememiştir. Yazı bunun açık delilidir.

EB gerçekten soruna komünist anlayış ve duyarlılıkla yaklaşsaydı, daha sürecin başında PKK'nin çarpık anlayışını görür, bu anlayışı teşhir edip tavır alırdı. Böylece azda olsa sonradan yaşanan katliamın önlenmesine katkıda bulunurdu.

Gelelim EB'nın iddialarına:

EB'na göre "Kamer Özkan, İbrahim Kaypakkaya ile kır gerillası olmamıştır" . Ukela ve bilgiç bir tavırla karşısındakileri "cehalet" ve "bilgisizlik"le suçlayan EB, elinde çok "büyük arşiv"ler olmasına karşın açık açık yalan yazıyor. İşte ispatı: 72'lerde İbrahim Kaypakkaya ile Dersim'de gerilla olan M. Oruçoğlu "Tohum" adlı kitabında şunları söylüyor:*

"Ünlü dağ adamı ve modern eşkiya Kamer Özkan da gelmişti. Ayaklarında, burnu demirli, sağlam Amerikan botları vardı. Maceralı dağ hayatına aşıktı. Genç ve güçlü kurtlar gibi dağlarda yalnız dolaşmasını severdi. Haydaran'lıydı ve o ruhla büyümüştü. Haydaran'la Demenan'ı avucunun içi gibi biliyordu. Dağ yürüyüşlerinde ve tırmanmada üstüne yoktu. Fazla konuşmazdı. Çok geniş bölgeleri kolaçan etmekten ve dizi baskınlardan yanaydı. İyi donanmış bir grup hayaliyle yanıp tutuşurdu."

Evet birinci yalan bizzat tanıkların açıklamalarıyla çürümüştür. Tohum romanında da belirtildiği gibi; K. Özkan, İ. Kaypakkaya ile birlikte bir dönem gerilla faaliyeti yürütmüştür. Hala yaşayan tanıkların da belirttiği gibi K. Özkan örgütlü siyasal yaşamına TİİKP saflarında başladı. İ. Kaypakkaya'nın ayrılmasıyla (Nisan'72) onunla bilikte tavır aldı. M. Oruçoğlu "Ünlü dağ adamı K. Özkan geldi" diyor. Açıktır ki; hiç kimse daha önce tanımadığı, ilişki kurmadığı bir siyasi gruba misafir gibi bir günde katılamaz. Bu durumdan K. Özkan'nın daha önceden İ. Kaypakkaya ile ilişkide olduğu anlaşılır. İ. Kaypakkaya'nın ayrılığı(Nisan '72) K. Özkan'ın guruptan ayrılışı (Ocak'93) arasında yaklaşık 9 aylık bir süreç vardır. Dolayısıyla; "K. Özkan'nın TKP-ML içindeki faaliyeti 2 ayı geçmez" iddiasının da bir uydurma olduğu rahatlıkla görülür.

Tohum romanında K.Özkan'nın yapısı dağda yapılan bazı çalışmalara ve İ.Kaypakkaya ile olan tartışmalarına yer yer değinilmiş. Romanda da anlatıldığı gibi K. Özkan dağ yaşamına alışık, gerilla yaşamına tutkun bir insandır. Ayrıca K.Özkan'nın o dönemde bile gerilla savaşı konusunda ne derece bilinçli olduğunu tartışmalardan ve diğer konuşmalardan anlıyoruz. Gelin görün ki; EB nereden uyduruyor bilinmez, K.Özkan'nın mücadelenin zorluklarından bıkıp kaçtığını iddia ediyor. Bu kadar da insafsızlık olmaz. 20 yıldan fazladır en zor koşullarda dağlarda yaşıyan, kendisine verilen hiç bir görevi (eğer doğru bulmuşsa) hiç bir zaman geri çevirmeyen, üstelik yakın zamanda -41 yaşında- kendisine, Têkoşina Sosyalist ve Kawa tarafından verildiği belirtilen çok zor bir görevi reddetmemiş bir insan hakkında böyle konuşmak gerçekten büyük bir haksızlıktır. K. Özkan'nın İ. Kaypakka gurubundan ayrılması meselesine Tohumda değiniliyor. M. Oruçoğlu şöyle yazıyor:

"Ocak başında köylere dağılma sorunu ele alındı... Yarın iki kişinin Mazgirt'e, iki kişinin de Ovacak'a gönderilmesi kararına varıldı...her grup köme onbeşinci günün gecesi gelecekti.

Ertesi gün, Davut, Yılmaz, Kamer ve Murat Vartinik'ten ayrıldılar."

Bu satırlar dışında Tohum romanında K. Özkan'nın ayrılması konusunda başka bir kayda rastlanmaz. Yukarıda verdiğimiz satırlarda da bir kaçıştan söz edilmez. Üstelik romanda çizilen portreye ve bugüne kadarki mücadele yaşamına bakıldığında K. Özkan'nın kaçacak cinsten bir insan olmadığı rahatlıkla görülür. Yeter ki insan meseleye önyargılı ve kindar bir anlayışla bakmasın.

(Devamı 64. sayfada)

*Daha kesin açık bilgi için M. Oruçoğlu ile yaptığımız söyleşiye bakınız.

Avrupa temsilcimiz C. Azad'ın "Tekoşina Sosyalist"MK temsilcisi Xalid Ararat ile Mart ayı başındayaptığı bir röportajı yayın

TEKOŞİNA SOSYALİST HAREKETİ MK TEM

"KÜRDİSTAN SORUNU SORUNU

C. Azad: ***Sayın Xalîd ARARAT, Kamer Özkan'ın PKK tarafından katledilmesiyle Tekoşin ve onun devamı olan Tekoşina Sosyalist hareketi yeniden gündeme girdi. Gazete ve dergilerde bu konuda bazı yazılar yayınlandı. Ancak kamuoyu genelde hareketiniz hakkında bilgi sahibi değildir. Bize kısaca hareketinizin oluşumunu ve bugünkü durumunu anlatırmısınız?***

Xalîd ARARAT: Hareketimiz kamuoyunda isim bazında bilinmekle birlikte, amacının ve politik hattının yeterince bilinmediği bir gerçektir. Üstelik halk bizim adımızı, ya polisin zaman zaman yayınladığı "terör örgütleri" ile ilgili açıklamalardan, daha çokta PKK'nın yayın organlarından öğrenmektedir. Bu kaynaklar da hareketimizi kendi açılarından, tek yanlı olarak yansıtmaktadırlar.

Bizimse kamuoyuna gerçekleri açıklama olanaklarımız sınırlıdır. Bu nedenledir ki; hareketimiz ya kamuoyunda hiç bilinmemektedir yada yanlış tanınmaktadır. Sanırım bu röportaj azda olsa gerçeklerin gün ışığına çıkarılmasını sağlıyacaktır. Bunun için size teşekürlerimi sunuyorum.

Tekoşin hareketi ortaya çıktığı koşullarda dar bir soyalist kadro hareketiydi. Ancak bu kadrolar militan bir ruha sahiptiler ve ileri ideolojik performansları, militan ruhları ile dar grup yapısının sınırlarını aşan bir etkinliğe ulaştılar. Hareketimiz resmen 1978 Mayısında kuruldu. Çekirdek kadro "Kurtuluş" hareketinden ayrıldı. Bu kadrolar kopuşmadan önce "Kurtuluş" örgütü içerisinde, Kürdistan sorunu üzerine bir tartışma başlattılar. Tartışma süreci içinde "Kurtuluş" hareketi bünyesindeki bazı Kürdistan'lı kadrolar ayrılık noktasına geldiler. Ayrılık özellikle "Örgütlenme Sorunu"nda odaklaştı. "Kurtuluş" her nekadar bağımsız örgütlenmenin dönemsel şartlara bağlı olarak gerçekleşebileceğini söylüyorduysa da; günümüzdeki şartları değerlendirme noktasında diğer Türk Solu guruplarıyla aynı konuma düşüyordu. Arkadaşlar bu noktada; Kürdistan'ın sömürge konumu, dört parçalı yapısı gereği uluslararası bir sorun oluşu gibi objektif koşulları ve de iki ulus devrimci hareketleri arasındaki güvensizliğe dayanan subjektif koşulları tespit ederek; bağımsız örgütlenmenin günümüz koşullarında doğru bir tavır olacağını belirlediler. Bu tespit aynı zamanda Kürdistan devriminin, Türkiye devrimine nazaran öncelikli olabilecek bir potansiyele sahip olduğu görüşüne de dayanıyordu.

"Bağımsız-Demokratik-Birleşik ve giderek Sosyalist bir Kürdistan" stratejisi temelinde örgütlenen Tekoşin hareketi; Kürdistan proletaryasının nicelik ve nitelik olarak cılız olmasına karşın, bir sınıf olarak var olduğunu, Kürdistan'lı komünistlerin birincil görevinin bu sınıfı örgütleyip, "Kürdistan Komünist Partisin"i inşa etmek olduğunu savundu ve bunu merkezi görev olarak önüne koydu. Hareketimiz, Kürdistan proletaryasının Türkiye proletaryasından bağımsız örgütlenmesini savunurken; bununla bağıntılı olarak Kürdistan bazında proletaryanın ve sosyalistlerin ulusal burjuvaziden bağımsız örgütlenmesini de savunuyordu.

Bizi miliyetçi çizgilerden ayıran diğer bir nokta da, bizim; bugünün koşullarında bağımsız örgütlen-

...z. Röportaj pek çok konuda kamuoyunu aydınlatacak niteliktedir.

...LCİSİ XALİD ARARAT İLE RÖPORTAJ:

...RTADOĞU'NUN MERKEZİ ...OLMUŞTUR."

me ve bağımsızlık taleplerini ileri sürerken bu talepleri mutlaklaştırmamamız, sürecin değişimine bağlı olarak ülkemiz ve dünya proletaryasının ve ezilen halkların çıkarına uygun değişik çözümlerin de kabul edilebileceğini ilke olarak benimsememizdir. Buraya kadar anlattıklarımızın özü şudur: Enternasyonalizm ve yurtseverlik Tekoşin hareketinin karakterini belirleyen iki önemli öğedir.

Hareketimizin ortaya çıktığı dönemde Kürdistan solunda ciddi bir ideolojik gerilik vardı. Kürt solunun; bağımsız örgütlenme, Kürdistan'ın sosyo-ekonomik ve sosyo-politik yapısı, devrimin niteliği ve görevleri, sınıf örgütü konusunda derli toplu görüşleri yoktu. Var olan görüşlerde şurdan burdan derlenmiş eklektik görüşlerdi. Sekiz sayı çıkan "Tekoşin" dergisi Kürdistan üzerine yapılmış bir dizi ciddi incelemeyi ve ideolojik tespiti içermiştir.

Tekoşin'in ortaya çıkış süreci, aynı zamanda Türkiye ve Kürdistan solunda bir tıkanma ve dolayısı ile yeni arayışlar sürecidir. Zaten kendisi de bu sürecin ürünüdür. 70'li yılların ikinci yarısında Türkiye ve Kürdistan solu yoğun bir ideolojik buhran yaşıyordu. Uluslararası ideolojik merkezlerin büyük rol oynadığı bu dönemde, her ne kadar bir tartışma süreci yaşanıyorduysa da, tartışmalar çoğunlukla doğmatik ve şabloncu bir tarzda yürütüldükleri için sorunlar aşılmıyor tam tersine kronikleşiyordu. Bu da bir dizi örgütsel ayrışmalara neden oluyordu. Diğer yandan ülkemiz solu, dünya solunun bazı gericileşmiş geleneklerini -kendi yapısına uyduğu için- büyük bir tutku ile sürdürüyordu. Her grubun önderi kendisini Kürdistan'ın gelecekteki Lenin'i, Stalin'i, Mao'su, kendi örgütünü de tek marksist-leninist örgüt olarak görüyor ve diğerlerini de fazlalık yada sapma olarak kabul ediyordu. Belli bir kopuş gösterse de hareketimiz, o döneme ilişkin söylediklerimizden tümüyle muaaf değildir. Sözkonusu bu düşünce ve davranışlar aceleci, kolaycı küçük burjuva kişiliğine özgüdür.

Sınıf mücadelesini henüz pratik olarak duyumsayamamış, ciddi bir ideolojik-teorik ve politik eğitimden geçmemiş, çoğunlukla gençlerden oluşmuş devrimci hareket; bir yandan devletin planlı provokasyonları ve sivil faşitlerin saldırıları, diğer yandan iç çatışmalar nedeni ile bir açmaza girmişti, genişleyip gelişemiyordu. Grupların her biri kendisine bir taban edinmiş onun üzerinde oynayıp duruyordu. Fakat buda uzun süre böyle süremezdi. Ala Rızgari-Rızgari, Kawa-Denge Kawa ayrışması, UKO'dan ve DDKD'den kopmalar bu süreçte oluştu. Tekoşin'in ortaya çıkıp gelişmesinde Türkiye Sol'undaki ayrışmalar yanında Kürdistan Sol'undaki bu ayrışmaların da rolü büyükür. 1978'e gelindiğinde özellikle PKK önceli grupta büyük ayrılıklar oluştu. Antep, Elazığ ve Dersim'de tabanda büyük kopmalar yaşanmıştı. Bu kopmalar Tekoşin ortaya çıkmadan çok önce, daha 1977'lerde başlamıştı. Tekoşin ortaya çıktığında kopan bu kesimler Tekoşin'le bağ kurdular ve yer yer katıldılar.

Bu gelişmelerle birlikte bugünkü PKK'nin çekirdek grubu olan ve o dönem yer yer Apocular, UKO'cular olarak adlandırılan grup, kendisinden ayrılıp Tekoşin'e geçen kadroları tek tek öldürmeye başladı, tabanını da çeşitli zorbalıklarla sindirip Tekoşin'e yönelimi kırmaya çalıştı. Saldırılar o boyuta vardı ki, hareketimizi topyekün olarak imhaya et-

www.serxwebun.org

mek Apocuların başlıca hedefi oldu. Saldırılarda 5 yoldaşımız katledildi.

Gerek PKK'nin saldırıları gerekse sıkıyönetim koşulları yeni oluşan hareketimizin gelişip, kitleler içerisinde kök salmasını engellemiştir. Buna rağmen halk içerisinde (azda olsa işçi sınıfı içerisinde de) belli bir taban sağlanmıştır. Çift yönlü saldırılar nedeni ile daha 12 Eylül darbesi gelmeden hareketimizin kadrolarının çoğu Dersim dağlarına çekilmiş ve gerilla faaliyeti başlatılmışlardı. 12 Eylül darbesinden sonra da '82 yılına kadar Dersim ve çevresinde askeri ve siyasi faaliyetlerini aralıksız sürdüren kadrolar, bu tarihte kademeli olarak yurtdışına çıkmak zorunda kaldılar. Bu geri çekilişin nedeni, düşmanın karşı saldırılarının gittikçe ağırlaşması buna karşın hareketimizin örgütsel ve teknik gücünün bu saldırıları karşılayacak düzeyde olmamasıydı.

Tekoşin hareketi ortaya çıktığı koşullarda dar bir soyalist kadro hareketiydi. Ancak bu kadrolar militan bir ruha sahiptiler ve ileri ideolojik performansları, militan ruhları ile dar grup yapısının sınırlarını aşan bir etkinliğe ulaştılar. Hareketimiz resmen 1978 Mayısında kuruldu. Çekirdek kadro "Kurtuluş" hareketinden ayrıldı. Bu kadrolar kopuşmadan önce "Kurtuluş" örgütü içerisinde, Kürdistan sorunu üzerine bir tartışma başlattılar.

Diğer yandan hareketimiz 12 Eylül darbesi ile birlikte direnişi yükseltmek gerektiğini doğru olarak tespit etmişti. Ancak direnişin düzeyi ve biçimi konusunda "sol" bir yaklaşım gösterilerek, hareketin gücü ile bağdaşmayan "savaş" kararı alınmıştır. Bu durum da hareketi kaldıramayacağı yüklerin altına sokmuştur.

Kadroların yurtdışına çıkmasından sonra tabanla merkez arasındaki ilişkiler zayıflamış, sonradan kompa noktasına gelmiştir. Avrupa Metropollerine yerleşen kadrolar arasında zamanla, ortamının ve yaşanılan yenilginin yarattığı ideolojik farklılıklar oluşmuş bu farklılıklar giderek örgütsel birliği yok etmiş ve hareketimizde kısa bir dağılma dönemi yaşanmıştır. Ancak sonuçta Tekoşin hattına bağlı militanlar ve taban, Tekoşin hattına esasta sahip çıkarak yeni bir oluşuma gitmişlerdir. 1988 yılında **Tekoşina Sosyalist** (Sosyalist Mücadele) adıyla örgütlenen bu yeni yapılanma; eski birikime sahip çıkarken bu birikimi günümüzün şartları temelinde ve bilimsel sosyalizmin ışığında gözden geçirip geliştirmek görevini de önüne koymuştu. Bu gün geriye dönüp baktığımızda yeni yapılanmanın önüne koyduğu görevleri tam olmasa da yerine getirdiğini söyleyebiliriz.

C. Azad: ***Diğer sorulara geçmeden hareketinizin temel sorunlar hakkındaki görüşlerini almak istiyorum. Öncelikle Kürdistan'ın ve Ortadoğu Bölgesi'nin günümüzdeki durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?***

Xalîd ARARAT: Ulusumuz büyük nüfus potansiyeli, geniş ve zengin topraklarına rağmen dünyada devletini kurmamış belkide tek ulustur. Bu Kürtler için utanç vericidir. Derseniz ki, peki Kürtlerin özgürlüğünü ve bağımsızlığını ellerinden alan dört sömürgeci devletin bu durumdan daha da fazla utanmaları gerekmez mi? Elbette aslında bu işin utancı onlar aittir. Ancak utanmak için insani değerler taşımak gerekir. Yüzbinlerce insanı bir isyanı bastırırken boğazlayan, bir şehri kimyasal silahlarla yerlebir edenlerden siz nasıl insanlık beklerseniz, utanma beklersiniz.

Bugün Kürt halkı bir savaşın ortasındadır. Kürdistan'da toplumsal yaşam savaş nedeniyle yıkılmıştır. Halkın can ve mal güvenliği kalmamış, baskı ve zulüm nedeniyle köylerin çoğu boşalmıştır. TC, gerilladan çok halka yönelmiştir. Amaç "Denizi kurutmak" yani Kürt ulusunu yok etmektir. Fakat şunu söyleyeyim, belki Kürt halkı giderek ağırlaşan bedeller ödüyor, ama süreç kesinlikle Kürt halkının lehine gelişiyor. Bugün Güney Kürdistan'da tam anlamı ile bağımsız olmasa da bir devlet, Kuzeyde ise TC'yi oldukça zorlayan bir ulusal hareket var. Genel olarakta Kürt ulusunun talepleri dünya kamuoyunda artık genişçe biliniyor ve haklılığı onaylanıyor.

Lenin'in bir sözü vardır: **"Tarih kendisini dikkate aldıran ulusları dikkate alır."** Kürtlerin bugünkü ve dünkü durumunu karşılaştırın bu sözdeki gerçeği açık olarak görürsünüz. Kürtler silahlı ve politik güçleri ile sömürgecilerin karşısına dikilmişler ve onların Kürdistan'da istedikleri gibi at oynatmalarını engellemişlerdir.

Kürdistan sorunu bugün Ortadoğu Bölgesi'nin merkezi sorunu haline gelmiştir. İsrail-Filistin uz-

laşması, Orta-Asya Cumhuriyetleri'ne uzanan yolların kapısında oluşu, zengin hammade kaynakları, coğrafik olarak Ortadoğu Bölgesi'ni kontrol etmedeki stratejik konumu Kürdistanı emperyalistler ve sömürgeciler açısından vazgeçilmez kılmıştır. Öte yandan emperyalistler Ortadoğu'da kendi düzenlerini azçok oturtmuşlardır. Önce İran, Irak yardımıyla frenlendi, sonra Irak Körfez Savaşı'nda hizaya getirildi, Surye ile Libya ise sonradan daha kolay sindirildiler. Bu operasyonlarla emperyalistler hem petrol kaynaklarını güvenceye aldılar, hemde petrol fiyatlarını düşürerek ekonomilerini rahatlattılar. Bütün bunlar emperyalizmin "Yeni Dünya Düzeni" programına uygun olarak gerçekleştirildi. Bu programda bölgede bir "çıban başı" olarak görülen Kürdistan Sorunu içinde bir "çözüm" paketi var. Bugün ABD'nin açıkça ifade ettiği "Mevcut Devlet Sınırları İçerisinde Kürtlere Özerklik" anlayışı bu paketin çerçevesini belirliyor. Hem emperyalistler hemde sömürgeciler açısından zorluk; Kürt halkının ve ulusal hareketin bu "çözüm"e ikna edilmesidir. Esasen ulusal hareket çok istekli olmasada bu çözüme yatkındır.

Bizim için reformlar ileri birer adım olmakla birlikte, nihayi çözümler değildirler. Reformları amaç haline getirmek ayrı, onları nihayi kurtuluş için birer basamak olarak kullanmak ayrıdır. Reformlar Kürt Halkı'nın sorunlarını belli ölçüde hafifletebilirler ancak tümüyle çözemezler. Çözüm; "Ulusal Demokratik Devrim"dedir. Hareketimiz Kürdistan Sorunu'nun; Kürt Halkı'nın kendi bağımsız ve birleşik devleti de dahil tüm ulusal haklarına kavuşmasıyla çözülebileceğini belirtiyor ve ulusal kurtuluşu toplumsal kurtuluşun bir basamağı olarak görüyor. Tekoşina Sosyalist; mücadele hattını "Sosyalizm Yolunda Bağımsızlık ve Demokrasi Mücadelesi" sloganına dayandırmıştır.

C. Azad: ***Ülke ile ilgili güncel bir soru sormak istiyorum. Bildiğiniz gibi 27 Mart'ta Türkiye'de yerel seçimler düzenleniyor. İktidarın bu seçimlere istekle gittiğini söylemek zor. Seçimlerde refarandum havası esiyor. TC'nin seçimlere girmemesi için yoğun baskı uyguladığı DEP, seçimlerden çekildi. Ancak refarandum durumu hala geçerli. Şimdi tartışılan konu; acaba PKK'ye rağmen Kürdistan'da seçimler olur mu? Olsa bile katılım nasıl olur? Soruları temelinde ortaya konuluyor. Sizin seçimlerle ilgili tavrınız nedir?***

Xalîd ARARAT: DEP demokratik bir ortamda seçimlere katılabilseydi, çok iyi olurdu. Bu şekilde ulusal hareket belli bir kitleye dayandığını, bizzat TC yasalarının yardımıyla dünya kamuoyuna gösterecekti. Bu ihtimal TC'yi oldukça korkutuyordu. Yeni bir SHP-HEP ittifakının da olamayacağını gören TC, önce gerillanın bu kış ezilmesine ve kitle tabanının dağıtılmasına umut bağladı ancak onuda başaramadı. Sonradan, DEP'i adeta kuşatma altına aldı. DEP genel merkezi de dahil pek çok bina bombalandı. Burada amaç DEP'i istenilen koşullarda seçime sokmak için sindirmek, bu sağlanamazsa seçimlere sokmamaktı. Bunun dışında ülkede yaşanan savaş koşullarında demokratik bir seçime müsait değildir. Bunu çeşitli Türk parlementerleri bile dile getirdi. Dolayısıyla bu ortamda DEP'in seçimlere katılmama tavrı doğrudur. Bu zorunlu bir adımdır. Bile bile TC'nin oyununa alet olmak yanlıştır.

"Bağımsız-Demokratik-Birleşik ve giderek Sosyalist bir Kürdistan" stratejisi temelinde örgütlenen Tekoşin hareketi; Kürdistan proletaryasının nicelik ve nitelik olarak cılız olmasına karşın, bir sınıf olarak var olduğunu, Kürdistan'lı komünistlerin birincil görevinin bu sınıfı örgütleyip, "Kürdistan Komünist Partisin"i inşa etmek olduğunu savundu ve bunu merkezi görev olarak önüne koydu.

Bizim tavrımız ise; öncelikle seçim ortamının demokratik olmadığını göstermek ve burjuvaziyi teşhir etmek için siyasi çalışmayı yükseltmek. Ardındanda seçimleri boykot etmektir. Boykot tavrı sadece bilmem nekadar insanı sandıklara götürmemek değildir. Boykot aynı zamanda faşist bir zorlamaya, sözde demokratik bir oyuna karşı siyasi tavır alma, onun meşrulaşmasına karşı durmaktır. Nasıl olsa seçim olacak, biz engelliyemeyiz deyip bu oyunda fügran rolü almanın anlamı yoktur.

C. Azad: ***Şimdi de isterseniz dünyadaki sosyal-politik duruma geçelim. Biliyorsunuz gerek dünyada gerese ülkemizde son on yılda büyük alt-üstoluşlar yaşandı. Sosyalist sistem çöktü. Kimisine göre sosyalizm artık ömrünü tüketti. Siz hala sosyalizmde, M-L de ısrar eden gruplardansınız. Bu ısrarınız neye daya-***

nıyor? Gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Xalîd ARARAT: Ben bu yılları "gericilik yılları" olarak niteliyorum. Aynı şey Paris Komünü sonrasında Avrupa çapında yaşanmıştı. Şimdi Ekim devrimi sonrasında "Gericilik Yılları" bütün dünyayı etkisine almıştır. Ancak nasıl ki Avrupa'da yaşanan gericilik yılları bitmişse bugün yaşadığımız gericilik yılları da bitecektir. Bundan hiç bir kuşku duymuyorum. Toplumsal yaşam hep bir düz çizgide ilerlemez, geriye çekilmeler, zikzaklar olacaktır. Bu tarihsel gerçekliği görmek gerekir. Ama bir şeyden kuşku duymamak gerekir, toplumsal ilerlemeler hiç bir şekilde durdurulamaz. Ve eğer insanlar insanlıklarını yitirmezlerse (yani hayvanlaşmazlarsa) ve de dünyamız yerinde durursa, toplumsal ilerlemenin varacağı yer kesinlikle komünist toplum olacaktır.

Kürdistan sorunu bugün Ortadoğu Bölgesi'nin merkezi sorunu haline gelmiştir. İsrail-Filistin uzlaşması, Orta-Asya Cumhuriyetleri'ne uzanan yolların kapısında oluşu, zengin hammade kaynakları, coğrafik olarak Ortadoğu Bölgesi'ni kontrol etmedeki stratejik konumu Kürdistanı emperyalistler ve sömürgeciler açısından vazgeçilmez kılmıştır.

Bu gün tek kutuplu dünyaya "yeni bir düzen" (daha doğrusu kendi düzenini) yerleştirmeye çalışan emperyalizm, sanıldığı gibi bir "zafer" kazanmadı. Üstelik kendi düzenini de çok rahat oturtamayacaktır. ABD, Almanya ve Japonya arasındaki pazar savaşı gün geçtikçe şiddetleniyor. Öte yandan bölgesel savaşlar, ulusal kurtuluş savaşları dünya istikrarını bozuyor. Kapitalizm, sosyalist ve devrimci güçlerin göreceli bir gerilemesi ile yeni mevziler kazanmışsa da, sorun bu mevzileri ele geçirmek değil, bu mevzileri tutmaktır.

Kapitalizm dünya üzerinde proletarya ile burjuvazi, ezilen uluslar ve emekçiler ile emperyalistler arasındaki çelişkiyi çözmemiştir. Dünya üzerinde açlık, yoksulluk, işsizlik sorunu çözülmemiş, temel insan hakları güvenceye alınmamıştır. Tam tersine sosyalist sistemin çöküşü ile ulusal boğazlaşmalar artmış, açlar ve işsizler ordusuna katılanlar çoğalmıştır. Kapitalizm 300 yıla yakın egemenlik sürecinde insanlığın bu temel sorunlarını çözmemiştir. Açıktır ki; bundan sonra da çözmeyecektir. Dolayısı ile sınıf mücadelesi, ezen-ezilen savaşı sürdüğü sürece insanlık sosyalizme ve devrimlere muhtaçtır.

Şimdi daha güncele dönersek. Yaratılan sosyalizm neden çökmüştür? Bu çöküşü getiren yanlışlar nelerdir?

Bu çöküşün sosyalistler için tarihsel önem taşıyan yanı, geriye dönüşlerin mümkün olduğunu somutlamasıdır. Teorik olarak belki bu olgu sosyalistler tarafından kabul ediliyordu, ancak SSCB'nin çöküşü; geriye dönüşün nedenleri ve biçimi konusunda bize çok önemli dersler sunmuştur. Bu derslerin önemi; "bir daha yenilmemek" için öğrenmemiz gerekenleri bize anlatmasındadır. Neden çöküş yaşandı sorusuna da isterseniz örneklemeyle cevap vereyim.

Bilirsiniz, bir insanın biyolojik olarak hastalanması için özel çaba sarf etmesine gerek yoktur. Aksine tüm insanlar hasta olmamak için çaba gösterirler. Ancak tüm çabalara rağmen insanlar hastalanırlar. Bunun nedeni insanların hastalık karşısında gerekli önlemleri almamaları, gerekli dikkati ve çabayı sürekli göstermemeleri yada uyanıklığı elden bırakmalarıdır.

Bu örneklemeyi yaklaşık bir durumla toplumsal yapıya, yani kapitalizm-sosyalizm ilişkisine aktarabiliriz. Kapitalizm hastalıklı bir toplumsal yapıdır. Bu toplumda insanı yönlendiren özel mülkiyet hırsıdır. Bu hırs toplumsal yapı greği kendiliğinden insanda vardır. İnsan bu hırstan kurtulmak, yani sosyalist bir insan olmak istiyorsa devrimci bir iradeyle toplumu dönüştürmeli, kendisini eğitmeli ve sürekli özel bir çaba sarf etmelidir. Kapitalizm insanın gerici, hayvansal yanlarından beslenir. Bu yanlar, toplumsal yaşamın tarihten biriktirip günümüze kadar gedirdiği hastalıklardır. Yani insanda kendiliğinden vardır. Ama sosyalizm insanın bilincinden, sosyal, ilerici yanlarından beslenir ve o temelde hayat bulur.

İşte siz sosyalist bir ülkede kollektif mülkiyeti sağlasanız bile toplumu gericiliğe, özel mülkiyet gibi hayvansal isteklere karşı sürekli eğitip, yetkinleştiremezseniz sonuçta toplumsal yaşam istenilen şekilde gitmez. Burada yapılması gereken; hem hastalığın maddi şartlarının giderek yok edilmesi, yani üretici güçlerin sürekli bir şekilde geliştirilme-

si, buna koşut olarak devrimci uyanıklığın korunması, toplumun bilimsel dünya görüşünün klavuzluğunda sürekli eğitilmesi, kültür düzeyinin sürekli yükseltilmesidir.

Size başka bir örnek vereyim: Gerek TC'de gerekse diğer kapitalist ülkelerde sık sık rüşvet skandalları patlak verir. Bunların ardından bizim sosyalist basında; "bakın kapitalist devlet çürümüştür. İşte tıkanmıştır, çöküyor" diye propaganda yapar. Bu doğru değildir. Kapitalist devlet ve toplum gerçekten çürümüştür ama bu çürümüş toplum; rüşvet, bürokrasi, kap-kaç, vurgun kısacası sömürü üzerine kurulmuştur. Yani bütün bunlar olmadan kapitalizm yürümez. Tam tersine bütün bunlar olduğu için kapitalizm varlığını sürdürüyor. Dolayısı ile bunlar bir çöküşün değil kapitalizmin kendi normal işleyişini sürdürdüğünün delilleridirler. Rüşvet, vurgun vb. uygulamalar kapitalist devlet için adeta damping görevi görürken, sosyalist toplumda zehir misyonu üstlenirler. Kapitalist devlet bürokrasisiz, rüşvetsiz, vurgunsuz yaşayamaz. Ancak sosyalist devlet için bunlar ölüm demektir.

O halde sosyalist devlette rüşveti, vurgunu, bürokrasiyi yok etmek hayati önem taşır. Bunun için sürekli uyanık olmak ve gerekli önleyici mekanizmaları yaratmak gerekir. Yani biyolojik hastalıklara karşı nasıl uyanık olmak, tedbir almak gerekiyorsa toplumsal hastalıklara karşıda aynı uyanıklığı göstermek gerekir.

Sosyalizmde rüşveti, bürokrasiyi yok etmenin yolu, bölüşümü emeğe göre yapmak, halkı direk olarak yönetime katmak, devlet işlerini şeffaflaştırıp halkın denetimine açık hale getirmek, sürekli bir sosyalist eğitim ve verimli üretimden geçer. Bu gün sosyalist ülkelerin pek çoğunda -özelliklede Sovyetler'de- sosyalizm çökmüşse bu, O ülke sosyalistlerinin toplumsal yapıyı sürekli olarak geliştirmediklerini, kapitalist restorasyona karşı da devrimci uyanıklığı korumadıklarını gösterir.

Maddeler halinde kısaca belirtirsek Sovyet Sosyalizminin yıkılmasının temelinde şu yanlışlar bulunmaktadır:

- Devletin ve ordunun gittikçe sönmesi ve halkın kendi kendisini yönetme yeteneğinin gittikçe geliştirilmesi yerine, devletin gittikçe bürokratikleştirilerek korunması, ordunun halktan yabancılaşması ve ürtemiden kopukluğunun dolayısı ile asalaklığının artması. Kısacası toplumun tam olarak siyasi özgürlüğe kavuşmaması.

- Ekonomide; kollektif üretimin yetkinleştirilmesi, ürünlerin niteliksel kalitesinin geliştirilmesi ve verimliliğin artırılması yerine bireysel teşfiklerin geliştirilmesi, karlılığın, ürünlerin niceliklerinin esas alınması ve bölüşümün gittikçe eşitsizleşmesi.

- Tekniğin sürekli olarak geliştirilmesi için yeterli mali kaynakların, gerekli plan ve teşviklerin sağlanmaması.

- SSCB'nde kazanılan mevzinin savunulması ve geliştirilmesi için; dünya devrimci hareketini yeni devrimler için örgütleyip teşvik etmek, SB'ni bu devrimci hareketlerin bir üssü haline getirmekten çok, dünya devrimci hareketini SB'ni korumak çerçevesinde tutmak.

Sosyalizmde rüşveti, bürokrasiyi yok etmenin yolu, bölüşümü emeğe göre yapmak, halkı direk olarak yönetime katmak, devlet işlerini şeffaflaştırıp halkın denetimine açık hale getirmek, sürekli bir sosyalist eğitim ve verimli üretimden geçer. Bu gün sosyalist ülkelerin pek çoğunda -özelliklede Sovyetler'de- sosyalizm çökmüşse bu, O ülke sosyalistlerinin toplumsal yapıyı sürekli olarak geliştirmediklerini, kapitalist restorasyona karşı da devrimci uyanıklığı korumadıklarını gösterir.

Lenin ve Stalin döneminde hiç hata olmadı demiyorum. Ancak bir gerçek var ki; geriye dönüşün tohumları esas olarak Kuruşçev dönemiyle atılmıştır. Devlet yapısında bürokrasi, enternasyonalizmden sapma belli ölçülerde Stalin döneminde de vardı. Ancak bu hatalar sosyalist ilerlemeyi durduracak boyutlara ulaşmadılar ve o dönemin komünistleri bu hatalara karşı mücadele ettiler. Ancak Kurşçev döneminde bırakalım hatalara karşı mücadeleyi, kendisini teoride de ifade eden revizyonist sapmalar oldu. Kapitalist dünya sistemine entegrasyonu ifade eden; "Barış içinde bir arada yaşama","Barışçıl yoldan devrim" ve fiilen Planlı Ekonomi'den kopuş bu revizyonist sapmalara örnek gösterilebilir.

Şunda belirteyim ki, her nekadar biz bugüne ka-

www.arsivdergi.org

darki sosyalizm deneyimlerini eleştiriyorsakta bu, onların olumlu değerleni yadsıdığımız, sahiplenmediğimiz anlamına gelmez, tam aksine biz sosyalizmin bugüne kadarki teorik-pratik birikimini kendimize temel kabul ediyoruz. Biz bu temele dayanamadan ilerleyemeyiz.

C. Azad: ***Hareketinizin tarihsel gelişimini anlatırken değindiniz ama ben (sanırım kamuoyu da) özellikle PKK'nın Tekoşin'e olan düşmanlığı nereden geliyor diye merak ediyorum. PKK'nın size yönelik bir "ajan-provokaktör" suçlaması var. PKK bunu neye dayandırıyor ve siz bunlara ne diyorsunuz?***

Ajan provokatör suçlaması tamamen Abdullah Öcalan'ın bir iddiasıdır. Bu iddia ne pahasına olursa olsun büyümek, ne pahasına olursa olsun "malı kapmak" sevdasının bir ürünüdür. Ajan-provokatör suçlaması yanlızca bize yönelik değildir. PKK bu suçlamayı hemen hemen kendisi dışındaki tüm hareketlere karşı yapmaktadır. Dolayısıyla bize karşı gösterilen tavır tekil bir uygulama değil, PKK'nin sınıfsal karekterinin, ideolojisinin bir ürünüdür.

Xalîd ARARAT: Geçmişin acı sayfalarını açmanın hoşumuza gittiğini söyliyemem . Ancak son yaşanan olaylar gösteriyor ki; geçmişle ister istemez karşılaşıyorsunuz. Biliyorsunuz Kamer Özkan'ı vuran "ARGK Dersim Eyaleti" sorumluları bu cinayete 1. gerekçe olarak Kamer Özkan'ın; "Tekoşin adlı ajan örgütün azılı elemanı olması"nı gösterdiler. Diğer yandan PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'ın Türkiye'de yasal olarak "Zagros Yayınevi" tarafından yayınlanan **"Tasfiyeciliğin Tasfiyesi "** adlı kitabıyla hareketimiz hakkında önceleri ileri sürülen iddialar tekrar kamuoyunun gündemini sokuldu. Bu tür iddiaların ve tartışmaların ulusal harekete hiç bir yarar getirmediği, aksine çok büyük zararlar geterdiği her sağduyu sahibi yurtseverin gördüğü ve söylediği bir gerçektir. Hele hele bir "Ulusal Cephe"nin çalışması içindeyken bu tür davranışları geliştirmeye bir anlam veremiyorum. Hakkımızdaki iddialar aslında hayat tarafından birer boş idiaya çoktan dönüştürüldü. Ancak kamuoyunun hakımızda yanlış bir bilgilenmeye sahip olmaması için bazı noktaları açıklamanın zorunlu olduğunu görüyoruz. Umarız bir daha böylesi bir tartışmaya zorlanmayız.

Şu var ki, PKK'nin Tekoşin'e verdiği zarar Devletin verdiği zarar düzeyindedir. Çok basit bir örnek veriyim: Devlet 3, PKK 6 yoldaşımızı şehit etmiştir. Üstelik bize asılsız iftiralar atarak daha büyük zarar varmiştir. "Ajan-provokatör" suçlaması bizim kitle içerisinde yeterince gelişmemizin önünde psikolojik bir set çekmiştir.

PKK'nin Ajan provokatör suçlaması tamamen Abdullah Öcalan'ın bir iddiasıdır. Bu iddia ne pahasına olursa olsun büyümek, ne pahasına olursa olsun "malı kapmak" sevdasının bir ürünüdür. Ajan-provokatör suçlaması yanlızca bize yönelik değildir. PKK bu suçlamayı hemen hemen kendisi dışındaki tüm hareketlere karşı yapmaktadır. Dolayısıyla bize karşı gösterilen tavır tekil bir uygulama değil, PKK'nin sınıfsal karekterinin, ideolojisinin bir ürünüdür.

PKK, "ajan-provokatör" tezine dayanak olarak yine şu tezi ileri sürmektedir: " Ortaya çıkışından bu yana PKK, Kürdistan'da tek devrimci harekettir. Kürdistan devrimini zafere götürecek tek güçte PKK'dir. TC'de bunu bildiği için PKK tehlikesini ortadan kaldırmak, onun yolunu kesmek için bizzat kendi eliyle ajan örgütler oluşturmuş, yada var olanları ele geçirerek kullanmıştır." Yani diğer örgütler "ajan"dır ve ortadan kaldırılmalıdırlar.

İşi biraz daha pratikleştirirsek; bir örgüt; PKK'nın önderliğini kabul etmeyip ona "rakip" oluyorsa yada altarnatif oluşturmaya kalkışıyorsa, subjektif niyeti ne olursa olsun objektif olarak o örgüt "ajan"dır. PKK'nın bu tezleri sayesinde Kürdistan'da uçan kuşların bile PKK'nin "ajan" suçlamasından kurtulabileceklerini sanmıyorum. Açıktır ki; bu toplumsal gerçeklikle bağdaşmaz . Toplumsal yapı sınıflıdır ve her sınıf politik alana kendi çıkarlarını savunan bir örgütle katılma eğlimindedir. Durum buyken kendisi dışındaki hemen hemen tüm örgütleri "ajan" ilan edip dış kökenlere bağlamak hiçte doğru olmaz.

İsterseniz öncelikle bu tezlerin Kürdistan toplumunun nesnel şartları açısından ne derece geçerli olduklarını ve hangi ideolojik gelenekten kaynaklandıklarına bakalım, sonradan Abdullah Öcalan'ın bu konudaki örneklerine değinelim.

Osmanlı İmparatorluğu yönetiminde Kürdis-

www.serxwebun.org

tan'da, Kürtlerden oluşan çeşitli işbirlikçi örgütlenmeler oluşturulmuştu. Bu örgütlerin en son örneği Hamidiye Alayları'ydı. Ancak bu yapılar daha çok askeriydi ve yerli beylerin bu yapılar üzerindeki insiyatifi büyüktü. Üstelik Osmanlılar döneminde Türk şovenizmi yok denecek kadar azdı ve Kürt kimliği de yok sayılmıyordu. Bu bağlamda Hamidiye Alayları'nı daha çok "işbirlikçi askeri güçler" olarak görmek gerekir.

TC'nin kuruluşundan sonra ise, Kürt insiyatifli hiç bir işbirlikçi örgüte rastlanmaz. Bunun nedeni de çok açıktır. Çünkü; TC daha kuruluşundan itibaren Kürt halkını yok etmeye, kimliğini silmeye çalışmıştır. 1938 Dersim isyanına kadar varlığını fiilen kabul edip kimliğini yok saydığı Kürtleri, bu tarihten itibaren hem fiziki hemde kimlik açısından tamamen yok saymıştır. Biliyorsunuz daha günümüze kadar resmi yayınlarda (hatta gayri resmi yayınlarda) Kürt kelimesi dahi geçmezdi. Kürtler dağlı Türk olarak görülürdü. Bu koşullar içerisinde TC'nin sözde de olsa Kürt ve Kürdistan sorununu tartıştıran, Kürdistan'ın bağımsızlığını içeren bir politik programla yola çıkan bir örgüt oluşturması mümkün müdür? Bu kesinlikle ülkemizde uygulanan sömürgeci politikalarla mantıki paralellik taşımaz. İyi incelenirse TC, sahte komünist partisi oluşturmuştur, ancak en çok zorlandığı Kürt isyanları döneminde bile sahte bir politik "Kürt Örgütü" oluşturmamıştır. Doğrudur; kendisine işbirlikçiler bulmuştur ancak bu işbirlikçiler Kürt kimlikli değil, Türk kimliklidir. Üstelik bu işbirlikçiler bile TC'nin imhasından kurtulamamışlardır. PKK hareketinin en güçlü olduğu günümüzde bile işbirlikçilerden sahte de olsa bir "Kürt Partisi" kurdurtmaması, etrafına topladığı işbirlikçi aşiret reislerinin bırakalım Kürt partisini, Kürtçe TV'ye bile yanaşmadıklarını görüyoruz. Bugün TC'nin Hamidiye Alayları'na az çok benziyen bir "Korucu"luk örgütlenmesi vardır. Koruculuk bir tür milis örgütlenmesidir. Politik bir programı yada Kürt kimlikli bir yapısı yoktur, TC'nin direk uzantısı şeklindedir.

O halde 1970'li yıllarda PKK'nin henüz tam bir örgüt bile olamadığı koşullarda, nasıl oluyorda TC, PKK'nın önünü kesmek için biri biri ardına örgüt kuruyor ve varolan bütün örgütleri PKK'nın üstüne salıyor. PKK liderleri bizzat kendi ağızlarından kuruluş döneminde ne derece zayıf bir örgütlülüğe sahip olduklarını belirtiyorlar.

Buradan çıkan sonuç şudur: TC, şu ana kadar sözde de olsa Kürt halkının haklarına sahip çıkan, bu yönde propaganda yapan politik bir "Kürt" örgütü oluşturmamıştır. Ancak bundan, TC'nin ulusal hareket içerisinde ajan faaliyetler örgütlemediği sonucu çıkarılmaz. Bizce, TC için ulusal devrimci hereketi yok etmek için kullanılabilecek en iyi yol, bu örgütler içerisine ajan sızdırmaktır ya da içerden adam satın almaktır. Bu yol hem daha az riskli, hem daha sağlam ve hemde daha etkilidir. Bir devrimci örgütün karşısında bir ajan örgüt oluştursanız, etki-tepki ilişkisiyle bir açıdan devrimci örgütün gelişmesini sağlarsınız ve devrimci hareketi yok edecek olanakları yakalayamazsınız. Ancak o örgütün içerisene ajan sızdırsanız üstelik bu ajanlarda etkili konumlara yerleşirlerse, hem o örgüt hakkında her türlü bilgiyi alırsınız hem de o örgütü içten çökertirsiniz. Nitekim sürece baktığınızda, TC'nin devrimci hareketler içerisine ajan sızdırdığını, bunlar aracılığıyla çeşitli provokasyonlar gerçekleştirdiğini ve örgütler hakkında detaylı bilgiler edindiğini görürsünüz.

MİT o dönemde zaten PKK önceli gurup hakkında rahatlıkla bilgi alıyor bir yere kadarda pasifize edebiliyor. Bu durumda ayrıca neden ajan örgütler yaratsın? Denilebilir ki; MİT Abdullah Öcalan'ın potansiyel bir tehlike olduğunu o günden gördü, o nedenle çeşitli tedbirler aldı. O zaman şu soru akla gelir, madem o kadar tehlikeli olduğunu biliyorlardıysa neden uzun süre yanında ajanları oldukları halde onu öldürmediler?

Gerek Abdullah Öcalan gerekse Cemil Bayık çeşitli röportajlarında; MİT'in daha ilk oluşum döneminde kendi grupları içerisine ajan soktuğunu, bu yolla grubu denetlemeye çalıştığını, kendilerinin ise, MİT'in imhasına uğramamak için bu ajanları bilerek gruba aldıklarını ve dokunmadıklarını belirtiyorlar. Bilindiği üzere bu ajanların en ünlüleri Abdurahman ve Pilot'tur. Bu iki ajan uzun süre PKK grubu içerisinde ve en üst düzeylerle ilişkili halde çalışmışlardır.

PKK önderleri her ne kadar kendilerinin bu ajanları hep yanılttıklarını ve yanlış bilgi verdiklerini söyleseler de, gerçekte durumun böyle olmadığı açıktır. PKK önderleri her iki ajanın o dönemde

kendi faaliyetleri üstündeki etkilerini bütün yönleri ile ortaya koymuyorlar. Bunu yapmadıkça da hiç kimseyi "biz onları yanılttık" sözüne inandıramazlar. Örneğin; Haki Karer'in "Streka Sor" tarafından vurulduğu dorudur; ancak "Streka Sor"la veya diğer devrimci harektlerle olan çatışmalarda, Pilot ve diğer ajanların rolleri nelerdir? Çünkü biliniyor ki; ajanlar boş oturmak ve "gevezelik" etmek için devrimci örgütlere sızmazlar. Onlar özellikle devrimci hareketleri biri birine düşürmek, en yetenekli devrimcileri imha etmek için provokasyonlar yaratmak peşinde koşarlar. Ancak PKK önderlerine bakılırsa içlerine sızan ajanlar, PKK'yi imhadan kurtarmaktan başka hiç bir şey yapmamışlar. Bizce bütün bu gelişmeler henüz yeterince açık bir şekilde ortaya serilmemiştir.

1987'ye gelindiğinde S. Cengiz Kürdistan'i eksenden kopmaya başladı ve hareketimizin örgütlülüğünün dayanağı olan "Bağımsız Örgütlenme" anlayışını ret ederek "Ortak Örgütlenme"yi savunmaya başladı. Daha sonra ise yine Tekoşin'in resmi görüşlerinin tam tersine; Zazalar'ın ayrı bir ulus olduğunu ve dört parçadaki Kürtlerin tek ulus oluşturmadığını ileri sürdü. Bizim esas ayrılık noktalarımız bunlardı.

Açıktır ki; MİT o dönemde zaten PKK önceli gurup hakkında rahatlıkla bilgi alıyor bir yere kadarda pasifize edebiliyor. Bu durumda ayrıca neden ajan örgütler yaratsın? Denilebilir ki; MİT Abdullah Öcalan'ın potansiyel bir tehlike olduğunu o günden gördü, o nedenle çeşitli tedbirler aldı. O zaman şu soru akla gelir, madem o kadar tehlikeli olduğunu biliyorlardıysa neden uzun süre yanında ajanları oldukları halde onu öldürmediler?

Gelelim Abdullah Öcalan'ın bu tezler üzerinden yaptığı tarihsel örneklemeye:

Abdullah Öcalan; PKK'ye karşı MİT'in komplosunu "Streka Sor" (Beş Parçacılar) grubunun oluşturulması ile başlatıyor. Bu örgütün CIA, MİT ve I-KDP hatta "Halkın Kurtuluşu" tarafından kendilerini tasfiye etmek için oluşturulduğunu söylüyor. Buna kanıt olarakta bu örgütün Sovyetler Birliği'ni sosyal-emperyalist görmesini, Kürdistan'ı "Beş Parça" olarak kabul etmesini ve Haki Karer'in bu grupça vurulmasını gösteriyor. "Streka Sor" süreci kısa bir süreçtir. Ve bizim bu süreci onlar adına savunma gibi bir derdimiz yok. Bizim için sorun A. Öcalan'ın "Streka Sor" örneği ile kendi tezini ispatlamaya çalışmasıdır. Çünkü bu örnekten hareketle Tekoşin'i aynı tez çerçevesinde suçluyor. Dolayısı ile biz örneklerin ne kadar doğru olduğunu ve tezle ne kadar tutarlılık gösterdiğini sorgulamak zorundayız.

En başta şunu söyleyelim "Streka Sor"un Haki Karer'i vurmasını her açıdan devrimci bir eylem olarak görmüyoruz. Diğer yandan bir devrimciyi vurdu diye bir grubu karşı devrimci ilan etmek için yeterli delile sahip olmayız. Böyle bir kriter olsa PKK onlarca kez bu kritere takılır.

"Streka Sor" ve CIA, MİT, I-KDP bağlantısına gelince: Bu sözleri söylemek için çok ciddi inceleme ve araştırma yapmak, somut bulgular ve belgeler göstermek gerekir. Doğru yöntem budur. Bizim elimizde bu yönde belge ve kanıt yok, PKK'nin elinde varsa açıklasın bizde rahat rahat tavrımızı belirleyelim.

A. Öcalan'ın çeşitli yazılarında da "Beş Parçaçılar" ile Tekoşin'i ilişkilendirmeye çalışıyor. Diyor ki; "Önce Beş Parçacıları çıkardılar. Onlar başarılı olsaydı ürünü Tekoşin kaldıracaktı" ve yine Tekoşin'i bir yandan "Kurtuluş" hareketinin, diğer yandan MİT'in PKK'ye dayatması olarak gösteriyor. Anlaşılan bizim "Kurtuluş"tan ayrılmamızı sahte olarak görüyor. Dahada kötüsü "Kurtuluş"u, MİT'le parelel çalışmakla suçluyor. Aynı İlişki "Streka Sor" ile "Halkın Kurtuluşu" yani Şimdiki "TDKP" arasındada kuruluyor. Doğrusu bunlara bir anlam vermek güçtür.

Gerçekte "Beş Parçacılar"la PKK'nın oluşum süreci (1975-76) hemen hemen eş zamanlıdır. Diğer yandan Tekoşin 1978'de kuruluyor. Tekoşin kadrolarının "Beş Parçacılar"la uzaktan yakından bir alakaları yok, Tekoşin'e geçmiş bir tek "Beş Parçacı" da gösteremezsiniz. "Beş Parçacılar"ın kadrolarının nereye gitiği bellidir. Bu kadroların çoğu bugün de devrimci mücadeleyi sürdürmektedirler.

Nedense PKK liderlerince bilinen ancak hiç açıklanmayan bir gerçek daha var ki; bu, "Beş Parçacılar"la Tekoşincilerin hiçbir alakası olmadığını göstermeye yeter. Bilindiği üzere "Streka Sor"un lideri Alattin Kapan, PKK tarafından İskenderun'da vuruldu. Bu kişiyi vuran da o dönem PKK içerisin-

www.arsivalem.org

de vurucu tim görevi gören ve Haki Karer'in yanında çalışmış olan Ali Yaylacık'tır. Ali Yaylacık sonradan PKK'den ayrılıyor ve Tekoşin ortaya çıkınca ilişki kurup katılıyor. İşte trajedi de bundan sonra başlıyor. Ali Yaylacık ayrıldı diye, PKK tarafından vuruluyor. Peki; Tekoşin, "Beş Parçacılar"la ilişkiliyse "Beş Parçacılar"ın liderini vuran nasıl oluyor da Tekoşin'e katılıyor? Ya da her ikisi de ajansa neden Ali Yaylacık, Alattin Kapan'ı vuruyor?

Şunu da belirtelim ki; biz bunları "Beş Parçacılar ajandır" dolayısı biz onlarla ilişkili değiliz anlamında söylemiyoruz. Biz, PKK söylüyor diye, yetersiz gerekçelerle bir grubu kolayca "ajan" ilan edemeyiz. Ama ortada bir gerçek var; bizim "Beş Parçacılar"la hiçbir örgütsel bağlantımız yoktur. Yaptığımız tek şey bu gerçeği açıklamaktır. Esasında bu gerçek her iki yapıyı da yakından tanıyan pek çok devrimci hareket tarafından bilinmektedir. Ancak sorunun üstüne gidilmemiş, kimse kalkıp arkadaş söylediğin doğru değil dememiş.

Şu sorulabilir: Peki PKK durup dururken Tekoşin'e niye saldırdı? Bunun cevabını A. Öcalan'ın açıklamalarında bulamazsınız. Halbuki cevabı çok açıktır: Daha önce açıkladığım gibi, PKK grubu içerisinde 1977'lerden başlıyarak Antep, Dersim ve Elazığ'da bölünmeler oldu. Bu gruplar kendilerine yakın buldukları için 1978-79'da hareketimizle ilişki kurdular ve yer yer katıldılar. PKK'yi bize saldırtan durum budur. Onlar ne pahasına olursa olsun bu geçişleri engellemeye çalıştılar. Bunun için de ayrılanların ileri unsurlarını öldürdüler, tabanı da baskı ve tehditle sindirmeye çalıştılar. PKK'ye göre bu bölünmeleri biz yaratmışız, amacımız ise PKK'yi bölüp yok etmekmiş? Bu tamamiyle idealist bir bakışın ürünüdür. PKK önderliğine göre PKK'nin başına ne bela gelmişse dış etkilerden, yani MİT'ten, CIA'den gelmiştir. PKK'nin hatalarının ve iç yapısının bu belaların ve sorunların oluşmasında etkisi yoktur?

Halbuki, daha Tekoşin ortaya çıkmadan PKK'de bölünmeler olmuştu. Üstelik PKK'nin iç yapısı sağlam olsaydı, Tekoşin değil, ABD gelseydi PKK'yi bölemezdi. Nitekim bugün belli bir sağlamlık sağlandığı içindir ki TC'de ABD'de bölemiyor. Ayrıca o dönem bölünen hareket sadece PKK gurubu değildi. Bölünmeyen hareket yok gibiydi.

1977-78 bölünmeleri, PKK'nin iç yapısından kaynaklanıyordu. O dönemde PKK'nin belirgin bir ideolojik çizgisi yoktu, politik yapısı ise yöreye göre değişiyordu, oturmuş bir merkezi yapı yoktu. PKK'yi bir arada tutan silah ve pratikti. İlişkiler daha çok kişilere dayalı yürütülüyordu. Dolayısı ile kişiler arasındaki sorunlar direkt olarak örgütsel yapıyı etkiliyordu. Böyle bir yapı sağlam bir ideolojik temel olmadan fazla ileriye gidemezdi. Ya merkezi otorite hangi yöntemle ve ne biçimde olursa olsun sağlanacak ya da dağılmalar sürecekti. Süreç PKK gruplarının A. Öcalan'ın insiyatifinde zorla da olsa bir araya getirilmesi ile sonuçlandı.

Zazaları ayrı ulus olarak görenlerin bizce Kürdistan halkına verebilecekleri en büyük zarar; Kürt ulusunun iki bileşeni arasında bir güvensizlik ve husumet ortamı yaratmak olacaktır. Kurmanclar ile Zazalar bu güne kadar içiçe ve tam uyum içerisinde yaşamışlardır. Bugüne kadar kimse bu birlikteliği bozamamıştır. Bundan sonra da kimsenin bozacağına inmiyoruz.

Bizim ideooljik ve pratik çizgimiz bellidir. Tekoşin'in, PKK'ye, diğer devrimcilere zarar veren hiç bir eylemi yoktur. Aksine tüm eylemleri düşmana dönüktür. Bunun en iyi örneği bizim PKK'den hiç kimseyi öldürmemizdir. Buna karşın PKK'nin bu tür yüzlerce eylemi sayılabilir. Dikkat edilirse PKK bizi suçlarken, suçlamalarını kanıtlıyacak bir eylemimizi bile gösteremiyor. Bilinir ki; bir hareketin niteliği esas olarak onun pratiğine bakılarak belirlenir. Ve PKK bizim karşı devrime hizmet eden bir eylemimizi gösteremedi, gösteremezde. Devrimci hareketler ve halkımız bizim pratiğimizin tanıklarıdırlar. Bundandır ki; PKK'nin bütün iddialarına rağmen tüm devrimci hareketler ve halkımz bu iddialara itibar etmemiş ve bize sahip çıkmışlardır. Bizim varlığımızın temel koşulu da budur.

C. Azad: ***Geçmişi detaylalıca anlattınız. Peki bugün PKK ile ilişkileriniz nasıldır?***

Xalîd ARARAT: Kamer Özkan'ın katledilmesi hariç PKK ile 80'den bu yana her hangi bir çatışmamız yoktur. Üstelik ilişkilerimiz son yıllarda cephe düzeyinde olumlu bir noktaya gelmişti. Biz çoktan PKK'yi dost gördüğümüzü açıklamıştık. Ulusal Cephe çalışmamız bu yeni durumun her iki taraf açısından somut olarak kumuoyuna açıklanmasıy-

dı. Ancak buna rağmen Kamer Özkan katledildi. Biz hala PKK'yi dost, yurtsever-devrimci bir hareket olarak görüyoruz. Ancak bu yapıya karşı belli düzeyde bir güvensizlik taşıdığımızı da söylemeliyim.

C. Azad: ***Kamer Özkan sorunu cephe görüşmeleri sırasında konuşuldu. Sonuçları sizi tatmin etti mi?***

Xalîd ARARAT: Biz konuyu, cephe çalışmaları içerisindeki tüm hareketlerin tartışıp karara varması amacı ile gündeme getirdik. Ancak sonuçta,

Tüm yurtsever güçleri ve halkımızı kapsayan bir ulusal kurtuluş cephesi bizim için kurtuluşun vazgeçilmez dinamiğidir. Bu açıdan aynı anlama gelmese de bugün bazı adımların atıldığı "cephe" çalışmasını olumlu buluyoruz. Bundan dolayı da katılıyoruz. Ancak hemen belirteyim ki; adına "cephe" densede bu çalışma esas olarak bir cephe çalışması değil, bir güç ve eylem birliği çalışmasıdır. Yinede bu durum onun önemini küçültmez.

sorunun KKP, PKK, KAWA ve Tekoşina Sosyalist tarafından görüşülerek sonuca varılması kararı alındı. Konu dörtlü olarak görüşüldü. PKK delegasyonu; Tekoşin hakkında geçmişte ileri sürdükleri görüşlerin, Seyfi Cengiz'e ilişkin belirlemelerinden kaynaklandığını, bugün Seyfi Cengiz olmadığı için ve Tekoşina Sosyalist yeni bir oluşum olduğu için eski "ajan" tespitlerinin geçerli olmadığını, Tekoşina Sosyalist'i yurtsever-devrimci gördüklerini belirtti. Tabi bu açıklama "özürü kabahatinden büyük" türünden bir açıklamadır ve bizim bu açıklamayı kabul etmemiz mümkün değildir. Neden derseniz; birincisi Seyfi Cengiz "ajan" değildir. İkincisi; PKK'nın, Tekoşin hakında farklı nedenlere dayandırdığı suçlamaları vardı. Üçüncüsü; Seyfi Cengiz "ajan" bile olsa bir siyasi hareketi bir kişiden dolayı "ajan" ilan etmenin mantıklı bir yanı var mı? Varsa kendi içlerinde çıkan ajanlara bakarak PKK hakkında aynı suçlamaya gitmek doğru olur mu? Nereden bakarsanız bakın açıklama tutarsızdır. Kamer hakkındaki idialarında ise ısrarlı davrandılar ve İddialarını kanıtlayacaklarını söylediler. Ayrıca Kamer'in Tekoşina Sosyalist'le ilişkide olduğunu bilmediklerini belirttiler. Fakat bu güne kadar iddialarını somut olgu ve belgelerle kanıtlayamadılar. Ne bizim iddiaları çürüten açıklamalarımıza cevap verdiler, nede kanıtlar getirdiler. Sorun hala bir kaç cümlecik iddia düzeyinde kalmıştır. Yani çözümlenmemiştir. Dolayısı ile görüşmeler tatmin edici değildir.

C. Azad: ***Kamer Özkan'ın hareketiniz içindeki konumu nedir? Bildiğimiz kadarı ile Kamer Özkan'ın örgütünüzle ilişkisi bir dönem kesilmişti. İlişkiyi ne zaman yeniden kurdunuz?***

Xalîd ARARAT: Evet 1981 yılında Kamer Özkan bir duygusal ilişki nedeni ile hareketten atılmıştı. Aslında bu çok ağır bir cezaydı. Nitekim çok geçmeden hareketimiz bunun bir hata olduğnu açıkladı.

1988-89 arasında Tekoşina Sosyalist oluştuğunda kendisi ile tekrar ilişki kurduk, bizimle çalışma konusunda anlaştık. Fakat bazı sorunlar bu anlaşmayı hayata geçirmemizi engelledi. 1992 yılında kendisi ile düzenli ilişki kuruldu ve hareketimize tam olarak katıldı. Son bir yıldır da bölgede askeri çalışmaları yürütmekle görevliydi. Yeni adımlar atılmak üzereyken de katledildi.

PKK, Avrupa'da Kamer Özkan'la ilgili bir başka iddia ortaya attı. Anlaşılan bölgeye göre propaganda yapılıyor. İddaya göre Kamer Özkan "Zaza Kontrası"nı örgütlemiş. Yani Zazaların ayrı bir ulus olduğunu savunuyormuş. Bu iddia tamamen yalandır. Bunu Dersim'de söylemiyorlar çünkü orada herkes bunun doğru olmadığını biliyor. Eğer bu konuda kuşkusu olanlar varsa gitsin Kamer'in barındığı köylülere sorsunlar. Bakalım Kamer neyin propagandasını yapıyormuş? Kamer'in Zazalarla ilgili görüşleri hareketimizin görüşleridir. O, Zazaları ayrı ulus olarak görseydi Seyfi Cengiz'in yanına giderdi. Açıkça yalan olan bu tür iddiaların ortaya atılması, ulusal harekete hiçbir fayda sağlamaz.

C. Azad: ***1987 yılında örgütünüzde bir yol ayrımı yaşandı. Eski genel sekreteriniz Seyfi Cengiz farklı bir çizgiye kaydı. Bu değişimin maddi temeli nedir? Ve bugün S. Cengiz'i nasıl değerlendiriyorsunuz.***

Xalîd ARARAT: Seyfi Cengiz'in ve diğer bazı kadroların hareketimizden kopuşunun daha doğrusu Kürdistani çizgiden ayrılışlarının nedenleri

esasta objektifdir. Subjektif olarak niyetler ve kişilik bu kopuşta bir rol oynasada sonuçta bu niyetleri belirleyen ve kişiliği etkileyen objektif koşullardır.

Alınan örgütsel darbeler, PKK'nin gelişmesi ve bize karşı düşmanlığı sürdürmesi, Kürt Sol'unda birlik çalışmalarının sonuç vermemesi, diğer yandan ülke tabanından kopuş, rahat Avrupa şartları bu arkadaşlarda bir daha Kürdistan'a dönememe, orada var olamama psikolojisi yarattığını düşünüyorum. Kürdistan'i eksenden kopuşun esas nedeninin bunlar olduğuna inanıyorum. Arkadaşların kopuşunu hem hareketimiz hemde Kürdistan halkı için bir kayıp olarak gördüğümüzü vurgulamadan geçemiyeceğim.

PKK, savaşta bile olunsa sivil insanlara, savaşa direk taraf olmayanlara karşı silahlı eylemde bulunmasaydı, TC'nin bugün yaptığı katliamlar çok daha iyi teşhir edilecek ve dünya kamuoyunun desteği dahada artacaktı. Ancak şimdi her iki tarafın da katliam yapabileceği düşüncesi egemen olduğu için gerçekte faaili belli olan cinayetlerin faiilleri "meçhul" olarak görülüyor.

Ayrılık noktalarını daha önce "Tekoşina Sosyalist" dergisinin 1. ve 2. sayılarında belli ölçüde irdelemiştik. Konuşmamın başında belirttiğim gibi Tekoşin Hareketi Kürdistan'i bir eksene sahiptir ve Kürdistan'da ulusal ve toplumsal kurtuluş stratejisi üzerinde örgütlenmiştir. Nevar ki; 1987'ye gelindiğinde S. Cengiz Kürdistan'i eksenden kopmaya başladı ve hareketimizin örgütlülüğünün dayanağı olan "Bağımsız Örgütlenme" anlayışını ret ederek "Ortak Örgütlenme"yi savunmaya başladı. Daha sonra ise yine Tekoşin'in resmi görüşlerinin tam tersine; Zazalar'ın ayrı bir ulus olduğunu ve dört parçadaki Kürtlerin tek ulus oluşturmadığını ileri sürdü. Bizim esas ayrılık noktalarımız bunlardı.

S. Cengiz bugün Dımılı'leri Kürt saymıyor ve ayrı ulus olarak görüyor. Ayrıca Dımılı'lerin iki kolunu (yani Zazalarlar ve Kırmanclar'ı) ayrı ayrı ulus olarak görüyor. Hatta işi biraz daha ileri götürerek Alevi Ulusu'ndan bahsediyor. Bizce bunlar subjektif zorlamalarla oluşturulmuş mesnetsiz tezlerdir. Ancak biz PKK gibi bu tür görüşleri ileri sürenleri "hain" ilan edip saldırmıyoruz.

Zazaları ayrı ulus olarak görenlerin bizce Kürdistan halkına verebilecekleri en büyük zarar; Kürt ulusunun iki bileşeni arasında bir güvensizlik ve husumet ortamı yaratmak olacaktır. Kurmanclar ile Zazalar bu güne kadar içiçe ve tam uyum içerisinde yaşamışlardır. Bugüne kadar kimse bu birlikteliği bozamamıştır. Bundan sonra da kimsenin bozacağına inmiyoruz. Çeşitli yayınlarımızda Seyfi Cengiz'in görüşlerini eleleştirdik. Bu nedenle üzerinde daha fazla durmayacağım.

C. Azad: ***İsterseniz konuyu biraz değiştirelim. Bugün ulusal hareketler arasında bir cephe çalışması var, ayrıca çeşitli sosyalist gruplar arasında birlik görüşmeleri sürekli var oldu. Sizin ulusal cephe ve sosyalistlerin birliği sorununa bakışınız nedir?***

Xalîd ARARAT: Tüm yurtsever güçleri ve halkımızı kapsayan bir ulusal kurtuluş cephesi bizim için kurtuluşun vazgeçilmez dinamiğidir. Bu açıdan aynı anlama gelmese de bugün bazı adımların atıldığı "cephe" çalışmasını olumlu buluyoruz. Bundan dolayı da katılıyoruz. Ancak hemen belirteyim ki; adına "cephe" densede bu çalışma esas olarak bir cephe çalışması değil, bir güç ve eylem birliği çalışmasıdır. Yinede bu durum onun önemini küçültmez. Bu çalışmaya bir "cephe" fonksiyonu yükleyemezsiniz. Çünkü çalışmaya katılan hareketlerin güçleri orantısızdır ve bir cephe çalışmasının kapsamına uygun çalışmalar yürütmeye elverişli değildir. Bu durumda yapılmayacak işler için sözler vermek yanlıştır. Böyle bir durum ilerde çok daha kötü sonuçlar doğurur. Bugün yapılması gereken soruna gerçekçi yaklaşmak, çalışmanın adını ve görevlerini doğru koymaktır.

Ayrıca çalışmanın belirleyici gücü olan PKK'nin bu çalışmaya nasıl bir misyon biçtiği henüz net değildir. Buda başka bir sorundur.

Sosyalistlerin Birliği meselesine gelince: Bir söz vardır: " Doğruyu abese varıncaya kadar tekrarlarsanız, doğru da abesleşir". Bu söz sosyalist hareketlerin bugüne kadarki birlik çalışmalarına çok uygun bir sözdür. Herkes birliği savunur, her zaman birliğin önemini ve gerekliliğini vurgular ama nedense bugüne kadar doğru dürüst bir adım atılmaz. Bu durum giderek bıktırıcı ve güven kırıcı bir hal almıştı. Ancak son dönemde atılan yeni bazı adımlar bize epeyce umut veriyor. Bu konuda artık

konuşmak değil iş yapmak gerekir. Dolayısı ile önce işi yapalım sonra konuşalım.

C. Azad: ***PKK zaman zaman sivil hedeflere saldırılar düzenliyor.Ayrıca Koruculara karşı mücadelede istenmeyen bazı sonuçlar ortaya çıkıyor. Bildiğiniz gibi özellikle Avrupa kamuoyu sivil hedeflere karşı düzenlenen saldırılar konusunda çok duyarlı. PKK'nin bu tür saldırılarının antipati uyandırdığı bir gerçektir. Aslında bu durum DEP'li miletvekillerini de epeyice zora sokuyordu. Sizin bu konudaki görüşünüz nedir?***

Biz kendimizi komünist olarak görüyoruz. Bizim dünya görüşümüz diyalektik materyalizmdir. Bizim vazgeçemiyeceğimiz bir görevimiz vardır. O da, işçi sınıfımızı ve diğer halk kesimlerini bilim dışı hurafelerden, gerici inanış ve davranışlardan kurtarmak onlara bilimsel dünya görüşünü götürmektir.

Fakat biz faaliyetimizi sürdürürken gerek dine inanan, gerekse başka inanışlar taşıyan insanları horlamayız, onların inanç özgürlüğünü kıstlamayız. Diğer yandan biz kitlelerin; tepeden inmeci, acaleci yöntemlerle ve yaklaşımlarla değil, sosyal ve ulusal mücadele süreci içerisinde dönüştürülerek kazanılacağına inanıyoruz.

Xalîd ARARAT: Evet ne yazık ki; bütün eleştirilere rağmen PKK bu tür eylemleri gerçekleştiriyor. Buda Kürt halkının kurtuluş mücadelesinin meşruluğuna zarar veriyor. Avrupa ülkelerinin son yasaklama kararında bu tür eylemlerin etkisi büyüktür. Biz bu tür eylemleri kesinlikle doğru bulmuyoruz. Şu nedenlerle doğru bulmuyoruz: Komünistler, devrimciler; "amaca ulaşmak için her yol mübahtır" anlayışı ile hareket etmezler, etmemelidirler de. Bizim bir politik hedefimiz var; ülkemizi bağımsızlığa ve özgürlüğe kavuşturmak. Bunlar meşru taleplerdir ve eğer biz bu taleplere yine meşru araç ve metodlarla ulaşmaya çalışırsak halkımızın, Türk halkının ve dünya kamuoyu'nun desteğini kesinlikle kazanırız. Böylesi bir durum da bizim için zaferin güvencesi olur. Biz sömürgicilerin adeletsiz ve zalim olduğunu, mazlumların haklarını gasp ettiğini söylüyoruz. O halde biz gerçek adeleti uygulamalı, masum insanlara baskı yapmamalı, haklarını gasp etmemeliyiz. Bir devrimci örgüt halktan yana olan bu tavrını eylemleriyle tutarlı bir şekilde gösterirse toplumsal bir meşruyet kazanır. Örneğin; PKK, savaşta bile olunsa sivil insanlara, savaşa direk taraf olmayanlara karşı silahlı eylemde bulunmasaydı, TC'nin bugün yaptığı katliamlar çok daha iyi teşhir edilecek ve dünya kamuoyunun desteği dahada artacaktı. Ancak şimdi her iki tarafın da katliam yapabileceği düşüncesi egemen olduğu için gerçekte faaili belli olan cinayetlerin faiilleri "meçhul" olarak görülüyor. Halbu ki; bu konuda devrimci adalet ilkesine sıkıca bağlı kalınsaydı, bir köyde katliam olduğunda, yada halktan bir insan cinayete kurban gittiğinde, kamuoyu bunların sorumlusunun devrimciler değil egemenler olduğunu rahatlıkla söyliyecekti. O zaman burjuva medyası istediği kadar yalanlar yazsın; halk "devrimciler böyle şeyler yapmaz" derdi. Tabi buradan ideal bir ortam yaratmaya çalıştığımız anlaşılmasın, elbetteki bir savaşta yaşıyoruz, savaş gibi büyük bir kargaşanın içinde "hatasız" davranış beklemek doğru olmaz. Vurguladığım nokta esasa ilişkindir. Esasta doğru bir çizgi oturtulursa, hatalar belirleyici olmaz.

Öte yandan sadece Türk oldukları için sivil insanlar hedeflenirse, bu Türk halkında şovenist eğlimleri, dolayısıyla burjuvazinin saflarını güçlendirir. Dolayısıyla PKK'nin bu tür eylemlere son vermesi gerektiğine inanıyoruz. Halkımızın çıkarları bunu gerektiriyor.

C.Azad: Biliyorsunuz 93' yılı yazında Sivas'ta 37 ilerici-aydın gericiler tarafından yakılarak katledildi. Bu katliam çeşitli tartışmaları gündeme getirdi. Örneğin Aleviler devletle ve sosyal demokratlarla olan ilişkilerini tartıştı. Sol'un geneli ise gericiliği ve solun gericiliğe karşı tavrını tartıştı. Ama sanıyorum ki herkesin kendisine sorduğu soru acaba Türkiye İran'laşır mı? sorusuydu. Sizin bütün bu tartışmalarla ama özellikle de dinsel gericiliğin durumu ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Xalîd ARARAT : Bu konu bizce çok önemlidir. Gerek Kürdistan gerekse Türkiye bir dinler ve mezhepler mozayiğidir. Bu anlamda sosyalistlerin genel olarak din ama özgül olarak ülkemizdeki dinsel gruplar ve faaliyetleri ile ilgili tutarlı bir politikası-

nın olması hayati önem taşıyor. Kürdistan'lı sosyalistlerin ve yurtseverlerin bu konuda ciddi eksiklikleri vardır. Sosyalistlerin bir kaç genel söylem dışında bu alanda, politikayı bir yana bırakalım, ideoolјik tespitleri bile neredeyse yoktur. PKK hareketi ise din olgusuna tamamen pragmatik bakmakta, buda aslında sorunu geleceğe büyüterek havale etmekten başka bir işe yaramamaktadır.

Biz kendimizi komünist olarak görüyoruz. Bizim dünya görüşümüz diyalektik materyalizmdir. Bizim vazgeçemiyeceğimiz bir görevimiz vardır. O da, işçi sınıfımızı ve diğer halk kesimlerini bilim dışı hurafelerden, gerici inanış ve davranışlardan kurtarmak onlara bilimsel dünya görüşünü götürmektir.

Fakat biz faaliyetimizi sürdürürken gerek dine inanan, gerekse başka inanışlar taşıyan insanları horlamayız, onların inanç özgürlüğünü kıstlamayız. Diğer yandan biz kitlelerin; tepeden inmeci, acaleci yöntemlerle ve yaklaşımlarla değil, sosyal ve ulusal mücadele süreci içerisinde dönüştürülerek kazanılacağına inanıyoruz.

Güncele baktığımızda ilk yapmamız gereken; dindar halkla, dini, siyasi iktidarın hizmetine sunan, siyasallaşmış dinsel gerici örgütlenmeleri birbirinden ayırmaktır.

Bilindiği üzere sömürgeci faşist diktatörlüğün ideoolјisi Türk-İslam sentezine dayanmaktadır. 12 Eylül darbesi ile iş başına gelen askeri faşizm, kitle desteğini bir yandan gerici tarikatları yaygınlaştırarak, diğer yandan Türk şovenizmini (yada Kemalizm'i) yaygınlaştırarak sağladı. Özal zamanında Türk-islam sentezine dayanan ideoloji tam ayakları üzerine oturtuldu. Dini, siyasi çıkarlar için kullanma emperyalist-kapitalistlerin sürekli yaptığı birşeydir. ABD'nin Sovyetler'e karşı geliştirdiği "yeşil kuşak" projesi buna bir örnektir. Türkiye'deki siyasal-dinsel gericiliğin önemli bir kaynağı da bu "yeşil kuşak" olmuştur. Buradan şu sonuç çıkar: Bugün TC'nin ideolojisi artık sadece Kemalizm bileşeniyle izah edilemez, bu ideoloji artık iki bileşenlidir. Yani: "Kemalizm+Dinsel bağnazlık". Bugün Türkiye'de dinsel gericilik tekelci burjuvazinin siyasi gericiliği ile birleşmiş, onun sömürgeci politikaları için bir temel oluşturmuştur.

Ulusal harekete karşı kullanılan Hizbullah ve son zamanlarda ön palana çıkan Refah Partisi sömürgeci politikaların dayanakları oldular.Burjuvzi 80 öncesinde sol ve sosyalist harekete karşı "Türkçü" MHP'li faşistleri kullandı. Bugün ise bunlar yeterli değil bunlara ek olarak gerici dinci kesimleri kullanıyor. Bu açıdan baktığımızda genel olarak Türkiye'de ve Kürdistan'da siyasi iktidarın giderek gericileştiğini, faşist karekterini koyulaştırdığını görebiliyoruz. Bu genel gidiş içerisinde iktidarın gerici dinsel yönünün ön plana çıkması ihtimal dışı değil. Yani 1979'ların ABD'ye az çok kafa tutan İran'ı gibi olmasada, Türkiye'nin bir başka cins İran'a (yani ABD ile barışık "ılımlı bir İslam" devletine) dönüşmemesi için hiç bir neden yok. 2. Cumhuriyet tartışmalarını bu çerçeve içerisinde ele almak gerekir. Sosyalist ve ulusal hareket geliştikçe bu tehlikenin giderek büyüyeceğini söyliyebiliriz.

Bu nedenle biz sosyalistlerin, devrimci-yurtseverlerin (dindar halkla dinsel gericiliği birbirinden çok hassas bir şekilde ayırarak) dinsel gericiliğe karşı mücadeleyi savsaklamamaları gerekiktiğine inanıyoruz. Sivas katliamı da bu alanda geç kalınırsa başımıza neler geleceğini gösteren acı bir örnektir.

Alevilerin tartışması ise geç kalan bir tartışmadır. Genel olarak Aleviler laik ve sol bir potansiyel oluştururlar. Bu açıdan sosyalistler gibi onlarda dinsel gericiliğin ilk hedefleridirler. Ancak Aleviler bu güne kadar M.Kemal'in kurduğu devletin laik olduğuna inanırlardı. Bu safça yaklaşımı Maraş, Çorum, katliamlarına rağmen bugüne kadar taşıdılar. Aslında, Sivas katliamında da bu safça inanışın (yani devlete güvenmenin) bedelini ödediler. Sonuna kadar polisin ve askerin kendilerini gelip kurtarmasını beklediler. Bu bekleme onlara ölüm getirdi.

Biraz geç olsa da Sivas olayından sonra Aleviler TC'nin gerçek yüzünü görmeye başladılar. SHP içerisindeki bazı Aleviler ayrıldılar. Kuşkusuz bunlar olumlu adımlardır. Ancak çok yetersizdirler. Alevi kesimi hala "Sosyal Demokratlar"ın etkisi altındadır. Özellikle Alevi Kürtler'in bir kısmı "Kemalizm'in" etkisiyle ulusal kimliklerine sahip çıkmamaktadırlar. Bu konuda çok ciddi çalışmalara ihtiyaç vardır.

C. Azad: ***Sayın ARARAT sanırım kamuoyu için hayli aydınlatıcı bir röportaj oldu. Bize zaman ayırdığınız için çok teşekür ederiz.***

Xalid ARARAT: Bende, bize bu olanağı sağladığınız için sizlere teşekür ediyorum ve derginize başarılar diliyorum.

***

SOSYALİSTLERİN BİRLİK SORUNU VE ZORUNLU GÖREVLERİMİZ

*Bu yazı "**Tekoşina Sosyalist**" dergisinin Mart'90 tarihli 3. sayısından alınmıştır. Hatırlanacağı üzere daha önceki sayılarımızda K.Kürdistan'lı sosyalistlerin birlik tartışmalarına yer vermiştik. Bu yazı da söz konusu birlik tartışmalarının yapıldığı dönemlerde yayınlanmıştır. Ancak yazı güncelliğini yitirmemiştir. Çünkü birlik sorunu hala gündemdedir. Birlik konusunda okuyucularımızı bilgilendirmek için bu yazıyı yayınlamayı uygun bulduk.*

Sınıflar, kendi siyasal partileri olmadan sınıf mücadelesinde etkileyici bir rol oynayamazlar. Kapitalist toplumda insanlığın tarihi bu deneylerle doludur. Nasıl ki, kapitalist toplumun egemen sınıfı burjuvazi, toplum üzerindeki egemenliğini sürdürmek için yasama, yürütme, ordu ve partilere sahipse işçi sınıfı da burjuva iktidarına karşı mücadelesini başarıya ulaştırabilmek için bir parti örgütüne sahip olmak zorundadır.

Bu ilke her kapitalist ülkede geçerli olduğu gibi ülkemiz Kürdistan'da da geçerlidir. Kürdistan'lı her sosyalist parti, örgüt ve hareket bu gerçeğin bilinciyle hareket ettiği taktirde, önündeki çözülmesi gereken en acil sorunun, sosyalist bir örgüt sorunu olduğunu görecektir. Başka bir deyişle ülkemizin sosyalistlerini bir çatı altında toparlayan bir örgütlenmenin zorunluluğu kaçınılmaz olmuştur ve diğer tüm görevler bizce buna bağlı olarak ele alınmalıdır.

Ülkemiz sosyalist hareketi bir güç olarak ortaya çıktığı '70'li yıllardan bu yana parti sorununu yeterli olmasada çeşitli biçimlerde tartıştı. Bu yakın soruna bağlı olarak, sosyalistlerin birliği de tartışma gündeminden kalkmadı. Fakat, o günün bölünmüş olan dünya sosyalist hareketinin, ülkemiz sosyalistleri üzerindeki belirleyiciliği, bundan kaynaklanan dar, kısır ve şabloncu anlayışlar, bu odaklardan (SBKP,ÇKP ve AEP) bağımsız tavır koyan ve eleştirici olan örgütlerin güçsüzlüğü; (Sözkonusu odaklara eliştirici bakılmasına rağmen, bu güçler solda egemen olan sakat çalışma ve örgütlenme geleneğini de sürdürdüler.) ve en önemlisi de; bilimsel sosyalist teorinin sınıfa götürülemeyişi, hareketin sınıfla bütünleşemeyişi ve toplumumuzun feodal- aşiretçi kültüründen kaynaklanan antidemokratik örgüt anlayışının aşılamayışı örgütsel birliklerin başarısızlıkla sonuçlanmasının başlıca sebepleri oldular.

12 Eylül'le birlikte, zaten bölünmüş olan sosyalist hareketler birer birer yeniden parçalanarak süreç içerisinde marjinalleşmeye başladılar. Bölünmüşlüğe, yurtdışı olmanın yarattığı a-politikleşme de eklenince sosyalist hareketin yenilgisi kaçınılmaz oldu.

Kürdistan sosyalist hareketinin bu bölünmüşlüğü, son gelişmelerin bize yüklediği görevler ve uluslararası sosyalist hareketteki gelişmeler ve değişiklikler, bir yandan sosyalistlerin bir parti çatısı altında birleşmeleri zorunluluğunu yaratmıştır, diğer yandan da birlik önündeki birçok engeli ortadan kaldırmıştır. Örneğin: SBKP- ÇKP ve AEP kutupları artık etki sahibi değildirler.

Birlik sorunlarını, geçmişimizden bağımsız ele alamayız. Çünkü; günün ve geleceğin kazanılması dolayısıyla birliğin sağlıklı yürümesi için, geçmişin muhasebesinin sağlıklı yapılması ve kadroların bilincine çıkartılması olmazsa olmaz bir koşuldur. Geçmiş olumsuzluklardan, olumlu dersler çıkarabilmemiz için, buna gereksinim vardır. Özellikle, devrmci harekette yarattığı, onarılması güç tahribatları düşündüğümüzde, geçmişin muhasebesini yapmanın önemini de kavramış olacağız.

Birlik Sorununa Yaklaşımımız.

Bizim için zor olan geride kalmıştır. Yeni bir sürece girdik ve yeni zorluklar bizi bekliyor. An'ın ve geleceğin güçlüklerini mevcut halimizle aşamayız. Büyük işler başaracaklarına dair sözler vererek siyaset sahnesine çıkan ama, küçük sorunlar karşısında bile kararlıca duramayanlar gibi kendimizi abartmanın hiçbir anlamı yok. Kendi gücümüzün bilincinde olarak hareket etmemiz sadece bir farkı

ortaya koymanın değil, devrim mücadelesi karşısındaki sorumluluğumuzun gereğidir de. Bu sözlerden iddialı olmadığımız anlamı çıkarılmamalıdır. İddialayız! Fakat, mevcut gücümüz ve örgütlülük düzeyimizle bu iddiayı kaldırabilecek durumda değiliz. İddiamızın sahibi olmak için, her şeyden öce, örgütlülüğümüzü derinleştirerek geniş yığınsal bağlara sahip olmamız gerekiyor. Bunu başardığımız ölçüde iddiamızın sahibi olabiliriz, yoksa başarısızlık bizleri kuşatmaktan hiç çekinmeyecektir. '80 öncesi sosyalist hareketin göremediği ya da kabullenemediği bir gerçekte buydu.

Örgütlenmemizi derinleştirerek yığınlar içinde güç olmak, iddiamızın sahibi olmamız için vazgeçemeyeceğimiz ilk koşuldur. Örgütsel yeniden inşamız bunun ifadesidir. Bütün yoldaşlar bunun bilincindeyiz. Bilincinde olmamız gereken bir başka koşul daha vardır, o da sosyalistlerin birliği sorunudur. Örgütsel yapımızı güçlendirmemiz ve emekçi yığınlarla bütünleşmemiz ne kadar önemliyse, bu aşamada çeşitli örgütsel çatılar altında veya hiçbir örgüte dahil olmadan bağımsız çalışan sosyalistlerin birliği de bir o kadar önemlidir. Kendimizi sosyalist düşüncenin merkezine koyup dışımızdakileri sosyalist saymamak, çoktan geride bıraktığımız kısır bir anlayıştır. Hiç kuşku yok, sosyalist olarak görmediğimiz ve bir örgüt içinde yer alamayacağımız örgütlenmeler vardır. Bağımsızlık ve sosyalizmi hedef almayan reformistler ile milliyetçiler bu kesimi oluşturmaktadırlar. Sözünü ettiğimiz birlik, bu iki uç arasındaki yelpazenin şu veya bu kanadında yer alan, tali farklılıklar dışında bizimle aynı esaslara dayanan sosyalistlerin birliğidir. Çeşitli nedenlerden dolayı bir arada olmadığımız bu kesim ve örgütlenmeleri kendimizin dışında göremeyiz. Aramızda düşünce farklılıkları vardır ancak, bunları giderebilecek olanaklara sahibiz. Bunun için, sosyalistlerin örgütsel siyasal birliğini her aşamada gündeme getirmek ve birliği gerçekleştirmek örgütsel görevlerimizden biridir. Ortaya koyduğmuz anlayış sadece tartışmalarda malzeme olsun ve **"bizim de birlik görüşümüz var"** demek için değildir. Ülkemiz devriminin geçirmiş olduğu bu kadar badireden sonra hala böyle bir anlayış taşımanın, iş yapmak için değil de laf üretmek için ortaya birşeyler sürmenin sorumsuzluk olacağının bilincindeyiz. Ülkemizin durumu bizden skolastik tartışmalar yaparak kendi kendimizi tatmin etmeyi değil, devrimi muzaffer kılacak adımlar atmamızı ve bu uğurda gereken özveride bulunmamızı istiyor. Sahiplenemeyeceğimiz ve gereklerini yerine getiremeyeceğimiz düşünceler ortaya atarak bunlar etrafında yıldırımlar yağdırmak sadece sosyalistlere değil, örgütsel çalışmalarımıza da zarar verecektir. "Söz"ün gerektirdiği "eylem"lilikte bulunmak bu alandaki ilkemizdir.

Birliğin Önemi.

Sosyalistlerin örgütsel-politik birliği neden önemlidir?

Bu konuda teori yapmanın hiç gereği olmadığı inancındayız. Sosyalistlerin dağınık olduğu ve bundan ötürü atıl kalındığı koşullarda birliğe önem atfetmek doğal bir eğilimdir. Ayrıca bugünün önümüze çıkardığı görevleri layıkıyla başarabilmek için başka bir alternatifin şu an bulunmadığını da belirtmek gerek. Birlik sorunu, bu yazının girişinde de belirttitiğimiz gibi dün tartışıldı. Bugün tartışmalar devam ediyor. Birliğin sağlanmaması halinde -gelişmeler henüz umut verici düzeye gelmemiştir- gelecekte de tartışılacaktır.

Fakat, sosyalistlerin birliği sorununu artık, "doğal bir istektir" diyerek geçiştiremeyiz. Bu sorunu ne '70'li ne de '80'li yıllardaki gibi ele alamayız. "dün bu istek vardı, bugün olması normaldir" diyerek "keyfi" bir tutum içinde olamayız. Bizi bu "keyfiyet"ten çıkarıp birliği sağlamaya mahkum eden önemli iki neden vardır.

Birincisi, paha biçilmez değerde olan zamanın çok ucuz kullanıldığı dönemde ülkemizin içinde bulunduğu durum ve sosyalistlere çıkardığı davetiyedir. Bu davetiye "isteğe bağlıdır" kaydı taşımıyor. Ülkenin ortaya koyduğu bir "mecburiyet"tir ve onun geleceğini belirleme hakkını kendinde gören sosyalistlere sorumluluklarını anımsatan bir "emir"dir. Pratik faaliyetten çok teorik üretime, esas konulardaki ortaklıktan çok nüans ve tali konulardaki ayrılıklara önem veren ve bunlardan giderek "mükemmel" bir birlik yaratmaya çalışan sosyalistlere hatırlatılan; dağınık güçlerin toparlanması, merkezileştirilmesi ve tek bir hedefe doğru -sınıfı örgütleyip emekçi yığınların başına geçirerek devrim hedefine doğru- yöneltmektir. Devlet terörü karşısında dağınık ve öndersiz olan emekçi yığınlar, kendilerini kurtuluşa götürecek bir pusula arıyor. Küçük-burjuva sınıfsal karekterinden kaynaklanan karmaşık çizgisiyle PKK bu güveni vermiyor ve devlete karşı başlattığı olumlu başkaldırıyla topladığı sempatiyi, hergün bir yenisiyle güçlendirdiği yanlış ve olumsuzluklarıyla harcıyor. Bundan yararlanmaya çalışan reformistler ise daha ileri adımlar atmaya hazır olan halkın enerjisini düzen içi kanallara akıtarak amaçlarına ulaşmaya çalışıyorlar. Böyle bir durumda önümüze koyduğumuz "ne yapıyoruz?" sorusuna "ne yapabiliriz?" sorusunu da ekleyerek hareket etmeliyiz. Sosyalistlere duyulan ihtiyacın ve sorumluluğumuzun bilincine varırsak şimdi yaptığımızdan daha fazlasını yapabileceğimiz açıktır.

Birlik sorununu ciddiyetle ele almamızı dayatan ikinci neden ise, uluslararası gelişmelerdir. Devrim ve karşı-devrimlerin kendi siyasal coğrafyası dışına çıkararak dalga dalga yayıldıkları bir dünyada yaşıyoruz. İlerleme ve gerilemelerden ülkemiz de payına düşeni alıyor. Dünyada sosyalizm iniş eğrisindedir ve bu eğride hızla ilerleyen ülkelerin nerede duracaklarına dair hiçbir güvence yoktur. 12 Eylül askeri-faşist diktatörlüğüyle alınan yenilginin

üzerine bu gerileyişin gündemleşmesinin ülkemizdeki yanısıması milliyetçilik ve reformizm eğilimlerinin güçlenmesi şeklinde cereyan ediyor. Gerek ulusal gerekse uluslararası arenada sosyalizmin gerilemesiyle birlikte güçlenmeye başlayan gerici rüzgarlar karşısında dağınık durumda olan sosyalistler kararlıca duramazlar. Bu rüzgarlar karşısında dağınık güçlerle değil, örgütlü-birleşik güçlerle kararlı bir şekilde durabiliriz. Siyasal yönelişler toplumsal durumun bir yansımasıdır. Çürüyen topluma özgü ne kadar koku varsa siyasal atmosfere sinmiş durumdadır. Batı kapitalizminin rüzgarları sadece Doğu Avrupa üzerinde değil, dünyada ve ülkemiz üzerinde de esiyor. Bütün reformistlerimiz de bu rüzgarları alabildiğine körüklüyorlar. Bir yandan ülke gerçekleri, diğer yandan dünyadaki değişiklikler bize, esas konular üzerinde örgütsel birliği sağlayıp mücadele alanındaki yerimizi almaktan başka seçenek bırakmıyor.

Önümüzdeki Engeller.

Olumlu bir iş yapılmaya kalkışıldığında olumsuzluklardan hareket etmek genel bir eğilimdir. İnsan dimağı "olacak"tan değil de, "olmuş" ve "olan" dan hareketle bugüne yön vermeye çalıştığından, birlik sorununun yakıcılık arzettiği günümüzde geçmişteki olumsuzlukları veri almak işin mantığı gereğidir.

Fakat, geçmişteki olumsuzluklardan ötürü "dün olmadı bugün de olmaz" diyerek geleceği ipotek altına almakla bir yere varılamaz. Bizler için bir kenara itilmesi gereken bu anlayışın yerine; birliği sağlayabileceğimiz, hiç değilse geleceğe olumlu bir miras bırakabileceğimiz anlayışı konulmalıdır.

Kürdistan'lı sosyalistlerin hatırı sayılır bir geçmişi vardır. Buna karşın hatırı sayılır bir gelenek yaratılmamıştır. Bu olumsuz geleneğin içinde eriyip giden kimi olumlu yaklaşım ve adımlar etkin olamamış, birbirine bir nefes kadar yakın, Kaf Dağı kadar uzak sosyalistlerin dünyasında "hoş seda" olarak kalmıştır. Kimi zaman bazı güçler, sosyalistlerin siyasal-örgütsel birliğinin üzerinde ciddiyetle durmamış ve buna yönelik politikalar oluşturmamışlardır. Buna rağmen emekçi yığınların bu isteğini sömürmek için birlikçilerden daha birlikçi kesilebilmişlerdir. Bazı kesimler de, birliğin; ancak bir elin parmağını geçmeyen örgüt eliti tarafından hazırlanıp, tartışmaya sokulmadan yine bu elit tarafından kabul görülen kendi programları etrafında sağlanabileceği mantığıyla, kendilerine gelen bütün önerileri ve zaman zaman oluşan birlik koşullarını değerlendirememişlerdir. Bu çarpıklık, birliğe umut bağlayan yüzlerce kadro ve binlerce emekçi üzerinde hayal kırıklığı ve güvensizlik yaratmıştır. Benzer durumlara bugünde rastlamak mümkün.

Daha önce kurulan çeşitli birlikler ise, ya çok kısa ömürlü olmuş ya da hiç bir pratik ilerleme sağlayamamıştır. Büyük umutlarla kurulan birlikler çok kısa sürede ve önemli bir iş yapmadan dağılıp gittiklerinden, büyük umutsuzluklar yaratmıştır.Ortaya atılan her yeni birlik önerisi de, bu olumsuzluklar ışığında değerlendirildiğinden, birliğin gerekli ve zorunluluğuna inanan en iyimser insanlar tarfından bile "nasıl olsa bir şey çıkmaz" önyargısıyla karşılanmıştır. Bütün bunlara bir de "somuttan kopuş"luk, adına hareket ettiği, siyaset yaptığı sınıfa yönelmeyiş, tersine, ondan çok farklı yerlerde seyretme ve genel olarak olumsuz örgütsel anlayışlar eklendiğinde varolan örgütlerin yeniden bölünmesi ve atomize oluş kaçınılmaz son olmuştur.

Birliğin oluşturulması önündeki tek engel bu değildir. Hatta kimileri için bu engel varolan yapıları korumak için sıkça anımsatılan bir gerekçedir. Doğası gereği gerekçeler pek dayanıksız olduklarından, kararlı bir tutumla aşılabilecekleri açıktır. Bundan daha güçlü olan engel, varolan sosyalist örgütlenme ve çevrelerin isteksizliğidir. Her örgüt kendi varlığını meşru görmektedir. Hiçbir sosyalist örgüt bir diğerini gayri-meşru gösterebilecek denli yığınsal bağlara sahip değildir. Bunun farkında olunduğu için her örgüt kendisini ortaya koymakta ve birliğin kendi ekseninde oluşması gerektiğini ileri sürmektedir. Bunu açıktan söyleyenler olduğu gibi, dolaylı yollardan, çeşitli biçimler altında ortaya koyanlar da vardır.

Biliyoruz ki, herşeyin açık-seçik göründüğü bir yerde ilerleme kaydedilir; bunun olmadığı yerde bir adım bile ilerlenemez. Bu anlamda en büyük engel, kafalardaki düşüncelerin bir türlü ortaya konmamasıdır. "Birlik bizim bünyemizde sağlanmalıdır" diyenlere "evet" veya "hayır" diyerek bir sonuca varmak veya orta yolda buluşmak mümkündür ama, birliğe niyeti olmadığı halde "birlikçi" görünen fakat gerçek düşüncesini ortaya koymadığından nüansları ilke düzeyine yükselterek birlik görüşmelerini hep "tartışma" düzeyinde tutanlarla bir sonuca varmak mümkün değildir. Bunun örneklerine daha önce, hem bizim kendi pratiğimizde hem de dışımızda oluşan birlik çalışmalarının pratiğinde çokça tanık olduk. Bizce en sağlıklı ve tutarlı birlikler yaşamın her alanındaki pratik faaliyetlerde ortak iş yapmakla sağlanabilir. Bununla teorik tartışmaların önemini küçümsediğimiz anlamı çıkartılmamalıdır. Pratik faaliyete önem verişimizin iki nedeni vardır. Birincisi, çeşitli örgüt ve çevrelerden gelen ve birbirlerini çok az tanıyan kadrolar arası güveni sağlamanın yanı sıra, emekçi yığınlada -başarısız örnekleri sonucu- birliğe karşı oluşmuş olan güvensizliği ortadan kaldırmak ve ikincisi ise; bugüne kadarki birlik çalışmalarında gelenek haline gelmiş olan, tartşma ve görüşmelerin lider kadrolar tarafından yürütülmesi ve diğer kadroların bu tartışmalara ya hiç katılmayışı ya da çalışmalarla ilgili tek yönlü bilgilendirilmesidir. Pratik faaliyetlere ortak katılım, beraberinde birlik yapan güçlerin bütün organlarında sorunların tartışılmasına olanak sağlayacaktır. Bugün böyle bir faaliyet olmadığından hemen hemen birlik sorunları sosyalist kadro ve

sempatizanlar içinde genişçe tartışılmamaktadır.

Engelleri Aşmak Zorundayız.

Önümüzdeki engellere baktığımızda sorun altından kalkılamayacakmış gibi görünüyor. Fakat, unutulmamalı ki, bizleri böyle düşünmeye iten neden, yukarda sıraladığımız olumsuzluklardır. Her şeyden önce bizim görevimiz olumsuzluklara işaret ederek görevimizi yapmışlığın huzuru içinde köşeye çekilip izleyici olmak değil, ortaya koyduğumuz olumsuzlukları aşmak için bir yol bulmak ve eylem adamına yaraşır tarzda bu yolda kararlıca yürümektir.

Önder yoldaşlardan sempazitan yoldaşlara kadar hepimizin doğruluğunu kabul etmemiz gerken şey; baştan beri vurgulaya geldiğimiz, geçmişte sosyalistlerin birilğine ilişkin beyan edilen olumsuz görüşleri, atılan başarısız adımları ve umut verici olmayan gelenekleri bundan sonra sürdürmek zorunda olmadığımızdır. Bundan kurtulmamız gerekiyor. Bu görüşün doğruluğuna ve gerekliliğine diğer sosyalist yoldaşları ikna etmek için öncelikle kendimiz ikna olmak durumundayız. Doğruluğuna ve gerekliliğine inanmadığımız bir görüşü dışımızdakilerle tartışıp sonuca vardırmanın olanağı yoktur.

Sosyalistlerin birliği konusunda "ayrılık"lardan değil, "ortak"lıklardan kalkarak sonuca varmak ilkemiz olmalıdır. Belki de hep "ayrılık"lardan hareket etmeyi görev bilmiş olanlar bulunduğu için böyle davranmamız gerekiyor. Ama daha çok doğruluğuna inandığmız için yapmalıyız bunu. Bu koşullarda aramızdaki ortak yanlar bütün sosyalistlerin (ya da sosyalist parti örgütlenmesini savunanların) örgütsel birilğini sağlamaya yetmeyebilir/yetmiyorda. Fakat izlediğimiz yolun sonunda daha başka olanaklar yakalayabiliriz. Örneğin, bütün sosyalistleri değil de, birkaç örgüt veya çevreyi kapsayan bir örgüt yaratılabilir. Diyelim ki, tespit ettiğimiz ortak noktalar örgütsel birlik için yeterli bulunmadı. Fakat, bu ortak noktalardan haraketle atacağımız ortak adımlarla ilerde örgütsel birliğin yaratılmasını gerçekleştirebiliriz. Anlaşabildiğimiz noktalara uygun düşüyorsa neden bir "sosyalist blok" oluşturmayalım? Neden bir ortak yayın çıkarmayalım? Neden çeşitli pratik faaliyetleri birlikte örgütlemeyelim? Yukarda da işaret ettiğimiz gibi ortak zeminler üzerinde orta pratik faaliyetle sosyalistlerin birliği daha sağlıklı bir biçimde gerçekleşmez mi?

Ayrılıkları öne çıkararak verimli bir sonuç alamayız. Bu anlayışımızdan "ayrılıklara göz yumalım" ya da "onlarla tartışmayalım" sonucu kesinlikle çıkarılmamalıdır. Örgütsel birliğin sağlıklı temeller üzerinde kurulması için mutlaka bunlar ele alınmalı ve çözüme kavşuturulmalıdır. Esasa ilişkin her şeyin konuşulup çözüme kavuşturulduğu bir zemin üzerinde oluşan örgütsel birliğin göreceği işle, birçok sorunu içinde barındırarak kurulan bir birliğin göreceği iş asla kıyaslanamaz. Sağlıklı örgütsel birlik, esas konular üzerinde anlaşmaya varılarak kurulan birliktir. Esas konuların bir kısmını dahi olsa dışarda bırakarak kurulan birlik bir süre gönülleri hoş tutar ama, daha sonra da dağılmakla yüz yüze gelir. "Ayrılık"lardan değil de "ortak"lıklardan hareket etmek bu anlamdadır. Bu, bir yöntem sorunudur. Ayrılıklarımızın ne olduğunu ve neye tekabül ettiğini (esasa mı yoksa tali mi?) anlamamız ve bunları anlatabilmemiz için öncelikle nelerde aynı düşüncede olduğumuzu tespit etmemiz gerekir. Bu yöntemle belli bir yere varıldıktan sonra tali konuları ele almamız anlayışımıza ters düşmez. Ancak, bizim soruna böyle bakışımız örgütsel birliğin sağlanacağı anlamına gelmez tabi ki. Birlik yaptığımız güçlerinde bu yöntemi benimsemeleri halinde bu mümkün olacaktır.

Bu yöntem izlenir, tespit edilen ortak anlayışlara paralel pratik adımlar atılırsa sanırız, birliğe giden yolun köşe taşları döşenmiş olur.

Örgütsel Birliğin Çerçevesi

Sosyalistlerin örgütsel birliği için "esas" ve "tali" konular vurgusunu yapageldik. Bununla neyi anlatmak istiyoruz? Ya da bundan neyi anlıyoruz? Çünkü hemen hemen hekes "esas" sözcüğünde anlaşıyor ama, bu "esas" sözcüğünün içini kendine göre dolduruyor.

Bizim için esas olan, marksist-leninist dünya görüşü ışığında program-örgüt ve taktik birliktir. Bu üç konuda aynı anlayışı paylaştıktan sonra, sosyalistlerin, ayrı ayrı örgütsel yapılar altında mücadele etmeleri ihtiyaç değil, lükstür.

Asgari programımız Ulusal Demokratik Devrim Programıdır. Nihayi hedefimiz komünizmdir.

Örgütsel anlayışımız, Leninist örgüt ilkesini esas alır. Demokratik-merkeziyetçilik, azınlığın çoğunluğa uyması, azınlığın haklarının korunması vb. -Bundan hizipçiliğe müsamaha edileceği anlaşılmamalı.- Örgütsel disiplin esastır ve hiç kimse bu disiplinden muaf değildir. Tartışma özgürlüğünün sınırı, tartışılan konunun yetkili organlar tarafından karar altına alınmasına kadardır. Alınan kararın hayata geçirilmesi, ona karşı olanların altına girecekleri kesin yükümlülüktür vb.

Taktik, kime karşı kiminle ve nasıl mücadele edeceğimizi netleştirir. Belirli bir dönemi kapsayan taktik alanda, aynı programa sahip ve aynı örgüt içinde yer alanların dost ve düşmanın kim olduğu konusunda da görüşbirliği içinde olmaları gerekmektedir.

Sosyalistlerin birilği, bu çerçevede anlaşabilen örgütlerle ve gruplarla bitmeyeceği apaçık ortadadır ülkemizde. Çünkü birlik, ancak emekçi sınfla birleşebildiği takdirde gerçek hedefine ulaşmış olacaktır.

BEYAZ SARAY, KREMLİN UZLAŞMASININ KÖRFEZ'E GETİRDİKLERİ

Kamer ÖZKAN

İkinci Paylaşım Savaşı (1939-1945) sonrasında "Soğuk Savaş" kavramında nihai ifadesini bulan uluslararası gerginlik, baş döndürücü bir hızla tırmanışa geçmiş, dünyayı topyekûn bir savaşın eşiğine getirmişti. Uluslararası düzeyde "yakınlaşma" ve "uzlaşma" siyaseti içerisinde liderlerin öznel girişimlerinin önemi büyük olsada, esas olarak, koşullar (!), 1980'li yılların sonlarında bu tırmanışı frenleyebildi. "Soğuk Savaş" türünden uluslararası gerilim, 21. yüzyıl arifesinde yerini, kamp lideri "Süper Güçler"in belirleyiciliğinde, önemli oranda "Yumuşama" ve "Uzlaşma"ya bıraktı. Kamp liderlerinin özel çaba ve silahsızlanma bazında barış girişimlerinin sonucu olarak sunulmak istenen bu tarihi olgu, özünde çağdaş nesnelliğin ön plana çıkardığı gelişmelerin kaçınılmaz sonucuydu. Liderlerin ideolojik ve politik girişimlerine yön veren, onları şekillendiren çağdaş tarihi nesnellik yani yerküre düzeyinde mevcut ideolojik, politik, teknik, ekonomik ve sosyal yaşam koşullarının ulaştığı boyuttu. Sonuçta, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nden M. Gorbaçov, Amerika Birleşik Devletleri'nden önce R. Reagan sonrada G. Bush dönemi, "kamplar dünyası" ya da "iki başlı dünya kamplar sistemi"nin sona erdiği dönem oldu.

Tarihsel gelişmelerin "Soğuk Savaş" kesitini baştan alacak olursak; Birinci Paylaşım Savaşı (1914-1918) gibi İkinci Paylaşım Savaşı'da kimilerinin lehine (ABD, SSCB, İngiltere ve Fransa), kimilerinin alehine (Almanya, Japonya ve İtalya'nın) sonuçlanmıştı. Nevar ki, her son yeni bir şeyin başlangıcıdır: Biten veya da bitmiş görünen savaş, yeni bir savaş türünün, "Soğuk savaş" veya "Kamplar Savaşı"nın başlangıcı oldu. ABD'nin Moksova'daki ünlü diplomatı Kennan'ın ünlü. "Uzun Telgraf"ı ve Birleşik Devletler Başkanı Truman'ın buyruğu ile başlayan ve daha sonaları General Marshall Planı ile pekiştirilen ideolojik ve politik kamplar savaşı veya "Soğuk Savaş" başlangıcını izleyen yıllarda askeri mevzilerini yarattı. Önce, kapitalist-emperyalist sistemin, sözde savunma özünde saldırı paktı olan "NATO" (1949), daha sonrada, Sosyalist Kampın Varşova Paktı (1956) kuruldu.

Sonuçta, "Dünya Barışı"; uzun zaman kamp liderlerinin, daha doğrusu silahların gölgesinde kaldı. Askeri "Uçlar"ın liderleri (ABD ve SSCB), karşılıklı tehdit ve sıcak-savaş tellalıklarıyla dünya halklarına soğuk duş yaptırarak, "Dünya Barışı"nı kurtarmaya çalıştılar. Adına literatürde "Soğuk Savaş" denen bu silahlı ve fiili imha gücü olmayan savaş türü, özünde kapitalsit emperyalizmin Sovyet sosyalizm ve komünizm "tehlikesine" karşı ilân ettiği "kapital dünyasını, özel olarak da Batı Avrup'yı sosyalizmin ve komünizm tehlikesine kapama" savaşıydı. Özü ve biçimi itibarıyla anti-komünist ve anti-Sovyetikti. Bu karşıtlık, askeri paktların oluşumunu ve silahlanma yarışını da beraberinde getirdi. Öyle ki, gelişmenin soğuk savaş evresinde, dünya, nükleer silah deposuna dönüştü: Biyolojik, kimyasal ve konvansiyonel başlık taşıyabilen güdümlü kitle imha silahları dünyalının korkulu rüyası haline geldi. Bu durum, "Süper" askeri güçlerin varılan noktada geri adım atmaları, yumuşama ve uzlaşmaya "Evet" demelerinin belirleyici etkenlerinden biri oldu!..

"Kamplar"ın oluşumu ve "Soğuk Savaş"la birlikte, kamp liderlerinin ekonomisine ağırlıklı olarak savaş ekonomisi; silah ve gerekse silah ve savaş teknolojisi üretimi yön vermeye başladı. İkinci Pallaşım Savaşı sonrasında, dünya liderliğine soyunan "Süper Güçler"in genel ekonomisine yön veren silah ve savaş teknolojisi üretiminin, söz konusu ülkelere ağır bir bedel ödettiği muhakak. Gelişmenin söz konusu olumsuz yönü, 1980'li yılların sonlarında meyvesini vermeye başladı. Kamp lideri süper güçler bir yandan savaş mağlubu ülkelerin (Japonya ve Almanya'nın) nefeslerini enselerinde hissederlerken, öte yandan uzun yıllarını alan silahlarını imha etmek zorunda kaldılar. Sonuçta, silah üretimindeki olağanüstü yoğunlaşma, dünyalının kendisini top-

yekün bir imhanın eşiğine götürdüğünde, gelişmeler, Beyaz Saray-Kremlin yakınlaşması sonrasında tarihi bir uzlaşmayı kaçınılmaz kıldı. Bu kez, silahsızlanma yolunda nükleer başlıklı füzelerin başlık sökümü ve imhası için, milyarlarca dolarlık ödeneğe ihtiyaç duyulur oldu.

Kuşkusuz, "ABD ve SSCB uzlaşmasının en önemli etkenlerinden biri de, gelişmenin Alman ve Japon mucizesiyle ilgili olanıdır." Eski iki "süper güç", dünya siyasetindeki yerlerini koruyabilmek ve Almanya ile Japonya'ya geçilmemek için, bütçe açıklarını kapatmak, askeri harcamaları kısmak, çağın gereklerine uygun teknoloji üretmek üstünlüğünü yakalamak zorundaydılar. Şöyle bir soru sorulabilir: SSCB ve ABD zorunlu olanın gereklerini yerine getire bildiler mi? Hayır. Bunu başardıkları söylenemez. Her şeyden önce bu günkü koşullarda ve gelişmenin bu günkü düzeyiyle ABD, diğer müttefiklerinden Japonya ve Almanya'dan daha ileri değil. Üstelik Almanya ve Japonya'nın gelişkinlik düzeyiyle başı dertte. Boşuna değil, bunun bilinen belirgin nedenleri var:

SSCB ve ABD, silah üretiminde yarış halindeydiler. Bütçelerinin büyükçe bir kısmını, silahlanma harcamalarına ayırıyorlardı ve bütçe açıkları günden güne artıyordu. Buda SSCB ve ABD ekonomisine ağır bir yük getiriyordu. Japonya ile Almanya'nın ise, böyle bir sorunu yoktu. Onlar, aşırı silahlanma harcamalarından uzak, hemen hemen sanayininin tüm kollarını eşit düzeyde, çağdaş anlamda kendi stillerinde yorumlayarak belirgin bir teknolojik üstünlüğü temsil etmeye başladılar. Bu gün özellikle SSCB'nin, belli ölçüde de ABD'nin silah ve uzay sanayi dışında, Almanya ve Japonya'ya üstünlük sağladığını kanıtlamak çok zor. Özet olarak, ABD ve SSCB ekonomisi tıkandı denebilir.

Özellikle iki başlı dünyaya "Uç" iki süper devletten biri olan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği öylesine çaplı ve yoğun bir silahlanma yarışı içerisine dalmıştı ki, silah ve savaş teknolojisi üretimi atmosferi içerisinde sanayinin diğer kollarındaki çağdaş teknlojik üstünlük yarışını adeta unutmuştu. Sanayinin diğer kollarındaki ekonomik gelişmeyi, kendi kendine yeterlilikle sınırladı. Dolayısıyla bu ekonomik politika da SSCB'ni çağdaş ekonomik, gelişmenin gerisinde bıraktı. Buda yetmiyormuş gibi, "süper" merkezlerden Moskova, diğer müttefiklerinin silahlanma ve savunma bütçelerinin yükünü de şu veya bu kadarıyla omuzlamak zorundaydı. Bu zorunluluk, doğal olarak SSCB ekonomisine ağır bir yük getiriyordu. Buna karşılık ideolojik ve politik hasmı ABD, nisbeten ihtiyatlı bir politika izliyor, silahlanma yarışıyla gelen yükün önemli bir bölümünü müttefikleri ile bağımlılarına atıyordu. Bu ihtiyatlı politika ise, ister istemez ABD'ni SSCB'nin bir adım önünde tutuyordu.

Özetlersek; SSCB; kapitalist emperyalizmin dünya ölçeğindeki ablukası altında kendisini, müttefiklerini emperyalist saldırı tehlikesine karşı koruyabilmek için aşırı düzeyde silahlanmış; ABD dahil kapital dünyasının korkulu rüyası haline gelmiş; ancak, aynı başarıyı sanayinin diğer kollarında göstermeyerek, yarım asır önceki teknolojiyle sanayisini çağdaş boyutta tutmaya çalışmıştı!.. Doğal olarak bu hesap tutmadı. 1980'li yıllarda Sovyet ekonomisi çıkmaza girdi. Kendi kendine yetmezliğe düştü. Bazı ana tüketim maddeleri karneye bağlandı. Uzun kuyruklar sanayide kifayetsizliği ve ekonomide tehlike sinyallerinin açık ifadesiydi. Arz ve talep dengesi bozulmuş, "Sovyetik" ekonomi sistemi, SSCB'ni iki seçenek karşısında çaresiz bırakmıştı: Ya bir karşı devrimle çöküp kapitalist sisteme entegre olacak, yada devrimci sosyalist bir operasyonla bürokratik ve hantal yapılardan kurtulacak.

Bir anlamda dünyanın SSCB liderliğine çok şey borçlu olduğu söylenebilir. O'nlar bütün dünyayı kendi krizlerine ve sonuçlarına ortak edebilirlerdi. Ellerindeki nükleer silah kapasitesiyle dünyaya rahatlıkla şantaj yapabilirlerdi. Hatırlanacak olursa, bu türden ekonomik ve siyasal bunalımların bedelini dünya ağır ödemişti. Tabi bu arada pahada ve yükte ağır faturanın dünyanın mazlum halklarına çıktığını belirtmeden geçemeyeceğiz!.. Örnek olarak Birinci ve İkinci Paylaşım (Dünya) Savaşları'nı gösterebiliriz. Bölgesel düzeyde de (Orta Doğu düzeyinde) sekiz yıl süren ve savaşan taraflara ağır bir bedel ödeten Irak-İran Savaşı (1980-1988) ile halâ devam eden Körfez Savaşı örnek olarak gösterilebilir. Irak ile İran'ın "Sekiz yıl savaşları"nda ödediği faturanın yükü, yaklaşık 170 milyar dolar! Bu yük'te her bir dünya savaşında dünyaya çıkan faturanın yaklaşık iki katı...

Başta ABD olmak üzere İngiltere, Fransa, Almanya ve diğer batılı müttefikleri, tarihsel deneyim birikiminden yararlanarak, tehlikenin önemini kavramakta gecikmediler ve SSCB'nin barışçıl ve sorumluluk yüklü önerilerini dikkate alarak tarihi bir uzlaşmaya gittiler. Çünkü, Y. Andropov'un kısa yönetim döneminden bu yana Sovyet ekonomisi S.O.S işareti veriyor ve bu istikrarsızlık giderek siyasal istikrarsızlığı tırmandırıyordu. Sovyetler'deki gelişmelerin beklenmeyen sonuçlar getirebileceği ve dünya imparatorluklarını çökertebileceği mesajını algılamakta zorlanmayan deneyimli batı, Sovyet ekonomisinin verdiği mesaja barışçıl, birazda faydacı yaklaşımı çıkarlarına uygun gördüler. Kısacası, kapital dünyasının efendileri Sovyet ekonomisinin

verdiği mesajı olumlu karşıladılar. Kamp lideri Amerika, SSCB'nin belkide son kez uzattığı zeytin dalına aynı düzeyde olmasada olumlulu cevap verdi. Vermek zorundaydı. Aksi taktirde masadan zararla ayrılan taraflardan biride kendisi ve diğer yakın müttefileri (Fransa ve İngiltere) olacaktı. Çünkü, çıkabilecek olası bir sıcak-savaş'ta SSCB nükleer füzeleri sadece Amerika Birleşik Devletleri'ni değil; ama aynı zamanda yakın müttefiklerinden olan İngiltere ve Fransa'yı da hedefleyecekti.

Karşılıklı yakınlaşma atmosferinin şekillendirdiği mevcut durum; birbirine yakın iki olguyu "Yumuşama" ve "Uzlaşma"yı beraberinde getirdi. Bunlar, iki başlı dünya siyasetinin çıkmaza girmesinin ürünü olarak ön plana çıktı ve dünya gündemini işgal etti. Sıra atılacak ilk adıma geldiğinde; kuşkusuz, uzlaşmada ilk ödün verme hakkı, ilk uzlaşma adımı atanındır.

Gelişmelere bağlı ve paralel olarak ilk adım SSCB' liderliğinin "Glasnost" ve "Perestroyka"sından geldi. Glasnost ve Perestroyka "Soğuk Savaş'ın bittiğinin ilk habercisi, ilk basamağı oldu. Ünlü diplomat Kenan ve Truman'ın yine ünlü "Truman Doktrini" ile başlayan, Marshall Planı'yla pekiştirilen yaklaşık 43 yılık "Soğuk Savaş" geleneğini toprağa gömdü. Karşıtlıklar yerini "yumuşama" ve "uzlaşma"ya bıraktı.

"Uzlaşma"da ikinci adım ve ikinci büyük ödün yine SSCB'nden geldi. SSCB, ABD ve diğer batılı müttefiklerinin Avrupa'ya yerleştirmek istediği 570 adet Orta Menzilli Crus ve Pearsing füzesini yerleştirmemeleri halinde 1600 küsur Orta Menzilli Nükler Füzesini bire-üç oranını koruyarak imha edeceğini açıklaması üzerine, ABD ve diğer NATO'lu müttefikleri şaşkın şaşkın Sovyet önerisini kabullenmek zorunda kaldılar. Boşuna değil: Bu açıklamayla gelen öneri, oldukça ciddiydi; Sovyetler Birliği ile Varşova Paktı'nın açık askeri üstünlüğünü ve önerinin üstünden atlanacak cinsten olmadığını açıkça ifade ediyordu. Ve bu yakınlaşma ve uzlaşma atmosferi içerisinde karşıtlıklar çorap söküğü gibi barışçıl çözüm bulmaya başladı. Yetkili ağızlar, 1956 doğmlu Varşova Paktı'nın 35 yaşında kendi kendini işlevsiz bırakacağını açıkladı. Dolayısıyla, NATO'nun ideolojik, politik, askeri ve hukuki meşruiyet dayanağı kalmayacak. Buda bir açıdan askeri blokların çökeceği anlamına geliyordu.

Bu arada Demokratik Almanya'nın Federal Almanya ile birleşmesinin bütün dönemlerin en önemli olaylarından biri olduğunu belirtelim. Birleşik bir Almanya, Avrupa'nın süper gücü olarak ön plana çıkan bir Almanya, her zaman dikkate alınması gereken önemli bir ekonomik ve siyasal güçtür! Dünya ve insanlık tarihi bunu defalarca çarpıcı örnekleriyle gösterime sunmuştur...

Diğer Doğu Bloku ülkelerinden Doğu Avrupa ülkeleri birbirlerinin ardı sıra hem ideolojilerinin ve hem de ekonomik-politik çizgilerinin odak noktası olan SSCB'nin yörüngesinden olaylı ve kanlı bir şekilde kopmaya başladılar. Aslında bu sadece SSCB yada Rusya Federasyonundan kopma değil; öyle anlaşılmamalı, bu aynı zamanda sosyalist birlik ve sosyalizmden, daha doğrusu demokratik olamayan SSCB sosyalizminden kopma, uzaklaşmak anlamına geliyor.

Evet, 1980'li yılların sonlarında, tarihsel önemde siyasal gelişmeler baş döndürücü bir hızla tırmanış gösterdi. Bloklar çökmeye yüz tuttu. Yaklaşık 43 yıldır dünya siyasetinde ağırlığını hissettiren "Soğuk Savaş" önemini yitirdi. Doğu ile Batı arasında tarihi bir uzlaşmaya gidilirken, Doğu ile Batı arasındaki uluslararası güç dengesi Batı yada kapitalist-emperyalistler lehine bozuldu. Ancak, dünya düzlemindeki siyasal gelişmelre yön veren güçler dünya politikası üzerinde tekel kuran kamp lideri devletler (ABD ve SSCB) oldu. Tayin edici güç onlardaydı...

Belirleyici güç kamp lideri devletlerde olmasına rağmen, yinede Beyaz Saray-Kremlin yakınlaşması ve uzlaşmasının kolay gerçekleştiği söylenemez. Evet, dünya düzlemindeki nesnel gelişmeler böyle bir yakınlaşma ve uzlaşmayı kaçınılmaz hale getirmişti. Ancak, yaklaşık yarım asırlık ideolojik ve politik "Soğuk Savaş" geleneğini yıkmak, kamp genelinde bütün devletlere "çöküş" ve teslimiyeti aynı anda kabul ettirmek hiçte kolay olmadı. Bu nedenle Kamp'ın çöküşü hatırı sayılır düzeyde olaylı ve kanlı oldu. Sosyalizmin bunalımı, uyduların merkezden hızla uzaklaşmalarına neden olurken, eskide karar kılan yönetimler ezildi. Bu arada Doğu Bloku'nun Doğu Avrupalı üyelerinin Batı'ya itilmesini Sosyalist kamp lideri SSCB'nin nüfuz alanlarından çekilmesi yada kapitalist-emperyalist kamp lideri ABD ile Batı Avrupalı müttefiklerine terkedilmesi olarak yorumlanması gerektiğini belirtmekte yarar var. Olay ve gelişmelerin sunduğu gerçek bu: Beyaz Saray-Kremlin yakınlaşması ve uzlaşmasında Doğu Avrupa'nın geleceği pazarlık görmüş olabilir!..

Örneklersek; Eski Avusturya-Macaristan İmpratorluğu'nun bölüntüleri üzerinde kurulan devletlerden ikisi, merkezden (SSCB'den) hızla uzaklaştılar: Macaristan, 1956'da kaçırdığı ve gerçekleştiremediği hayallerini, hemen 1990'lı yılların başında yakaladı; Çekoslavakya, aynı yolda 1968 yılında kaçırdığı "Prag Baharı"nın sarhoşluğunu yaşıyor. A.Dubçek haklı, ünlü "Prag Baharı"nı ezenler tarih önünde haksızdı(!)

Almanya: Doğusuyla Batısıyla birlikte harcadık-

ları çaba sonucu ülkeyi bölen "Utanç duvarı"nı tarihin karanlığına gömerlerken, bir kez daha yüklü bir birikimle birleşerek tarih sahnesine çıkan yeni Birleşik Almanya, Avrupa'nın "süper gücü" olarak artık özgürüm, diyebiliyordu. Almanyalar'ın birleşme arifesinde dikkat çekici en önemli siyasal gelişme, SSCB lideri M.Gorbaçov ile Federal Almanya lideri H. Kohl zirvesiydi. Ülkenin yakın geleceği orada karara bağlanmış olmalı!..

Romanya: Eskide karar kıldı. Bu karar eski yönetim alayhine sonun başlangıcı oldu. Ülke, kanlı olaylara sahne oldu: Binlerce kişi İç Savaş'ta yaşamını yitirdi. Sonuçta, N.Çavuşeşku ve eşi E. Çavuşeşku' kurşuna dizilmekten kurtulamadılar...

Bulgaristan: Çaresiz ve buruk, batıya yönelmenin, onunla uzlaşmanın yolunu tuttu. Macaristan gibi batıyla flörtün tutarlı savunucusu değil. Parti tabelalarını belkide göstericiler (ki çok az sayıdaydı) değil; görevli devlet memurları kaldırdı ve de değiştirdi. Kısacası, Bulgaristan, Doğu Bloku ya da Sosyalist Kamp'ın bu günkü durumundan çok memnun görünmüyor.

Batı dünyası içerisinde ağırlığını hissettiren saygın ülkeler grubu, ABD liderliğindeki İngiltere, Fransa, Almanya, Japonya ve Kanada'dan oluşuyor. Koşullar ve kamplar arasındaki güç dengesi bu grup, özelliklede kapitalist emperyalizmin lideri ABD lehine bozulduğuna göre; karşıt kamp lideri SSCB, bazı mevzilerinden yada nüfuz alanlarından çekilecekti. Öyle de oldu: SSCB, "soğuk savaş" ve gerekse sosyalizmin dünya ölçeğindeki yayılması döneminde edindiği nüfuz alanı türünden kazanımlarını terketmek zorunda kaldı. Ancak, bu, SSCB lehine taktiksel bir geri çekilme ve yükü bir yerlere atma planı mı; NATO ve gün geçtikçe dünya barışını biraz daha tehlikeye atan kapital dünyasını içerden çökertme, en azından kamp lideri ABD'nin batı dünyası üzerindeki etkisini azaltmak girişimi mi; yoksa sosyalizmin, en azından Sovyet sosyalizminin çöküşü ve iflası mıydı; belli değil. Kesinlikle belli olan birşey varsa, o da Sovyet sosyalizminin NEP döneminden sonra, en çetin dönemini yaşadığıdır...

Hiç şüphe yoktur ki, SSCB'nin dünya ölçeğinde nüfuz alanlarından çekilmesi, tarihsel önemde bir olaydı. Nevar ki, tarihsel öneme sahip olaylar, yeni tarihsel önemde siyasal gelişmelerin anasıdır. SSCB'nin nüfuz alanlaını terketmesiyle terkettiği eski nüfuz alanlarında "Otorite Boşluğu" doğdu: ve bu da, yeni yeni tarihsel önemde olay ve siyasal gelişmeleri koşullandırdı. Bunun en çarpıcı örneği, dünyanın en zengin petrol rezervlerinin bulunduğu Orta Doğu'da, Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle yeni boyutlar kazanan ve bugün sıcak savaşa dönüşen Körfez Bunalımı'yla sergilendi. Körfez bunalımı ve bunalıma götüren nedenleri biraz açalım:

Irak ve Suriye: SSCB'nin "Soğuk savaş" döneminde, Orta Doğu ve Basra Körfezi'ndeki iyi birer müttefiki, saygın nüfuz alanları, Sovyet ideologlarının "İleri Demokrasi" çözümlemesinin iki önemli ve istisna örnekleri idi. Bugün her ikisi de savunma (aynı zamanda saldırı) harcamalarını modern SSCB silahlarıyla karşılamış durumdadırlar. Özellikle Irak, bölgenin mini "Süper" askeri gücü ve dünyanın önemli askeri güçleri içerisinde yer almaktadır. Şu Körfez Savaşı'nın yaşadığımız ve izlediğimiz bölümünde başarı şansı olmasada, 28 devletin müttefik askeri kuvvetlerini altetmese bile, ABD Genelkurmayı'nın liderliğindeki dünyanın birleşik dev savaş makinasına karşı gösterdiği olağanüstü direnme örneği bunu göstermektedir. Ayrıca, çılgınlık da olsa (!) müttefik kuvvetlerin "Kara Harekâtı"nı Kuveyt topraklarında karşılamak üzere sadece işgal altındaki Kuveyt'te 4200 tank bulunduruyor olması, Irak'ın elinde bulundurduğu askeri gücün öneminin bir başka canlı örneğidir.

Körfez Savaşı öncesinde SSCB, Orta Doğu ve Körfez siyasetini Irak ve Suriye'ye dayalı yürütüyordu. Ancak, Beyaz Saray ile Kremlin arasındaki buzlar eriyince ve genel dünya siyaseti çaplı bir değişime uğrayınca, yeni dengeler, önemli dengesizlikler ortaya çıktı. Uluslararası siyasetin ve eski dengelerin erozyona uğramasıyla, bugün eski "süper güç"lerin karşısına yeni önemli güç ve dünyaya baş olabilecek iktisadi ve siyasal güçlerin boy verdiğinden söz edilebilir. Örneğin; Almanya ve Japonya, İngiltere ile Fransa yine önemli bir güç olmaya devam ediyor. Doğu Bloku'ndaki Avrupai çözülme SSCB'ne sıçrarsa SSCB yönetim modeli olarak çöker; buna karşılık ABD'de eski önemini yitirir. Ve dünya siyasetinde İkinci Paylaşım Savaşı mağlubu Japonya ile Almanya ön plana çıkar. Bu arada mevcut dünya bunalımının şekillendirdiği ve şekillendireceği yeni dünya düzeninin Orta Doğu'da da Irak'ı ön plana çıkardığını belirtelim. Evet, bölgeli güçlerden Irak, mevcut durumu lehine bozmaya, Orta Doğu ve Arap dünyasına lider olmaya yönelik çabalar içerisine girdi. Irak yönetiminin ırkçı-şoven yaklaşımı, kendisini bölgede tehlikeli bir mecaraya iterken; ABD'nin Orta Doğu ve Körfez Bölgesine çıkarları uğruna getirmek istediği "Yeni Düzeni"in uygulamaya koymasına da olanak sağlıyordu.

Aslında oynanan, ABD'nin Orta Doğu ve Körfez'e getirmek istediği "Yeni Düzen" senaryosuydu. Sahnelenen senaryonun ilk perdesi, Irak'ı bölgede ve dünyada teşhir olacağı haksız bir eyleme itmekti. Bunun için gerekli malzemeyi de Kuveyt ve S. Arabistan'ın kışkırtması ile Kuveyt'in işgal ve ilhakı sağlayacaktı. Irak liderliği Kuveyt'i işgal ve son-

rada ilhak etme ahmaklığını gösterince, ortaya çıkan durum, Irak alehine sonun başlangıcı oldu. Boşuna değil; Irak, bu affedilmesi güç "Uluslararası Hukuk" kuralları ihlalleriyle dünya kamuoyunun antipatisini kazanmış oluyordu. Çünkü, "hükümran" Kuveyt'in işgal ve ilhakını olumlu bir gelişme olarak görmek, olanaklı değil. Gerçekte, işgal'le başlayıp ilhak'la sonuçlanan siyaset, sömürgeci siyasetin bir icraatıdır. Irkçı sömürgeci siyaseti, Irak'ın Kuveyt'i işgalinde, daha öncede İran'a saldırısında, Kürdistan'ın bir bölümünü işgal altında tutmasından görüyoruz. Irak, bölgede, çapsız sömürgecilik siyasetinden yana siyasal bir çizgi izliyor. Bu vesileyle, giriştiği savaşlar, 'haksız" savaşlardır.

Nevar ki, ABD'nin sözümona Kuveyt'i kurtarma çabaları ve bu uğurda Irak'a yönelmesi, bu ülkenin "haklı savaş" yürüttüğü, Irak saldırganlığı ve sömürgeciliğine karşı olduğu anlamına gelmez. Sorun çıkar çatışmasından kaynaklanmaktadır. Provokasyona getirilerek Kuveyt'in Irak'a işgal ettirilmesi ile sözde Kuveyt'i kurtarmak için Irak'a saldırı, ABD'nin "Yeni Düzen" senaryosunun ayrılmaz halkalarıdır. Aynı şekilde ve ondan aşağı olmamak şartıyla, emperyalistlerin bölge siyaseti ve bu siyasetin şekillendirdiği sıcak savaşlarda "haksız savaşlar"dır. Bir başka deyişle, karşıt kutupların değil; aynı kutupta (burjuva-kapitalist kutupta) yer alan biri emperyalist, diğeri emperyalizme bağımlı yarı-sömürge iki sömürgeci gücün çıkar çelişkilerinin şekillendirdiği haksız bir savaştır.

Koşullar açık bir şekilde, emperyalizme bağımlı Körfez ve Orta Doğu'nun saldırgan gücü Irak'ın alehineydi. Aleyhte bulunan oldukça açık bir dengesizliğin Irak vb. gibi emperyalizme bağımlı ülkeler tarafından dengelenmesi olanaklı değildir. Çünkü, herşeyden önce, Irak ve Irak gibi emperyalizme bağımlı yarı-sömürgeler, genel olarak özgür bir ulusal ve uluslararası politika üretme erkine sahip değildirler. Körfez Bunalımı ve onu izleyen Körfez Savaşı buna açık örnektir. Irak, emperyalizme olan bağımlılığını asgariye indirmeye çalışıp, bağımsız politika üretme ve bölge liderliğine soyununca olan oldu. Irak, ABD'nin kara listesindeki 20 ülke arasına girdi!!..

Açık olan bir başka olgu da şuydu: Genelde sömürge ve yarı sömürgeler istikrarsız ülkeler olmalarına rağmen, Körfez Bunalımı ve Savaşı böyle bir istikrarsızlığın esintilerinden kaynaklanmadı: emperyalistler, bölgedeki çıkarları uğruna mevcut istikrarsızlığı tırmandırarak, ona daha çaplı bir boyut kazandırdılar. Ve bu boyut geniş çaplı bir bunalımı, o da, sıcak savaş'ı şekillendirdi. Kazanım emperyalistlerindi. Ve emperyalistler bu kazanımlarının sonuç alıcı aracı olarak önce Kuveyt'i işgal ettirdiler, sonrada "İnsan Hakları ve Uluslararası Hukuk Kuralları" ihlallerini bahane ederek "Demokrasi Kılıcı" olarak Irak'ın ensesine indiler. Irak ise, tekrar edelim: savaşı kabul etme ahmaklığını gösterdi. İsteseydi, sıcak-savaş öncesi koşullarda BM Kararlarına katılır ve daha geniş bir yıkımdan kurtulurdu. Böylece, batılı gelişmiş emperyalist ülkeler, dünya kamuoyunun desteğini arkasına alarak hedeflerini yakalamayabilirlerdi! Ancak, Irak böyle bir sağduyu göstermedi: Gösteremezdi. Çünkü, Irak'ın hayalleri, yakalamak istediği hedefleri vardı: Irak, dünya'da saygın bir yer, tarihte "şanlı" bir sayfa, ya da bir "zafer" istiyor. Hedefini yakalayıp yakalayamayacağını zaman gösterecek. Sıcak savaşın koşullandırdığı gelişmeler, Irak'ın alehine gitsede, şimdiden kesin (!) birşey söylemek için zaman henüz erken...

Savaşa neden ihtiyaç duyuldu?

Körfez bunalımı ve onu izleyen Körfez Savaşı, kendi başına kendiliğindenci bir tarzda alın yazısıymış gibi ortaya çıkmadı: Çıkarıldı. Savaşı belirleyen ve koşullandıran, savaşın hedefleridir; amaçlarıdır. Herhangi bir amaca yönelik olmayan savaş olmaz. Bölgede tırmandırılan Körfez Bunalımı, muhtemel bir sıcak-savaş'ın habercisiydi. Körfez Savaşı ise, ABD'nin "Yeni Düzen" senaryosunun önemli bir bölüntüsüydü. "Yeni Düzen"in Körfez'e oturması için, savaş kaçınılmazdı. Irak'ın yapabileceği, savaşı ortadan kaldırmak değil (buna gücü yetmez); onun yıkıcı etkilerini asgariye indirmekti. Ateşi söndürmeye körükle gidince, durum Irak alehine döndü ve şimdi bunun sancılarını çekiyor...

Bu, nasıl oldu?

Daha önce, SSCB'nin Orta Doğu ve Körfezdeki nüfuz alanlarında, ABD lehine etkisizleşmesiyle birlikte, bölgede otorite boşluğu doğduğunu ve bu boşluğu doldurmada iki "uç"un ön plana çıktığını belirtmiştik. Bunlardan biri, kapitalist-emperyalist kamp lideri ABD, öteki; SSCB yörüngesinden uzaklaşan ve ABD'nin yörüngesine ABD'nin istediği koşullarda girmek istemeyen bölgenin mini süper gücü Irak. Irak'ın amacı: Daha öncede belirttiğimiz gibi, bölgeye ve Arap alemine "baş" olmaktı, ve batı düyasıyla ilişkilerini bu düzeyde sürdürmekti. Tabii bu durum, yani Irak'ın istemleri bölgedeki ABD çıkarlarına ters düşüyordu. ABD'nin dünyanın en büyük petrol tüketicisi, Orta Doğu ve Körfez'inde dünyanın en zengin petrol rezervlerine sahip olduğu dikkate alınırsa, bu çelişkinin ciddiyeti ve ABD için önemi kendiliğinden ortaya çıkar. Kısacası, ABD çıkarları açısından bölge, uğrunda savaşmaya değerdi.

Daha ne kaldı: Savaş planları mı? Bu oldukça kolay. Neden mi? Çünkü, ABD liderliğindeki batı

dünyasının önde gelenleri, genelde dünya, özel olarak da muhtemel bir Körfez Savaşının savaş planlarını çekmecelerinde saklı tutarlar. Savaş sırasında savaş planları yapılmaz: Savaşılır. Bir kimse eğer savaş planlarını savaş koşullarında hazırlamayı düşlüyorsa, ahmaklığın en büyüğünü yapıyor demektir. Aklı başında hiçbir kimse bu ahmaklığı özellikle ABD gibi deneyimli bir kamp lideri ve yükselen kapitalizmin saygın efendileri İngiltere ile Fransa'dan beklememelidir. Beklemek akıllıca bir iş olmaz...

Bölge ve dünya siyasetinde tutarsız ve istenmeyen bir grafik çizen Irak, İran'la olan Savaşı'ndan sonra yaklaşık iki yıl kadar önce toprağa gömdüğü savaş baltasını gömdüğü yerden çıkarıp, kendisini sekiz yıl süren Irak-İran savaşı süressince, geniş maddi imkânlarıyla aktif bir şekilde destekleyen Kuveyt'i işgal edince, ABD ve diğer batılı iri müttefiklerinin eline, Irak'ı uluslararası camiada teşhir ve tecrit edecek olan önemli bir silah vermiş oldu. Amerika Birleşik Devletleri ile diğer müttefiklerini bu silahı ustalıkla kullanmadıkları söylenemez.

Irak lehine olan eski Körfez Düzeni'nde denge unsuru olan SSCB Körfez siyaseti, Kremlin-Beyaz Saray yakınlaşması ve uzlaşmasından sonra silinmişti. Böylece, bölgenin eski SSCB müttefiki iki ülkesi, (Irak ve Suriye) ABD'nin yeni bölge siyaseti karşısında yalnızlığa itilmişlerdi. Irak yöneticilerinin görmekte zorlandıkları ya da görmekte geciktikleri en önemli gerçeklerden biri buydu. Irak, savaşa ilk adımını attığı Kuveyt'in işgali döneminde halâ Sovyet güvencesiyle konuşuyor ve ABD'ni ciddiye almadığı görünümünü vermeye çalışıyordu. Kaldı ki, Irak'ın hiç bir haklı gerekçe göstermeden Kuveyt'i işgal ve ilhak etmesi, 15 üyeli BMGK'nin 5 daimi üyesinden biri olan SSCB'nin desteğini daha işin başlangıcında tamamen imkânsızlaştırmıştı. Kuşkusuz, SSCB, Irak'ın dünya ölçeğindeki teşhir ve tecritine neden olan eylem ve davranışlarını destekleyerek, onun gibi teşhir ve tecrit olmayı göze alamazdı:

Böylece, SSCB'nin eski ve güvenilir iki önemli bölgeli müttefiki; Irak ile Suriye, ABD'nin Orta Doğu ve Körfez Bölgesine getirmek istediği "Yeni Düzen" uğruna, yeni Körfez politikasının belirlenmesi ve icrasında "Yem" durumuna düştüler. Ne denirse densin; sömürgeci ırkçı Irak yönetimi bu gerçeği göremedi. En azından görmekte gecikti. Çünkü, artık "Soğuk savaş" maratonu koşulmuyor ve Kremlin ile Beyaz Saray arasındaki tarihi buzlar erimiştir. Eriyen buzların oluşturacağı sellerin bazı değerleri silip götüreceği açıktı. Oldukça açık olan bu tarihi gerçeği ve gelişmeyi görmemekle; petrol dolarlarının kendilerine sağlamış olduğu geniş maddi imkanların etkisiyle dünyaya ırkçı gözlüklerle bakmakla; Saddam Hüseyin liderliğindeki ırkçı Irak yönetimi politik yaşamının en büyük hata ve yanılgısına düştü. Ve bu yanılgının hayal edildiği gibi müttefik cepheyi yaramayacağı açık. Şimdilik Bağdat Yönetimi, Arap ırkçılığını arkasına almak ve müttefik cepheyi yarmak için, Telaviv'i "Scut" füzelerinin hedefi haline getirmekle meşgûl; ama bunun beklenen etkiyi göstereceğini beklemek çocukça saflık olur...

Zamanında yakalanmayan bir başka gerçekte, Amerika Birleşik Devletleri'nin yeni Körfez siyaseti ve "Yeni Düzen"i oturtmaktaki kararlılığıydı. Irak, Kuveyt'i işgal ve ilhakının "masa diplomasisi" getireceğini umuyordu. Tabii bu bir yanılgıydı. Gerçi Irak'ın ABD'ne vereceği tavizler tatmin edici olabilir ve ABD'de Kuveyt'i kurtarma kahramanlığından vazgeçebilirdi. Ama işin içerisinde, Körfez'e getirilmek istenen "Yeni Düzen"in oturması için, Irak'ın önemli bir askerî güç olmaktan çıkarılması vardı. ABD'nin "Yeni Düzen" projesinin önündeki en önemli engellerden biri Irak'ın bölgede dev savaş makinasına sahip olmasıydı. İşte, ABD'nin "Yeni Düzen" projesi, bu imhası güç dev savaş makinesinin parçalanmasını, Irak'ın sahip olduğu nükleer silahlardan arındırılmasını, ABD'nin bölgede tek ve tartışmasız "otorite" olmasını, bölge ve dünya petrol akışını istediği alana çevirmesini, kısacası, bölgede (Orta Doğu'da) küçük bir ABD imparatorluğu için gerekli koşulların yaratılması ve gereklerinin ifasını zorluyordu.

Irak-İran veya "Sekiz Yıl Savaşları" (1980-1988) boyunca, ABD, 1979 yılında İran'da Şah Yönetim'nin A. Humeyni önderliğinde bir Halk Ayaklanması ile devrilmesinden sonra, onun yerine İran liderlik koltuğunu devralan A. Humeyni Yönetimi'ne karşı, Irak'ı aktif olarak destekledi. Uydular aracılığıyla İran saldırılarını ve askeri mevzilenmelerini önceden Irak'a bildirerek, A. Humeyni Yönetimi'ni devirmek için Irak'ı İran'a karşı kullandı. Amerika Birleşik Devletleri'nin bu konuda İran'a karşı başarılı olduğu söylenemez. Ancak, Irak'ın mutlak bir yenilginin eşiğinden dönmesine yardımcı olduğu söylenebilir.

ABD yanlısı Şah Yönetimi'nin A. Humeyni önderliğindeki güçlü bir Halk Ayaklanmasıyla devrilmesinden sonra, ABD-İran ilişkileri tarihte en kritik dönemine girdi. Diplomatik ilişkiler kesildi. ABD, ülkesindeki İran mal varlığını dondurdu. Buna karşılık İran, ülkesindeki yüzlerce Amerikalı diplomatı rehin aldı. Bu durum, ABD İran ilişkilerindeki dengesizliği dahada tırmandırdı. Ordusunun dağınık olduğu bir dönemde, İran'ın zayıf durumundan istifade ederek, Humeyni Yönetimi'ni

devirmek ve Şattülarab Su Yolu üzerindeki emellerini gerçekleştirmek için, Irak haksız bir çıkış yaparak önce İran'a yürüdü, ardından Cezayir Anlaşması'nı tanımadığını açıkladı. Irak, batı dünyasını arkasına alarak, İran ise tek başına savaştı. Uzun bir savaş oldu. Uzayan savaşın son yıllarında Irak Genelkurmayı İran karşısında gedik vermeye ve gerilemeye başladı. ABD, Irak'ın imdadına koşarak İran askeri harekâtları hakkında malümat vermekle yetinmeyerek, fiili askeri müdahalelerde de bulundu. Önemli tesislerini, özellikle petrol dolum tesislerini bombaladı. ABD müdahalelerinin sıkıştırmasıyla, İran devlet siyasetini bilen, deneyimli İran'lı yöneticiler ön plana çıkarak yeni İran'ın ve İran-Irak savaşı'nın kaderini belirleyecek olan kararlar aldılar. ABD, İngiliz ve Fransızların bölgeye önemli oranda yığınak yapmaları, uçak gemisi filolarını Körfez'e kaydırmaları, zaman zaman fiili müdahalelerde bulunmalarını dikkate alan deneyimli İran Devlet Politikası, Irak'la uzlaşma zamanının geldiğini iyi bir zamanlamayla tesbit ederek, Irak-İran Savaşı'nın sonunu belirlediler. Tabii bu arada Şattülarab Su Yolu Irak'ta kaldı. Ancak, Kuveyt'in işgalinden sonra Irak, hem İran cephesini sağlama almak ve olası bir İran saldırısını devre dışı bırakmak, hem de dünya düzleminde müttefik cephenin gücün zayıflatmak için, İran'la olan eski Cezayir Anlaşması'na yeniden ve bir kez daha yüksek sesle "Evet" dedi. Böylece, sekiz yıl süren, milyonlarca insanın ölümüne neden olan ve koskoca Dünya Savaşları'ndan taraflara çok daha ağır yük getiren İran-Irak Savaşı, meşru bütün dayanaklarını kaybetti. Akla şöyle bir soru geliyor. Niçin savaşılmıştı; milyonlarca insanın ölmesi ve oldukça ağır bir yük omuzlamak için mi? Birkaç yıl önce biten Irak-İran Savaşı'nı, son Irak teslimiyeti ışığında değerlendiriyoruz; ortaya çıkan sonuç: Savaş, tam bir cinayetmiş! Ve yine bu savaşında mimarı; ne A. Humeyni ne de S. Hüseyin'di. Yeni İran yönetimi'ni hizaya getirmek isteyen ABD ile diğer batılı müttefikleriydi. Haksız S. Hüseyin'li Irak kışkırtması ise; emperyalist kışkırtmasından başka birşey değildi. Ya bugün ne oldu? Günümüz dünya siyasetinin acizliğine bakın ki, o gün İran'a karşı Irak'ı destekleyen ABD ile diğer müttefikleri, ardan uzun bir zaman geçmeden bugün Irak'a karşı savaşıyorlar.

ABD ile diğer batılı ileri sanayileşmiş emperyalistlerin bölge politikasını belirleyen en önemli etken nedir?

ABD'nin bölge siyaseti, petrole olan bağımlılığıyla direkt ilişkilidir. Çünkü, ABD, sanayileşmesine paralel olarak, dünyanın en büyük petrol tüketicisi ülkesi konumundadır. Bu ihtiyacını da, Afrika ve Karaipler'den karşılaması olanaklı değildir. Çünkü, dünya petrol rezervlerinin %60'ı Orta Doğu ve Körfez bölgesinde bulunmaktadır. O halde, ABD'nin hayati öneme sahip petrol ihtiyacını önemli oranda karşılayacak bölge Orta Doğu'dur. Aynı şey, Avrupa'nın gelişmiş sanayi ülkeleri içinde geçerlidir. Bu vesileyle, en büyük sanayi devi ABD ile Avrupa'lı müttefikleri, bölgede kendi lehlerine kalıcı bir denge ve istikrar sağlamak zorundadırlar. Batılı emperyalistlerin beklentilerine cevap verebilecek olan tek çözüm formülasyonu bu. ABD'nin bölgeye getirmek istediği "Yeni Düzen" senaryosunun iç yüzü ve hedeflediğide bundan başka birşey değil.

Neden bir başka bölge ülkesi değil de Irak?

Bunun cevabı, petrol bağımlısı Batılı emperyalist ülkelerin çıkarlarıyla bağlantılı bölge siyaseti içerisinde aranmalıdır. Bize göre; mevcut ekonomik, politik, askeri ve coğrafik konumu gereği, Irak'ın içinde yer almayacağı veya taraf olamayacağı bir Körfez Savaşı, bölgedeki ABD ve bölgeli işbirlikçilerinin çıkarlarına cevap veremiyordu da ondan. Neden mi? Bunun nedeni; yukarıda değindiğimiz gibi değişen dünya ve bölge koşulları içerisinde aranmalıdır. Bölge ülkelerinin mevcut durumları, ulusal ve uluslararası ilişkileri ile bu düzeydeki politikalarının tarihçeleri gerekse ABD ve diğer batılı müttefikleri ile olan ilişkileri irdelenecek olursa, bunu anlamak o kadar da zor değil. Belirleyici faktör; her bir bölge ülkesinin geçmişi, bu günü ve yarını, bölgenin dünya ölçeğindeki mevcut stratejik önemi ve bilinen petrol üretim ve rezervleriyle direkt ilişkilidir. Bölge özellikle petrol ve petrol ürünleri cinsinden zengin yeraltı kaynaklarına sahip; ve savaş öncesinde, gelişmiş batı için mükemmel bir pazar niteliğine sahipti. Ve durum öyle gösteriyor ki, enkaz haline getirilmek istenen Orta Doğu ve özellikle de Irak ile Kuveyt'in yeniden imarı için batılı emperyalistlere büyük iş düşecek!...

Tekrarda yarar var: Günümüz Orta Doğu ve Körfez bölgesi'nde boy veren ve zaman zaman sıcak-savaşlar'la noktalanan ancak, bölgede hiçbir sorunu çözemeyen, tam tersi yeni sorunlar üreten ve dolayısıyla yeni ve daha farklı çözümler koşullandıran siyasal gelişmeler, dünya ve bölge Petrol Sorunları'yla doğrudan ilişkilidir. Son Kuveyt'in işgal ve ilhakı ile sıcağı sıcağına sürmekte olan Körfez Savaşı, bunun çarpıcı önemde örneklerinden biridir. Körfez Bunalımı ve bu bunalımın-pek tabidir ki, ABD ve müttefik çıkarlarının-şekillendirdiği Körfez savaşı, özünde dünya Petrol Sorunları'nın koşullandırdığı dünya Petrol Savaşı'nın özel ve bölgeye özgü uzantısıdır. Aklı başında hiç bir kimse bunun aksini iddia edemez.

Petrol sorununun, sanayininin gelişkinlik düzeyi ve dolayısıyla, petrol enerjisi tüketimiyle doğru-

dan bağı var. Bugün, Amerika Birleşik Devletleri, önde gelen dünyanın sayılı ülkelerinden biridir ve yaklaşık tüm Batı Avrupa kadar petrol enerjisi tüketmektedir. Dolayısıyla, kendi yetersiz öz kaynaklarından ziyade, dünya petrol rezervleri ve dünya petrol üretim siyasetiyle yakından ve ciddi bir şekilde ilgilenmeye yönelmektedir. Ve bu yöneliş ABD çıkarlarına hizmet ettiği için, doğal olarak dünyanın petrol üreten ve zengin petrol rezervlerine sahip birçok bölge ve ülkesinde yeni sorunlar koşullandırmakta, bölgeli geri kalmış yarı-sömürge devletlere ağır bir fatura çıkarmaktadır...

ABD'nin petrole olan bağımlılığını dünya üzerinde tüketilen petrolün bölgelere ve ülkelere göre dağılımını gösteren çizelgeden görmek mümkün. Çizelge 1970'li yıllara ait olsada, bugün için geçerli olan temel bazı oranları gösteriyor: Bakın; ÇİZELGE-1.

Çizelgede görüldüğü gibi, Amerika Birleşik devletleri kendi başına dünya petrol tüketiminde ilk sıraya büyük bir farkla oturmuş durumda. ABD'nin tüketimi Batı Avrupa toplam petrol tüketimininden de fazladır. Aynı Birleşik Devletler; toplam batı yarım küresinin petrol enerjisi tüketiminin yaklaşık %70'ini; toplam Doğu yarım küresinin, toplam petrol enerjisi tüketiminin yaklaşık yarısını; dünya toplamının ise, yaklaşık 1/4'ünü tüketmektedir. Bu da ABD'nin petrol enerjisi ve petrol ürünlerine ne kadar bağımlı olduğunu, dolayısıyla petrol bölgelerine özellikle Orta Doğuya olan ilgisinin nedenini göstermektedir. Özellikle Orta Doğu, çünkü; Dünya petrol rezervlerinin yaklaşık %60'ı Orta Doğu'dadır. Bunu daha iyi anlamak için ; ÇİZELGE -2' ye bakalım.

Çizelge, Orta Doğu'nun dünyada bilinen petrol rezervleri içerisindeki önemli yerini ve dünya petrol siyasetinde oynayabileceği rolün önemini açıkça ortaya koymaktadır. Orta Doğu'nun, 1975 yıl sonu itibarıyla (50.1 milyar ton'la) dünya petrol rezervleri içindeki payı %55.5'tir. Yani 666.1 milyar varil olan dünya petrol üretiminin, 368.3 milyar varilinin sahibi durumundadır.

Petrolün dünya toplam enerji tüketimi içerisindeki yeri dikkate alınacak olursa, dünya ölçeğindeki önemi daha da netleşir. Örneğin; 1965 yılında petrol ve doğal gaz dünya toplam enerji tüketimi içerisinde %52'lik oranla ilk sırayı almaktadır. İkinci sırada, %36'lık oranla kömür ve üçüncü sırada %12'lik oranla diğer enerji türlerini görmekteyiz. 20 yıl sonra, 1985 yılında ise; petrol ve doğal gazın dünya toplam enerji tüketimi içerisindeki yeri %60, kömür %22, nükleer enerji %9, diğer enerji türlerinin oranı ise %9 olmuştur.

Ancak, bunlar 1975 ağırlıklı istatistiki rakamlardır. Daha sonraki yıllarda sanayileşme, dünya ölçeğinde hız kazanmıştır. Ve doğal olarak, sanayileşme hızına paralel olarak petrol enerjisine duyulan talepte büyük artış görülmüştür. Petrole duyulan talebin artması, petrol üreten ulusal ve uluslararası tekel gruplarını daha çaplı bir araştırma içerisine itmiş, yeni keşfedilen petrol yatakları eskilerine ilave edilmiştir. Bulunan yeni rezervlerle birlikte Orta Doğu'nun önemi daha da artmış ve bu da bölgesel savaşlar artı emperyalist müdahaleleri koşullandırmıştır. Kuşkusuz çağdaş sanayinin gelişmesiyle birlikte, kapitalist emperyalist ülkelerin ihtiyaçları oranında petrole olan taleplerini de arttırmıştır. İşte, Körfez'e getirilmek istenen "Yeni Düzen"in, kapitalist emperyalist devletlerin petrole bağımlılığıyla direkt ilişkisi bundan dolayıdır.

"Soğuk savaş" sonrasında Orta Doğu ve Körfez bölgesi'nde uluslararası karşıt güç dengelerinin kaybolmasıyla birlikte, ABD'nin dünyaya getirmek istediği "Yeni Düzen"in önemli bir bölümü, Basra Körfezi'ne indi. Kapitalizmin emepyalist evresinde (1900'lü yıllar) bölgede ortaya çıkan sorunların, bölgenin zenginlik kaynaklarıyla dirkt ilişkileri olduğunu belirttik. Geçerken, vurgu yapılması gereken en önemli faktörlerden biride, körfez bunalımı ve Savaşı'nın Kremlin-Beyaz saray yakınlaşması ve uzlaşmasından sonra ortaya çıkmış olmasıdır.

Geçerken kısa bir not düşmek istiyorum:

Dört parçalı statü içerisinde sömürge olarak kalınmasında ısrar edilen ülkemizin (Kürdistan'ın) konumunu muhafaza etmesinde Orta Doğu petrollerinin önemli rol oynadığı yadsınamaz. Türkiye, Irak ve İran Kürdistanı önemli petrol rezervlerine sahip durumda. Bu nedenle, sömürgeciler ve emperyalistler mevcut statükonun devamından yanadırlar. Bölgenin hassas dengesi üzerinde fazlaca oynanmasında yarar görmemektedirler. Gerektiğinde Kürt Ulusal Hareketleri'nin emperyalistler ve isbirlikçi bölge sömürgecileri tarafından ortaklaşa bastırıldığı bilinir. Bilinir bilinmesine de Güneyli Kürtlerin bunu yeterince bilince çıkardıkları söylenemez. Irak'ın ABD'yle dalaşması, ABD çözümüne yakın dövüşen I-KDP ile YNK (KYB)'nin mücadele ufkunu açabilir. Çünkü, ırkçı-şoven Irak yönetimi'yle her başı derde girdiğinde, ABD'nin Irak yönetimi'ne karşı en etkili silahı Iraklı Kürtler oldu! Bu konuya, sırası geldiğinde yeniden ve geniş kapsamlı değineceğiz...

Ocak-şubat1991

NOT: Bu yazı Körfez savaşı sırasında kaleme alınmıştır. Körfez savaşı güncelliğini yitirse de yazının işaret ettiği gerçekler hala geçerlidir. Yazıyı Kamer Özkan'ın anısına yayınlıyoruz.

ÇİZELGE-1 BAŞLICA BÖLGELERDE PETROL TÜKETİMİ

Bölgeler	1974	1975	1975 Toplam Dünya Yüzdesi
	(Milyon Ton)		
A.B.D	782.6	764.2	28.3
Toplam K. Amerika	867.4	846.7	31.4
Kanada	84.8	82.5	3.1
Latin Amerika	171.3	173.9	6.4
Toplam Batı Y. Küresi	1.083.7	1.020.6	37.8
Toplam Batı Avrupa	699.9	664.7	24.6
Orta Doğu	68.6	70.4	2.6
Afrika	50.3	51.4	1.9
Güney Asya	27.7	28.5	3.0
Güney Doğu Asya	77.7	81.3	8.9
Japonya	258.9	239.8	1.3
Avusturalya	36.0	35.6.	1.3
Sovyetler Birliği	341.5	370.0	13.7
Doğu Avrupa	81.0	84.0	3.1
Çin	48.5	55.5	2.1
Toplam Doğu Y. küresi	1.690.1	1.681.2	62.2
Dünya Toplamı	2.728.8	2.701.8	100.0

Kaynak : The British Limited (BP), BP Statistical Review of. the World Oil Industry 1975, Public Affairs and Information Dept. London, designed by Drewry Association and Printed at Dixt Motive Press 1976, s. 8. akt. Prof. Dr. K. Baysal, U.P.S. s. 96.

BAŞLICA BÖLGELERDEKİ PETROL REZERVLERİ (1975 Sonu)

Bölge	Milyar Ton	Dünya Top. Ora.	Milyar Varil
ABD	5.1	5.6	38.9
Kanada	1.1	1.2	8.2
Toplam Kuzey Amerika	6.2	6.8	47.1
Latin Amerika	5.0	6.6	35.4
Toplam Batı Y. Küresi	11.2	12.3	35.4
Batı Avrupa	3.4	3.8	26.6
Orta Doğu	50.1	55.5	368.3
Afrika	8.7	9.6	65.1
Sovyetler birliği	11.0	12.180.4	
Doğu Avrupa	0.4	0.5	3.0
Çin	2.7	3.0	20.0
Diğer Doğu Y. küresi	2.9	3.2	21.2
Toplam Doğu Y. küresi	79.2	87.7	583.6
Dünya Toplam	90.4	100.0	666.1
Dünya (Sovyetler Birliği, Doğu Avrupa, Çin hariç)	76.3.	84.4	562.7

ÇİZELGE 2. Kaynak : The British Petroleum Company Limited (BP), age. s. 4. Akt. Prof. Dr. K. Baysal, U.P.S. s. 108.

www.arsivdergi.org

REJİMA SURİYÊ XELKÊ KURD DIŞEWITİNE, HAWAR

Her ku gelê Kurd serê xwe radıke û doza mafê xwe dıke, rejîmên diktator yên Surîyê, Iraq, İran û Turkîyê bı hovıtî dıçın ser gelê Kurd û daxwezên wan yên serfirazîyê bı zordestî dipelçiqînın.

Dı 1961 an da dema ku şoreşa Kurdıstana Başûr germ û xurt bû, gelê me lı Kurdıstana Suriyê li teniştê birayên xwe sekınîn û pıştgıriya wan kırın. Dı wê wexte da rejima Suriyê ya başverû hejmartınek gışti (statistik) pêk ani û dıvê hejmartınê da nêzi 120-150 hezar Kurd wek peneber hatın qebulkırın û bênufus hiştın. Pışti 10 sal, dema ku dı 21.3.1970 da Peymana Adarê dı navbera M. Berzani û hukumeta Iraqê da hat imzekırın, gelê Kurd lı Kurdıstana Suriyê disa lı tenışta bırayên xwe sekınin û bı wan re ev şahi prozkırın û govend lı darxıstın. Lı ser vê yekê rejima Suriyê nerehet bû. Programa xwe kevın derxıst û Kurd jı sinorê Kurdıstana Başûr û Bakur rakırın, ax û gundên Kurdan jı dest gırtın û dan ereban (ereb jı derva anin û kın xwediyê warê bavê û kalên Kurdan).

Û roja iro, dema ku gelê Kurd lı Kurdıstana Başûr helbıjartma Parlamentoya Netewi pêk ani û pıştra ji hukumeta xwe damezrand û Dewleta Federal ilan kır, disa gelê me lı Kurdıstana Suriyê lı teniştê bırayên xwe sekıni, doz jı hukumeta Suriyê kır ku dıjitiya Tevgera Kurdistana Başûr neke.

Jı ber van buyerên ku lı Kurdıstanê pêk tên, hukumeta Suriyê zordestiya xwe lı ser gelê Kurd hin zêde dıke. Wek numûne ez dıkarım çend fermannarmên hukumeta Suriyê lı dıj gelê Kurd diyarbıkım.

1. Dı 4.7.1991 an da fermanname hejmar 678/m jı Wezirê dıbıstana bılınd ra hatiye derxıstın û belavkırın; û name hejmar 1973/I (a ku serokwezir derxıstiye), Fermanname dıbêje; "Jı iro û pêda xort û keçên bê nufus (ango Kurd) nıkarın dı Universite da bıxwinın" Bı vi hawi zarokên 200 hezar Kurd nıkarın xwendına xwe bı seri bıkın û xwendına lı zarokên Kurda qedexe ye.

2. Dı 3.9. 1992'an da fermanname, hejmar 122 jı aliyê Wezareta hundıri va hatiye derxıstın û lı hemû buroyên nufusê hatiye belavkırın. Gora fermanê, her ki ku bıxweze zarokan çêbıke, dıvê beri her tışti bıçe cem muxabaratê (polisê dizi) û destûrê bıstine. Lê wexta ku darın cem polis, ew geleki zehmetiyê dıbınin û polis jı wan tembih dıke ku, ew navhen erebi lı zarokên xwe bıkın. Navên Kurdi qedexene. Ev ferman jıbo malbandên Qamışli, Efrin û Kobani derketiye; û ev hersê bajar ji bajarên Kurdanın.

Ev fermana nijadperest û paşverû lı dıjê gelê Kurdın. Weki çawa beri 20 salan navên gund û bajarên Kurdda guhartın û navên erebi lı wan kırın, iro ji dıxwezın ku Kurd navên xwe wenda bıkın û bı wi hawi asimile bıbın û bıbın Ereb,

3. Dı meha Çıriya Pêşın da serokê Melbena Hesiça fermannamek lı ser daxweza polisê dızi (muhabarat) derxıst, Gora vê fermanê dıvê 21 karkerên ku dı karxana ku Rencada ava dıke da kar dıkın dıvê jı kar bên derxıstın, Jı ber ku ev mırov jıbo rejima Suriyê bı xeterın (tehlûke ne).

Navên wan kesan evın:

1- A, Ferhan Mıhemed, 2- A. Eziz Cebo, 3- Abed-el mecid Mıhemed İbralim, 4- Abed-el Mecid Xelil Mıhemed, 5- İ. Mıhemed Yusef, 6- C. Husên Husên, 7-S. Osman Osman, 8- M.

Şerif İbrahim, 9- K. Sımo Husên, 10- Y. Mıhemed İsmail, 11- M.Xelil Ahmed, 12- G. Mıhemed Murad, 13- A. Mıhemed Reşo, 14- C. Çelebi Hemo, 15- A. Bızo Arif, 16- A. Xelil Farıs, 17- A. Rıhman Hesen Mıhemed, 18- F. Sulêman Xelil, 19- Abed-El Celil Mıhemed, 20- F. Yunis Betal, (lawê xaltika mın e) 21- A. Abed-Macid Osman (lawê meta mın e).

Ev karker beri deh salan û betır ketıne vi kari ye, hemû ji bı jın û zarokın. Wusa bê suc û bê sebeb hukumeta nıjadperest bera wan da û ew jı kar derxıstın, çıma ku ew Kurdın û doza mafê gelê xwe dıkın, Parti û rêxıstının Kurdıstana suriyê ji bı hemû kes û hêzên demokrat ve tev lı dıji vê fermanê rabûn. Partiya Hevgırtına Gelê Kurd lı Suriyê lı dıj va kırına dewleta mêtingehkar belevokek belav kır û ew protesto kır.

Lê erima suriyê naxweze bê ser riya rast û mafê wan karkeran lı wan wegerine. Ev yeka karkeran û zarokên wan bırçi dıhêle. Wek hemû kes dızane ew nıkarın gılı bıkın. Jı ber ku gılı lı Suriyê jı karkeran ra qedexe ye.

İro-disa em dengê xwe bılınd dıkın û doz dıkın ku ev mırov vegerın ser karê xwe.

4. Jı 8.9.1992'an û vırda rejima Suriyê zêdetıri 260 xort û mêrın Kurd gırtın û gelek pırs jı wan kırın. Wek "Çıma wûn bı partiyên Kurda re kardıkın û alikari wan dıkın?

Polisê dız jı van 30 kes xıstın zindana. Navên wan kesan jı Amnesty ra ji hatın şandın.

Jı ew 30 kesên ku hatıne zindankırın, nevê 18 kesan ket destê me.

1- Salih Cemil Heme, 2- Sulêman Abdul Macid, 3- Walid Hac Husên, 4-Mihemed Ali Huso, 5- Mihemed Ali Başir, 6- Yunıs Heme Husên, 7-Ahmed Mele Abid, 8- Dara Mayef Huso, 9- Şerif Yunıs Ömer, 10-M. Hesen Yusef, 11- Şexmus Ebdul Kadir, 12- Zeki Hemo Ebdullah 13- Ömer Ali Daud, 14- Ferid Ahmed Eli, 15- Husên Xalit Kesso, 16- Mihemmed Sadıq Ahmed, 17-Abdul Baqi Sinan. Pısti zindankırına van kesan rejima mêtingehkar her hovitiya xwe domand û hın kesên dın ji li Helebê gırtın û pê işkence kırın.

Tawankınıa Mezın (Carimet) Çebû.

Dı şeva 24.3.93'an da gelê me yê Kurd hin dı pirozkırına cejna Newrozê da bû. Wê şevê seat 23.00, ağır bı hucreka zındana bajarê Hesiça ket. Ağır her ku diçû xurt dıbû, gırtiyan lı ber xwe dıda ku jı hucran xwe xelaskın. Lê serokê zındanê deri lı gırtiyan venekır û wek hova lı gırtiyan temaşekır dema ew dı nav ağır da dışewıtin. Tomefil û mırovên ağırvemırandınê ji wê şevê natın alikariya gırtiyan, Wek em dızanın, bajerê Heiça ne pır mezıne û bı şevê tomefil dı riyan da nının. Jı ber vê yekê dıvê tomefilhen ağırvemırandınê pışti neh-deh deqiqan bıhatına, lê ew nehatın. Beguman zelale ku, agırê lı hucrê, deri venekırın û nehatına tomefilên agırvemırandınê bı zaneti bû û gor planên dewleta mêtingehkar bû.

Roja dın (25.3.93) bı sıbê tomefil û mıroven ağırvemırandınê hatın gırtıxanê, lê pışti ku 60 mırovi dê agır şewiti û gan da û 30 mırov ji lı ber mırınê bûn. Dı nav gırtiyan da hım Ereb, hım Asuri (Suryani) hebûn lê pıraniyên wan Kurd bûn. Herçıqes ku pışti vê bûyerê Wezirê hundır hat Hesiça ji lê bı berpırsiyarên vê kırna hov tıştek nekır. Heya iro ji hukumetê tışteki nabêje û kesek ji jı serokatiya zındanê nehatiye gırtın. Bı vi hawi dewlet dıxweze vê bûyerê jı birkirin bıke. Lê xwûna wan 60 mırovi dı hustiyê dewletê da ye. Lı hemû gund û bajarên Kurdan, xelk bı dıleki şıkesti, meluli û kul û keder, lı heviya ku dewlet wan sucdaran bıde dadgehkırın (mehkemekırın).

Lı Ewrupa daxuyaniyên Partiya Sosyalist a Kurd lı Suriye û Partiya Hevgırtına Gelê Kurd lı Suriye hatın belvkırin. Ew doz dıkın ku komiyteyek jı hemû hêz û partriyên Kurda lı Melbena (Vilayet) Hesiça bê sazkırın û vê tawana mezın bıde naskırın û sucdaran bıde dadgehê.

Lê diktatoriya Suriyê xwe ker dıke û dixweze ku xwina wan mırovan wulo here. Lê wulo nare û gelê Kurd lı Kurdıstana Suriyê vê zulm û zordariyê û hovitiyê qet qebul nake.

Her çıqes dewlet durutiyê dike ji, em dızanın ku ev ağır jı bın destê polis derketiye; ev planên wan bûn, Ev ağır dewletê bı zaneti bı gırtixanê xist ku çavhe gelê Kurd bıtırsine. Lê wê rojek bê ku gelê Kurd yê jı bın vê zordariyê rızgar bıbe û jı van zındanan azad bıbe.

Mho Kamo (Memê Bınxeti)
Detmold-Almanya)

KİRLETİLEN TOPLUM, ALIKLAŞTIRILAN İNSAN(LIK) VE MEDYA

Temel DEMİRER

80'ler sonrasında kazandığı ivme ve 90'lardaki tırmanışı ile, Türkiye'yi sarıp sarmalayan rüşvet rezaleti karşısında; **"Yiyin efendiler yiyin; Bu han-ı iştiha sizin/ Doyuncaya, tıksırıncaya, çatlayıncaya kadar yiyin"** diyen **Tevfik Fikret**'in kırılgan, **Halit Ziya**'nın güzelim benzetmemesiyle söylersem **"siyahlaşan"** sesini duymamak olanaksız.

"Yüreklerin kulakları sağır"laşan Türkiye'de rüşvet, verili rezaletiyle kapitalizmin ayrılmaz parçası. Bireylerin değil, sistemin sorumlusu olduğu bir felaket. Örneğin **Ergun Göknel** ya da başkaları, "suç"lu sadece onlar mı? "Suç"u veya "suçluluğu" bireylerle "açıklamak" ne anlatabilir ki?

Toplumu kirleten, insan(lık)ı alıklaştıran medyanın bu konudaki çarpıtmalarına tepki duymamak elde değil. **"Köşeyi dönme"** felsefesinin borozanlığını yapan, dahası bu felsefeyi "yaşam ölçütü" katına çıkartan medyanın, son rezaletler karşısında namus ve ahlak "havarisi" kesilmesi anlaşılabilir gibi değil. Bu gidişle "piyasa ekonomisi" gibi bir de "piyasa adaleti ve ahlakından" söz etmemiz gerekecek.

Kirli, giderek de kirlenen bir ortamda; her yer operasyon bölgesi ilan edilmiş ve ortalığı kan revan götürürken, olup biteni çarpıtmak onursuzluğu ile ödüllendirilmesi gereken medyanın; son rüşvet rezaleti karşısındaki tutumu da ibret-i alemliliktir. Sermayenin maşası olan bukelemun medya, Türkiye'de artık MİT'indir, MİT'te medyanın kendisi olmuştur.

Türkiye'nin bugünkü haline getirilmesinde, kitlelere **"köşeyi dönme"** felsefesinin taşınıp, içselleştirilmesinde medyanın vebali az mıdır? Hangi aklı başında insan buna "hayır" diyebilir? Bir an düşünelim: **Eylülist-Özalist** cizgide kültürden, değerden, idealden kopardığı insanları alıklaştıran medyanın var oluşu, **Pompei** ve **Bizans**'ın son günlerindeki curcunayı anımsatmıyor mu sizlere?

Eskiden basına "dördüncü kuvvet" denirdi. Teknoloji geliştikçe iş değişti, radyo ve televizyon (TV) yayın dünyasına katıldı. Yayın kesimi, "yazılı yayın, sesli yayın, görsel yayın" dallarında genişledi. "Yazılı-sesli-görsel yayın"ların tümüne medya adı veriliyor. **Medya, hizmetinde olduğu egemenlerin elinde ideolojik aygıt, kitleleri şekillendiren iletişim kanalı niteliği kazanıyor. Kitleleri sömürünün çıkarları doğrultusunda yönlendiren, önemsizi abartıp önemliyi dıştalayan medya, kitlelerin egemenlere zihni ve ruhsal tutsaklıklarını pekiştiren bir silah. Bu silahın en etkini ise TV.**

Geniş kitleler TV'nin başında demirliyor. Kara kutunun esirleri kılınıyor. Çocuğun biberonu işlevselliğindeki TV, devasa sonuçlar üreten bir bağımlılık. Egemenlerin elinde beyin tutsaklığı yaratma; zaman savurganlığı ile düşünme yeteneklerinin köreltilmesi; tüketim doyumsuzluğunun kırbaçlanmasıyla insanları yönlendiren TV, burjuva sınıfın hegemonyasını pekiştirmesine önemli katkılarda bulunan araçtır.

İnsanları tekdüze düşünen, hareket eden ve algılayan edilgen robotlara dönüştüren TV'yi, bir anlamda, "çağımızın din"i olarak da nitelemek mümkündür. İnsanal değerleri yıkan, bunların yine "YDD"nin "yükselen değer(sizlik)"lerini pompalayan TV, dünyanın Kuzeylileştirilmesinin de ideolojik, siyasal saldırı aracıdır.

Öte yandan toplumsal alanda okuma alaşkanlığını azaltması, yaratma gücünü zayıflatması, körüklediği tüketim tutkularıyla insanların alıklaştırılması gibi negatiplerin "büyü" zemini oluşturan TV, egemenlerin elinde Orta Çağ'a dönüşün kara kutusu olmuştur. Okumayan düşünmeyen seyirlik vitrin toplumu yaratılmasında TV'nin; lotorya kısır döngüsünün de körükleyeni olduğu unutulmamalıdır.

TV'nin etkin olduğu vitrin toplumunda, artık gazete okumak bile lükstür, inattır, "tutuculuk"tur. Çünkü, magazin yanı ağır basan görsel yayın karşısında, yazılı yayının gerilediği bilinen gerçektir.

Bunda elbette, egemen medyanın "gazete"lerinin gazete niteliğini yitirmesinin de etkisi büyüktür. 'Özgür Gündem", 'Aydınlık' ve sosyalist basın dışında, Türkiye'deki yazılı yayınları anamsayın. 'Cumhuriyet'te dahil olmak üzere işlevselliklerine (dikkatle) göz atın. Çıkan sonuç, onların "gazete" olmaktan çıkmış 'sahibinin sesi' olduğudur.

Bir an düşünelim: Gazete nedir? Gazeteci kimdir? Gazete ne işe yarar, işlevi nedir, ne olmalıdır? Eksikleriyle de olsa 'Özgür Gündem', 'Aydınlık' ve sosyalist basın bu sorununu olumlu yanıtını veriyor. Ama biz yine de ekleyelim: Gazete, 'olduğu gibi, objektiflik' adına ayna olarak nitelenmemesi gerekendir. Gazete sadece ayna değlidir. Gazetecinin görevi ise aynayı egip, bükmeden tutmak değil.

Gazetenin aynadan öte de işlevi olmalıdır. Gazete, toplumu iyiye doğruya doğru geliştirmenin, değşitirmenin mevzisi olmalıdır. Gazete, sistemin bütününe karşı duran 'muhalif' kimlik taşımalıdır. **'Di Zeit'in direktörü Theo Sommer'in "basın, yüzde elli bir dönemin hükümetini eleştirmelidir"** demesi boşuna değildir.

Gazete daima düşünmeli, sormalı ve şüpheci olmalı, 'muhali' fikirlerin odağını oluşturmalı; Yeni umutlar yaratıp, yeni hedefler göstermelidir. Ayna ya da fotoğraf değildir gazete. Lotoryacı veya pazarlamacı da değildir. Gazete, yarındır, gelecektir, 'muhalefet'tir. Egemenlerin sesi değli, emeğin haykırışı olabilmektir.

Ama burjuva egemenliğini üreten medyanın sultası altında, emeğin haykırışı olabilmek kolay değildir. Çünkü, egemenlerin medyası kitleleri, kabul ettirme kavgası verdiği değerlerin savunucusu kılmış yani körleştirip, duyarsızlaştırmıştır.

Aslında medya, kendinden var olan bir canavar değildir. Onu yönlendiren sınıf vardır. Yani sorun medyanın kendiliğinden korkunçluğunda değil, medyaya sahip olan sınıfın istihdam biçimindedir. Çünkü, unutulmalıdır ki haber, bir tüketim nesnesi olarak, haberi verenin kimliğini edinir. Haberin niteliğini, onu verirken kime ve neye karşı kullanıldığı belirler.

Tekelci düzenin elinde medya, bilginin çarpıtılmış biçimde sunulmasıyla toplumun yönlendirilmesinin aracıdır. Oysa olması gereken işleviyle medya, bilgilendirmek ve dünyadaki yaygın bilgi akışını insanın çok yönlü bilgilendirilmesinin hizmetine sokarken, tahakküm aracı olmamayı hedefleyendir.

"Bilgi-haber" akışında "tek yönlü trafik"i ile, tekelci "iletişim"-in medyatik diktasını kuran kapitalist ideolojik boyunduruk; "okur" ya da "izleyici"yi sıradan bir "müşteri" konumuna indirgemiştir. hem de ne satarsa, onu itirazsız satın alacak uysallıkta şekillendirilmiş bir müşteridir. Müşteri, kendisine sunulan "bilgi-haber"in farklı boyutu olduğunu ve olabileceğini düşünemezcesine kötürümleştirilmiştir.

Türkiye'deki somutlanışı ile "Mehmetçik gazetecilerin", **Zafer Mutlu**'ların. **Dinç Bilgin**'lerin, **Uzan** ve **Özal**'ların. **Nezih Demirkent**'lerin **Mehmet Barlas**'ların hasılı sermayenin ve kuklalarının bataklığı olan egemen medya kendisini şöyle tarif eder: **Bizim amacımız halkı aydınlatmak değli, kar etmek" (Zafer Mutlu) "Türkiye'de basın hayatı, halk yığınlarını aydınlatmak, kamouyunu uyarmak amcıyla toplumca duyulan bir ihtiyaçtan doğmamış, hükümetin bir duyuru organı biçiminde başlamıştır."** (Meydan Larouse, C.2. "Basın" maddesi)

Evet, egemen medyanın çarpıtmaları ve ideolojik bombardımanı arasında, bir "iletişimsizlik" çağını yaşıyoruz. Kapitalist ideolojinin. Teknolojik tüketim kültürünün yoğun bombardımanıyla kirlenen toplum ve alıklaştırılan insan(lık) medya ile şekillendiriliyor. Medya yeni sağ ideoloji ve saldırganlığın yaratma kavgası verdiği "sistem kültürü" ile, insanların her milimetrekaresini ehlileştirerek robotlaştırmaya çalışıyor.

Medya; şekillendirdiği insanlığa yalan söylemeyi, bireycileşmeyi, köşeyi dönmeyi, orman yasalarının gerektirdiği üzere "güçlü" olmayı öğütlüyor. Ayrıca insanı ait olduğu tarihten ve doğallıktan koparıp geleceksizleştirirken, verilinin dar kalıplarının kölesi kılıyor.

Özetle, insani değerleri yok eden hiçleyiciliğin devasa makinesi olan egemen medya, temizlenmesi gereken bir pisliktir. Egemenlerin medyası eşittir pislik formülünün altını defalarca çizip, ekliyorum: 1980'lerden bugünlere uzanan Türkiye'de "yaratılan" ne varsa, bunda egemen medyanın payı çok büyükttür. Çürüyen ve yozlaştırılan Türkiye'nin kirletilen toplumsal dokusu ve alıklaştırılan insan (lık)ı medyadan "payını" almıştır.

Şimdi bu medyaya, bu medyanın sınıf boyunduruğuna ve zulmüne karşı kıyam zamanıdır. Bunun önemli araçlarından biri de, alternatif medyanın (çok parçalı yapısından daha) merkezi ölçekli etkinliklere yönelerek; karşıt propaganda ve alternatifin etkinlik alanını genişletip, insanlığın kendi uyanışına sahip çıkabilmesinin kanallarını yaratmaktır.

Birleşmiş alternatif medya; çok parçalı değil merkezi etkinlik evet, çeşitlilik içinde birliği gözeten merkezi alternatif bir medya, ihtiyacımız olan bu...

DEMA EVÎNÊ

Yaramın were dilanê
Dilan çêbu lı Kurdistanê
Lı Baxçeyên meribanê
Nıha dema evinê ye

Yarê were car bı caran
Ewr kom bun dıbare baran
Bıhar hatiye gul û daran
Nıha dema evinê ye

Roj hılatiye jı paş ewran
Doj dıbıne dem û dewran
Yara delal ez bı heyran
Nıha dema evinê ye

Yarê Azadi pır Xweşe
Delalê Serxwebun Xweşe
Ewa wek şeraba reşe
Dılê mın jı bo Serxweşe
Nıha dema evinê ye

Kurd lı Kurdistan bun şiyar
Serê çiyan tev tıjı bu ar
Zozan û deşt bunlalezar
Nıha dema evinê ye

Were Keça Kurdistanê
Evin dıbare lı gulistanê
Em bıkın yek Kurdistanê
Nıha dema evinê ye

Were dotmama guli sor
Ala rengin em hıldın jor
Kurdistan bu kesk û zer, sor
Nıha dema evinê ye

Bıdemın tasa şerabê
Jı tiriyê vê Eyintabê
Evin ji bê şerab nabê
Nıha dema evinê ye

Ma ne bese ev bındesti
Alem tev gıhişt serbesti
Ew man bı bırazê jı kesti
Mın tu bı can û dıl dıxwesti
Nıha dema evinê ye

Bu çend sed sal, dıpêm derman
Jı me ra Xerab hatın dewran
Bese ezabê Kurdistan
Nıha dema evinê ye

Bıl bıl dınale lı ser telan
Dengê wi dare mehfelan
Bejın zıravê, lı erdalan
Nıha dema evinê ye

Were stranek bıkşine
Çerxa felekê bışkine
Hişev dılê mın Xemgine
Saki, tasek şerab wine
Nıha dema evinê ye

Were keçıka farqinê
Em bıdın welat mızginê
Azad bıkın mem û zinê
Nıha dema evinê ye

Xezal dıgerın lı çolan
Hive rouê şewq da golan
Lı bajarê rıha Xopan
Nıha dema evinê ye

Bese felek, bese jı tera
Te cihan kır doşeh jı me ra
Jı qest û qerezên te ra
Nıha dema evinê ye

Salehê HESEN

www.arsivakurdi.org

(31. sayfanın devamı)

E.B dahada ileri gidiyor. K.Özkan'nın PKK'nın önceli grup(UKO) içerisindeki faaliyetlerine değiniyor ve K. Özkan'nın *"PKK ile komünistleri karşı karşıya bir çatışma ortamının eşiğine getirmede özel rol oynadı"* ğını iddia ediyor . Biz elbette K.Özkan'nın UKO içerisindeki faaliyetini savunmuyoruz. Üstelik ortada yanlışlar, hatlar varsa ve EB bunları belgeleriyle açıklarsa, hangi döneme ait olursa olsunlar biz bu yanlışları ve hataları mahkum etmeye hazırız. Biliyoruz ki; her örgütün bir ruhu, bir çalışma biçimi vardır.Tek tek kişiler bu ruha tabi olduklarında ortaya yeni bir kişilik çıkar. Bu, tüm hareketler için olduğu kadar, dünün UKO'su ve bugünün PKK yapısı içinde geçerlidir. Yalnız EB şu noktaya hiç değinmiyor. K.Özkan PKK'dan kopmuş ve TEKOŞİN örgütlülüğüne katılmıştır. Bu kopuş aynı zamanda K.Özkan'nın yeni bir siyasal karaktere kavuşması anlamına gelir. Acaba K. Özkan daha önceki hatalarını (eğer varsa) bu yeni kimlikle de sürdürmüş müdür? Yoksa tam tersine olumlu bir çizgimi tutturmuştur? E.B için bu önemli değil çünkü; Onlar, K. Özkan'ın hataları ile ilgileniyor, doğruları ile değil. Diğer yandan 1980 öncesinde PKK ile "komünistler" K. Özkan olmadığı halde çatıştılar ve birçok devrimci de bu çatışmalar sonucu öldü. Demek ki; PKK ile çatışmak için K. Özkan'nın "özel çabaları"na ihtiyaç yokmuş.

E.B'nın neden bu kadar ön yargılı ve insafsız hareket ettiğine doğrusu anlam veremiyoruz. Acaba geçmişten gelen bir "kuyruk acısı" mı dile geliyor? Yada yeni kazanılan bazı dostlara yaranılmaya mı çalışılıyor? Anlayamadık.

EB, K. Özkan'nı adeta sıradan bir köylü düzeyine indirgiyerek onun devrimci mücadelesini küçümsüyor. EB'na göre "K. Özkan birkaç Köyün sınırlarının dışına çıkmamıştır ve kendisini savunmaktan başka bir şey de yapmamıştır."

K.Özkan'nın devrime katkılarını EB değerlendirebilecek pozisyonda değildir. Neden mi? Çünkü: EB, sadece ve sadece kendi yanlışlarla dolu "arşivinden" yararlanıyor ve soruna grupsal çıkarları açısından bakıyor. Dolayısıyla objektif değil.

K. Özkan bazı dönemler örgütlü, bazı dönemler ise örgütsüz olarak devrmci mücadelesini sürdürmüştür. O, bir çok örgüt değiştirmiş gibi gözükse de siyasal yaşamının en önemli kısmını TEKOŞİN örgütünde yada tek başına geçirmiştir. TKP-ML ve UKO içerisindeki siyasal yaşamı çok uzun değildir. Söz konusu hareketler için de bile kendine özgü düşüncelerini korumuş ancak kendisini en iyi şekilde TEKOŞİN'in sosyalist perspektifi içerisinde ifade etmiştir.

O, örgütünün vereceği tüm görevleri yerine getirebilecek kapasiteydi. Örgütünün bir yıl önce onun hakkındaki belirlemesi şöyledir: *"Arkadaşın verimli olabilmesi için her yönü ile oturmuş bir örgüte ihtiyaç vardır. Bizim ona bu gün sunacağımız istihdam olanakları onun kapasitesinin altındadır."*

Evet durum budur. O, üstüne düşeni fazlasıyla yapmıştır. Ancak örgütlü olmadığı zamanda elbette en başta kendisini savunmuş ve dar bir alanda sınırlı bir faaliyet yürütmüştür. Buna rağmen her zaman etrafında siyasi bir çevre oluşturmuştur. Zaman zaman hatalar yapmış ve arkadaşları tarafından en acımasız şekilde eleştirilmiştir.

K.Özkan'nın devrime katkısının olup olmadığını en iyi onun örgütü ve Dersim halkı bilir. Ancak biz EB'nın da anlaması için K. Özkan'nın önemli rol oynadığı başlıca iki eylemi belirtelim.

Birinci eylem, 1980'de Dersim'de kitlesel ve silahlı 1 Mayıs kutlamasıdır. O günlerde Türkiye'de sıkıyönetim ilan edilmiş ve hiç bir yerde 1 Mayıs kitlesel bir şekilde kutlanmamıştır. TEKOŞİN ve TDKP'nin eylem birliği ile gerçekleştirilen eylemde Dersim merkezine hakim bir tepeye Kızıl Bayrak çekilmiş ve uzun süre bu tepe işgal altında tutulmuştur. Daha sonra askerle çıkan çatışmada Türk asıllı bir devrimci olan Orhan Gönülalan adlı TEKOŞİN gerillası şehit düşmüştü. Eylem Dersim'de 1 Mayıs'ın coşkulu kutlanmasını sağlamıştı.

İkinci eylem; 1980 yılında Kutu Dere'de TEKOŞİN hareketinin askeri kolu olan "Kürdistan Halk Kurtuluş Kuvvetleri" (KHKK)nin askeri konvoya karşı giriştiği bir eylemdi. Bu eylemde bir Teğmen ve üç asker öldürülmüştü. Bu dönemi herkes bilir. Cuntanın ilk günleriydi. Diğer siyasi örgütlerin çoğu bırakalım direnmeyi kaçmaya çalışırken bu türden bir eylem o dönem halkta büyük bir ilgi uyandırmıştı. Her iki eylemde de K. Özkan'nın belirleyici insiyatifinin olduğu daha sonra açılan mahkemelerden anlaşılmıştır. EB'na sormak lazım bunlar devrime katkı değil midir? Siz iki bildiri dağıtıp, bir açlık grevi yaparak devrime büyük katkılar sunuyorsunuz da, insanlar canları pahasına eylemler yapınca devrime katkı olmuyor. K. Özkan'nın devrime tek başına çok büyük katkılar yaptığını iddia etmiyoruz. Söylediğimiz şudur; O, inandığı yolda yapabildiğinin en iyisini yapmaya çalıştı ve belli düzeyde de devrimci mücadeleye katkıda bulundu.

Sonuç: Komünistlik zor bir iştir, söz konusu yazıda yapıldığı gibi "ucuz" değildir; bilinci, sağduyuyu ve birazda anlayışı gerektirir. Elbette E.B komünizmin yolundadır. Ancak öyle görülüyor ki; yolun henüz çeyreğinde bile değildir.

Komünistler olaylara işçi sınıfının çıkarları açısından bakarlar, onlar grupsal çıkarlarını bu sınıf çıkarlarına tabi kılarlar, subjektivizm onlara uzaktır, onlar objektif koşulları kendi görmek istedikleri gibi değil oldukları gibi yorumlarlar. Ve onlar politikada "kini" reddederler.

22. 10. 1993

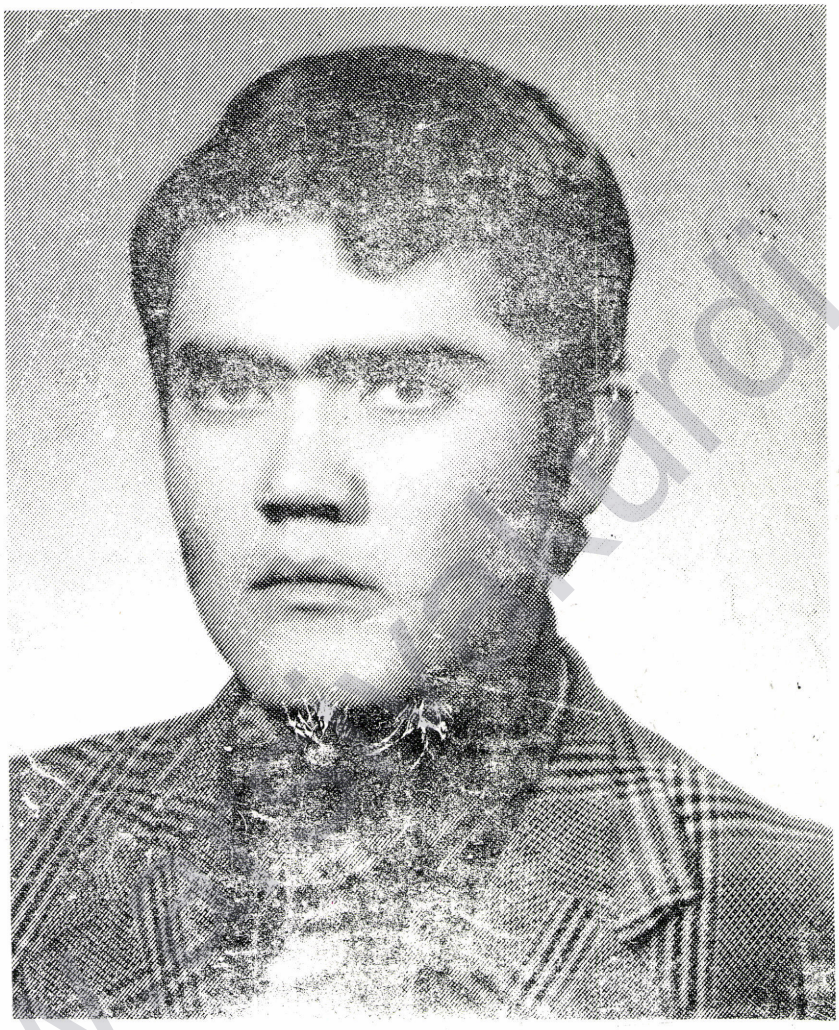

KÜRDİSTAN DEVRİMCİ HAREKETİNİN YILMAZ SAVAŞÇISI

ALİ YAYLACIK

ŞEHİT OLUŞUNUN 15. YILINDA MÜCADELEMİZDE YAŞIYOR!

www.kurdi.org

DERSİM'İN ZAPATA'SI, KÜRDİSTAN DEVRİMCİ-SOSYALİST HAREKETİNİN YILMAZ KOMUTANI

KAMER ÖZKAN

HALKIMIZIN MÜCADELESİNDE YAŞAYACAK!

www.tarsiyakurdi.org